Amigoe

VANDAAG

RAMON JIMENEZ ...veranderingen...

102E JAARGANG — NO.: 105

VRIJDAG 10 MEI 1985

NEW DELHI — In Bhopal waar in december de grootste gifgasramp uit de menselijke geschiedenis zich voordeed zijn tot heden toe ongeveer 100 vrouwen bevallen van misvormde babies. Dit is de regeringscommissie die een onderzoek naar de ramp bij Union Carbide instelt, meegedeeld. Volgens de officiele cijfers kwamen er toen 1700 mensen om en liepen er 200.000 verwondingen op. De artsen hebben zo'n 1400 vrouwen in observatie die het gas hebben ingeademd toen zij al in verwachting waren. Officieel is ontkend dat er zoveel kinderen na de ramp verminkt zijn geboren.

*****

ANKARA — Bij het kantelen van een tractor met oplegger waarop kinderen zaten die uit picknicken gingen zijn er 13 kinderen van 9 tot 14 jaar omgekomen en raakten er 58 gewond. Dit gebeurde bij de stad Samsun aan de Zwarte zee.

*****

PEKING — De wapenwedloop tussen de supermachten en de groeiende kloof tussen de arme en rijke landen zijn volgens China de grootste bedreiging voor de vrede. China zet zich in voor meer onderling begrip tussen Oost en West en tussen Noord en Zuid. De niet rechtvaardige internationale economische orde verergert nog steeds de armoede en de achterstand van het merendeel der Derde wereld.

*****

JOHANNESBURG — Een zwarte studentenleider blijkt in Zuid Afrika te zijn overleden aan hersenletsel nadat hij door de politie was opgepakt. Volgens de politie kreeg hij tijdens het verhoor -plotseling een toevalwaarna hij overleed. Hij is de 2e gedetineerde zwarte die onder verdachte omstandigheden omkomt. In het andere geval van vakbondsleider Raditsela toonde de lijkschouwing aan dat deze een hersenbloeding had gehad, mogelijk veroorzaakt door een klap aan de achterkant van zijn hoofd. Het geweld kostte donderdag in 11 zwarte gemeenschappen aan 22 mensen het leven.

*****

USTER — Bij het instorten van het dak van een zwembad in het Zwitserse Uster vielen er 12 doden en 3 gewonden. Het zijn jongelui van een plaatselijke zwemclub. De oorzaak is nog onbekend. Het dak zou al enige tijd doorgebogen geweest zijn. Het zwembad werd in 73 gebouwd.

*****

COLOMBO — Bij een Tamilaanval op een tv-verbindingsstation op Sri Lanka zijn 10 Tamils en 1 militair omgekomen. De Tamils beschikten over 2 pantserwagens. Bij een zoekactie naar Tamils kwam 1 officier om. Er werd ook een politiebureau overvallen; er kwam 1 Tamil om en werden er 8 agenten vermist. Sri Lanka eist excuses van India voor de verklaring van een Indiase minister over het optreden van de veiligheidstroepen door Colombo.

*****

MOSKOU — Op het Rode Plein werd donderdag een grote militaire parade gehouden bij de 40e verjaardag van de overwinning op de Nazi's. Er was bijval voor SU-leider Gorbatsjov en de Politburoleden. Er waren ook SS-21 korte afstandsraketten te zien evenals in Praag, welke met een precisie van 300 m een doel op 120 km treffen. In tegenstelling met wat eerder was gezegd was de Nederlandse ambassadeur bij de parade aanwezig.

*****

MANILLA — Bij een legeroverval op een rebellenkamp in het zuiden der Filippijnen zijn zeker 20 communistische guerrillastrijders gedood en 4 soldaten, aldus het leger.

*****

NEW DELHI — In Hoshiarpur in de Indiase staat Punjab is een vooraanstaande Hindu-oppositie- politicus gedood. Uit protest daartegen werden er straatbetogingen gehouden. Om erger te voorkomen werd er politie ingevlogen. Ook elders in Punjab was het onrustig.

*****

LONDEN — Door de zg Veteranenziekte zijn tot heden toe in het Britse Stafford al 34 doden gevallen. Men vermoedt dat het te maken heeft met de koeltorens van de electrische centrales. Men weet zeker dat de ziekte zich heeft verspreid wegens identieke sterfgevallen in Bristol en Portsmouth.

*****

PARIJS — Het dagelijkse bstuur van de Unesco heeft het kritische rapport over de gang van zaken bij deze VN-organisatie niet op de agenda geplaatst wat het Westen wel wilde. Op verzoek van India stemde de Derde wereld tegen.

*****

NOUMEA — Uit protest tegen het geweld, waarbij een jonge Kanak werd gedood traden 7 Kanaken uit de Assemblee van Nieuw Caledonie. Zo blijven er alleen tegenstanders van de onafhankelijkheid in over. De situatie blijft gespannen.

*****

Caracas houdt aan beschuldiging vast van overspoelen markt

SU ontkent samenspannen met Westen tegen Opec-oliebeleid

CARACAS — De Westerse olie- maatschappijen zetten de internationale olieprijzen onder druk door het, de laatste tijd toegenomen, aanbod van olie uit de Sovjet-Unie op de vrije markt te brengen. Dat staat in een verklaring die de Sovjet- ambassade in Venezuela dinsdag heeft uitgegeven.

De verklaring is een reactie op Venezolaanse beschuldigingen dat de Sovjet-Unie meewerkt aan een "gevaarlijk" overschot op de internationale oliemarkt. Volgens de ambassade echter steunt Moskou de pogingen van de Organisatie van olie- exporterende landen (OPEC) om de olieprijzen te stabiliseren. "De olieverkoop van de Sovjet-Unie aan het Westen bedraagt minder dan vijf procent van alle olie die het Westen aankoopt. Dat is veel te weinig om ook maar enige invloed op de oliemarkt te kunnen uitoefenen", wordt verder toegevoegd. "Bovendien volgt de uitbreiding van de export van de laatste tijd op ongewoon kleine leveranties in het eerste kwartaal van 1985".

De Venezolaanse minister van Energie, Arturo Hernandez Grisanti, heeft de Russische uitleg verworpen. Volgens Hernandez Grisanti is de Sovjet-Unie al enige tijd bezig met het onder druk zetten van de oliemarkt, want de Russische olie- export is toegenomen van 1,09 miljoen vaten per dag in 1981 tot 1,64 miljoen in 1984. Dit gebeurde ondanks het feit dat het olieverbruik op de wereld op het niveau van 1981 is beland.

De minister zei het vreemd te vinden dat de Sovjet-Unie de pogingen van een aantal Westerse landen om de Opec te verzwakken ondersteunt, al gebeurt dat misschien zonder opzet. Hij verwees daarbij naar een kortgeleden gehouden studie- bijeenkomst van de Commissie van toezicht van de Opec. "We waren het er over eens dat de meeste niet-leden van de Opec, met uitzondering van Mexico, onze pogingen om de oliemarkt te stabiliseren proberen te torpederen. Sinds half april zijn de prijzen verslechterd. Het is normaal dat de prijzen iets dalen in het tweede kwartaal, maar nu is er sprake van mogelijk gevaarlijke factoren die ontstaan door de buitensporige toevoer van olie uit niet tot de Opec behorende landen".

Volgens het Internationaal Energiebureau steeg de export van olie uit de Noordzee in het eerste kwartaal van dit jaar met driehonderd- duizend vaten per dag vergeleken met die van dezelfde periode in 1984.

REGENSTAU— Twee jaar geleden kwam Harald Creutzburg met zijn gezin vanuit Oost- naar Westduitsland en had toen niet meer dan zijn handbagage bij zich. De 36- jarige Creutzburg heeft nu echter zijn eigen een- mans bedrijf. Hij verdient nu een goed belegde boterham met het pedicuren van hoefdieren. En voor zover bekend, mag hij zich de enige gekwalificeerde dier- chiropedist noemen. Per dag kan hij 30 koeien behandelen die hij onder andere verlost van overtollig eelt, dat erg pijnlijk kan zijn voor de viervoeter. De verdwijning hiervan op natuurlijke wijze is vrijwel niet meer mogelijk, omdat de dieren te weinig bewegings- vrijheid hebben. Om dit karwei te kunnen uitvoeren wordt de "patiënt" op een tafel vastgebonden die omhoog wordt getakeld. Bovendien wordt het dier geblinddoekt, zodat het niet kan zien wat er gebeurd, waarop de kans verkleint wordt dat het uit de touwen breekt.

Thatcher: om 5 jaar veiligheidsonderzoek

Drankmisbruik bedreigt Britse geheime dienst

LONDEN — In een in opdracht van de Britse regering geschreven onderzoeks- rapport wordt melding gemaakt van een wijdverspreid drank- misbruik bij leden van de Britse veiligheidsdiensten. Premier Thatcher heeft het rapport donderdag naar het Lagerhuis gestuurd.

Het rapport kwam tot stand naar aanleiding van de arrestatie, vorig jaar, van een agent van de contra- spionagedienst MI5. De agent, Michael Bettaney, had geprobeerd geheime informatie te verkopen aan de Sovjet Unie. In het rapport wordt beschreven dat Bettaney vanaf zijn schooljeugd een "eenzaam type" is geweest. Mede- studenten aan de universiteit van Oxford omschreven hem als "egocentrisch". Relaties met vrouwen liepen steevast op een mislukking uit en gemiddeld maakte Bettaney per dag een fles sterke drank soldaat.

De man werd herhaaldelijk in dronken toestand aangetroffen in openbare gelegenheden waarbij hij zich opmerkingen liet ontvallen als: "Ik werk voor de verkeerde partij" en "Ik geloof vast dat de Oostduitsers beter op me letten". In april vorig jaar werd hij veroordeeld tot 23 jaar gevangenisstraf. De onderzoeks- commissie komt tot de conclusie dat wanneer de antecedenten van Bettaney beter waren onderzocht, het nooit zover had hoeven te komen.

Premier Thatcher kondigde donderdag aan dat, in reactie op een aanbeveling van die strekking van de commissie, alle agenten van de inlichtingen- diensten om de vijf jaar een veiligheids- onderzoek zullen moeten ondergaan. Zij bestreed dat de "ernstige kritiek" van de commissie betrekking had op de operationele activiteiten van MI5. Wel werd de wijze van leidinggeven bij de contra- spionagedienst gekritiseerd, zo erkende ze.

De samenstellers van het 34 pagina's tellende rapport wijzen er op dat het moreel bij de Britse veiligheids- diensten "laag" is. Zij hebben van verschillende kanten "hoogst kritische" opmerkingen en rapporten ontvangen over de interne organisatie bij de diverse veiligheidsdiensten, zo schrijven ze.

DUARTE WIL ALLEEN AARTSBISDOM ALS BEMIDDELAARS

Om kans op succes bij verdere dialoog te vergroten

El Salvador: guerrilla tot besloten overleg bereid

SAN SALVADOR — De linkse guerrilla van El Salvador heeft er in toegestemd in besloten overleg met vertegenwoordigers van de regering te overleggen in een poging om de mogelijkheden voor vrede te vergroten als het tot een derde dialoog-ronde komt tussen guerrilla en regering. Dit voorstel is afkomstig van regeringszijde.

Het voorstel van de regering houdt in dat het besloten overleg in het buitenland wordt gehouden en dat de openbare besprekingen op nationaal grondgebied zijn. President Jose Napoleon Duarte deelde dit mee, maar zei niet wanneer men tot dit privé overleg zal overgaan en ook gaf hij niet aan waar dit zal gebeuren. Hij liet zich evenmin uit over het aantal dialoog-ronden dat hem voor ogen staat om de vrede in zijn land te bereiken. De burgeroorlog duurt nu al ruim vijf jaar en heeft aan tienduizenden mensen het leven gekost.

President Duarte deelde de journalisten nog mee, dat de hulp-bisschop van San Salvador, mgr Gregorio Rosa Chavez, 'zich in Costa Rica bevindt om «enige details over de volgende besprekingen met de guerrilla te regelen». Ook bij voorgaande overlegronden speelde het aartsbisdom een belangrijke rol. Dit heeft de twee partijen ook zover gekregen dat zij bereid waren met elkaar aan tafel te gaan zitten zonder voorwaarden vooraf. Volgens Duarte zullen bij het besloten overleg slechts bemiddelaars van de katholieke kerk aanwezig zijn. De eerste ronde werd op 15 oktober 1984 gehouden en eindigde in nogal optimistische sfeer en met de overeenkomst het gesprek voort te zetten.

De tweede ronde was op 30 november waarbij de guerrilla met een plan ter tafel kwam voor een eventuele fusie van het leger en guerrillastrijdkrachten. De regering herhaalde zijn aanbod het parlement te benaderen met een amnestieverzoek maar dan moest de guerrilla wel de wapens neerleggen en zich in het politieke proces laten opnemen. Uiteindelijk liep deze tweede ronde uit op een verharding der standpunten en werd er geen voortgang bereikt. Sindsdien is men niet meer aan tafel geweest, hoewel de guerrilla er verschillende keren op heeft aangedrongen. Van regeringszijde echter vreest men een mislukking van het overleg en schuift men de derde dialoogronde voor zich uit. President Duarte had het over propaganda rond de dialoog welke het overleg bemoeilijkt en zelfs frustreert. Het besloten overleg moet kennelijk de dialoog redden, welke met zoveel fanfare startte en welke nu op sterven na dood lijkt te zijn.

Het ziet er niet naar uit dat er spoedig een derde ronde komt omdat Duarte op 15 mei voor een week naar de Verenigde Staten gaat en omdat aartsbisschop Arturo Rivera y Damas voor enige tijd naar Rome is vertrokken. Het vooroverleg kan echter zonder hun beider afwezigheid worden begonnen, zo lieten zij weten. Tijdens zijn bezoek aan de VS houdt Duarte een toespraak aan de katholieke Notre Dame universiteit, waar hij een ere-ingenieurstitel in ontvangst neemt. In Washington overlegt hij met zijn Amerikaanse collega Ronald Reagan. Ook staat er overleg met talrijke afzonderlijke groeperingen op het programma.

Overigens is de positie van de guerrilla niet helemaal duidelijk. Terwijl Duarte zegt dat de guerrilla het eens is over een voorlopig besloten overleg liet het verzet in een communique in Mexicostad weten dat Duarte op deze manier de dialoog afbreekt. Men verweet hem onverantwoordelijk handelen. De persconferentie welke hij heeft gegeven is slechts een opeenstapeling van verwarrende mededelingen, zo vindt het verzet. Men beloofd spoedig met een definitief standpunt te komen. Men wacht eerst maandag af wanneer men een bespreking heeft met de kerkelijke bemiddelaars, aldus het Revolutionair democratisch front (FDR) en het Farabundo Marti bevrijdingsfront (FMLN) in de verklaring.

Brasilia: schulden- verplichtingen mogen niet leiden tot recessie en werkloosheid

BRASILIA — Brazilie is van plan realistisch te onderhandelen met de banken en internationale financiele instellingen over zijn buitenlandse schuld, welke honderd miljard dollar groot is. De minister van Financien, Francisco Dornelles herhaalde het standpunt van president Jose Sarney dat een nieuwe overeenkomst over de afbetaling van zijn schulden geen economische recessie of vergroting van de werkloosheid met zich mee mogen brengen. Zij moeten verdedigbaar zijn met de nationale souvereiniteit, zei Dornelles voor zijn vertrek naar Amerika voor overleg met het Internationaal Monetair Fonds. De bewindsman zei dat men de oplossing van het schuldenprobleem niet los mag zien van het grotere doel, dat Brazilie nastreeft, namelijk het zoeken naar economische ontwikkeling. In het andere geval wacht een land slechts toenemende politieke en sociale onstabiliteit, zo waarschuwde hij.

Mensenrechten- onderzoek in Guatemala door OAS

GUATEMALASTAD — De Interamerikaanse commissie voor de mensenrechten van de Organisatie van Amerikaanse staten (OAS) is begonnen aan de bestudering van de verzamelde gegevens over Guatemala. Voorzitter van de commissie is de Mexicaan Cesar Sepulveda. Hij werd op zijn missie naar Guatemala vergezeld van de Colombiaan Marco Gerardo Monroy Cabra, Bruce McColm van de Verenigde Staten en Andres Aguilar van Venezuela. Tijdens hun bezoek aan het land heeft men met alle sectoren van de gemeenschap vrijuit kunnen spreken.

RLD ontkent weigering

SLM maakt vlucht op Oostende

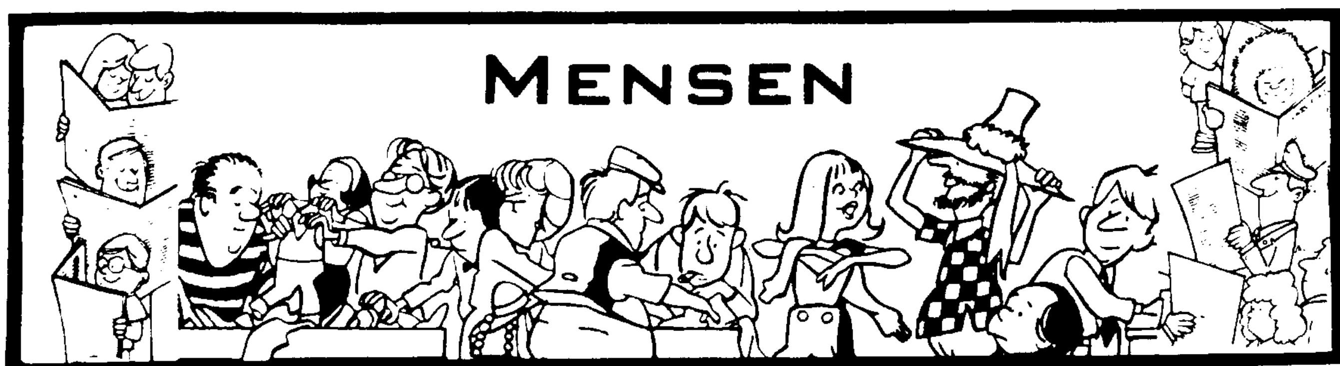
PARAMARIBO — De Surinaamse luchtvaart maatschappij (SLM) voert woensdag 15 mei een retourvlucht uit op het Belgische Oostende ten behoeve van de vele wachtenden in Suriname op een vlucht naar Nederland. De SLM zegt dat men Oostende vliegt omdat Nederland een extra vlucht aan de SLM heeft geweigerd. De Rijksluchtvaartdienst ontkende de weigering en zei dat men op het Surinaamse verzoek had laten weten dat er dan wel constructief gesproken moet worden over capaciteits- uitbreiding. Daarna hoorde men niets meer van de SLM. Het gaat hierbij om het feit dat de KLM sinds enige tijd geen DC-8's meer gebruikt maar de DC-10 welke plaats biedt aan 250 passagiers. De SLM heeft geen DC-10. Nu mag de KLM met zijn DC-10 slechts 162 passagiers vervoeren, evenveel als een DC-8 kan bevatten waarmee de SLM vliegt op Schiphol. Verzoeken van de KLM om dit standpunt te herzien worden niet gehonoreerd. Volgens de SLM is er in Suriname een wachtlijst van 250 mensen die naar Nederland willen vertrekken. Vandaar de Oostende- vlucht. De verhouding tussen de KLM en de SLM is al geruime tijd geprikkeld.

Ortega is aan vergelijken

WARSCHAU — De Nicaraguaanse president Daniel Ortega heeft zijn spraakgebruik aangepast aan de huidige herdenkingsgolf in West Europa. de Verenigde Staten en de Sovjet Unie ter gelegenheid van de veertigste verjaardag van het einde der tweede Wereldoorlog. Bij zijn bezoek aan Polen gaf Ortega daarvan blijk. Zo vergeleek hij de politiek van de VS met de vernietigingspolitiek van de Nationaal-socialisten. Volgens Ortega wil zijn Amerikaanse collega Ronald Reagan van Nicaragua één concentratiekamp maken en het volk uithongeren. Na het bezoek aan het concentratiekamp Majdanek zei de Nicaraguaanse president dat hij bijzonder was getroffen door het feit dat er onder de slachtoffers zoveel kinderen waren. Zegt Ortega: dat herinnert ons aan de misdaden die de Amerikaanse regering tegen het volk van Nicaragua heeft gepleegd. Dat herinnert aan de dood van vele kinderen, waaronder velen die pas hun eerste stappen deden.....

Voor 1 miljard cocaïne gevonden

MIAMI — De Amerikaanse politie en douane hebben binnen 24 uur twee ton cocaïne in beslag genomen welke een waarde vertegenwoordigt van één miljard dollar. In een motorboot werd bijna een ton van het spul ontdekt. Binnen hield men een kampeerwagen aan langs de weg met aan boord ook een kleine ton cocaïne.

NEDERLANDERS zijn in de afgelopen jaren flink gegroeid. Vergeleken met 1965 zijn mannen vier centimeter langer geworden en vrouwen twee centimeter. Ook internationaal is een groei waar te nemen, vooral in landen waar de welvaart toeneemt. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn onder meer China en Japan. De toenemende lichaamslengte houdt verband met een betere voeding en een gunstiger gezondheidstoestand. De Wereld- Gezondheids- Organisatie hanteert daarom de stelling: hoe langer de bevolking, hoe beter de gezondheidstoestand. Het steeds maar langer worden veroorzaakt de nodige problemen. Volgens de Club lange mensen speelt de maatschappij onvoldoende in op dit verschijnsel waardoor de langere onder ons continu moeten bukken, waardoor velen rugklachten hebben. Reuzen, zowel in lengte alsook in dikte hebben tijdens een symposium over dat onderwerp gesproken. Daarbij werd ingegaan op de mogelijkheid de groei door toediening van hormonen enigszins te temperen.

*****

Bij de aankomst van de PAUS zatermiddag in Nederland is het verboden spandoeken mee te dragen. Het verbod geldt voor een deel van het terrein voor de aankomst- hal van het vliegveld. Maar om toch recht te doen aan het recht op vrije meningsuiting zullen twee vakken worden aangewezen waarin wel spandoeken mogen worden gebruikt. Een vak voor de demonstranten die het niet eens zijn met het pausbezoek en een vak voor mensen, die het daar wel mee eens zijn. Er is nog geen melding gemaakt over het feit, welk vak het grootste is. Die vakken liggen echter zo ver van de aankomsthal, dat de bezoekers geen last zullen hebben van de spandoeken. Andere vormen van protest, zoals het dragen van "Popi- Jopi"- dassen of t-shirts met daarop slogans of het uitdelen van pamfletten zullen in beginsel worden getolereerd. Tegenstanders van het pausbezoek krijgen ook ruimte om een demonstratieve tocht te houden als ze daar behoefte aan hebben, maar dan wel op een van de toegangswegen, en niet op de weg zelf.

*****

In Nederland vindt de Raad voor het Jeugdbeleid dat de ouders de plicht moeten hebben bij de geboorte- aangifte uit hun beider ACHTERNAMEN te kiezen. Kunnen of willen ze dat niet, dan moet de kantonrechter de knoop doorhakken. In elk geval mag het kind dan niet automatisch de naam van de vader worden toegekend. De Raad oordeelt verder, dat drie jaar voor een kind zorgen dat nog geen twaalf jaar is, niet voldoende is om eenvoudigweg de achternaam van het kind officieel te veranderen in die van de verzorger. Een naam is van belang voor de identiteit van een kind. Terughoudendheid is geboden en een zorgvuldige procedure is nodig. De Raad stelt voor de kantonrechter in te schakelen bij naamswijziging van kinderen, iets dat vaak na echtscheiding aan de orde is. De Raad stemt ermee in, dat kinderen vanaf twaalf jaar moeten toestemmen bij wijziging van hun naam. Beter zou het zijn als iedereen die twaalf is geweest om verandering van naam kan vragen als daartoe aanleiding is.

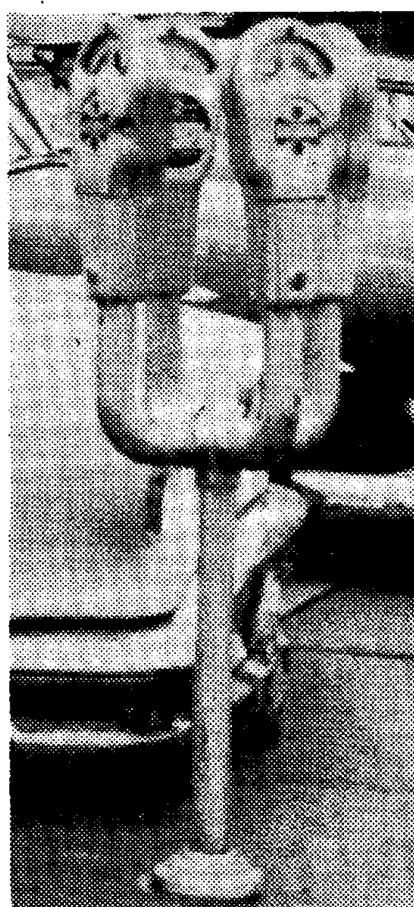
*****

ORGANISATIES van en voor drugsverslaafden delen de mening niet van politie en GGD over de daling van het aantal heroïne- doden in het eerste kwartaal van 1985. Volgens de organisaties komen in Amsterdam nog altijd drugs- gebruikers bij en hun positie wordt nog steeds uitzichtlozer en onleefbaarder. Het aantal drugsverslaafden dat in de eerste drie maanden dit jaar in de Amsterdam dood werd aangetroffen bedraagt acht. Het eerste kwartaal vorig jaar was dat aantal 23. Deze onverwachte daling werd door de politie voorzichtig gekoppeld aan de strenge winter, maar ook het veranderde beleid. De politie is actiever geworden tegen lokale handel en de verstrekking van methadon (vervangend middel) heeft de GGD op een strenge wijze geheel aan zich getrokken. Bovendien wordt de heroïne in Amsterdam al versneden aangeboden. Dat alles maakt volgens de autoriteiten dat Amsterdam de afgelopen tijd onaantrekkelijker is geworden voor verslaafden uit het buitenland.

Achttien maanden cel voor stelende controleur

Alternatieve "controle" op parkeermeters bestraft

AMSTERDAM — De officier van Justitie bij de rechtbank in Amsterdam, mr. C. Croes, heeft woensdag achttien maanden cel geeist tegen een 54-jarige parkeer- controleur, wegens het stelen van tonnen uit parkeermeters in de hoofdstad.

Van 1974 tot vorig jaar juli stal de man, eerst als parkeercontroleur en later als chef van de parkeer- politie door middel van valse sleutels minimaal drie ton uit de meters. Van dit geld kocht hij in tien jaar tijd 27 auto's, varierend van dure tot goedkope merken.

Hij bekende in 1974 met het stelen te zijn begonnen. Hij werkte toen als parkeercontroleur op het bureau Overtoom in Amsterdam. Daar werden kapotte meters en meters, die in verband met straat- werkzaamheden tijdelijk opgeslagen moesten worden naartoe gebracht. Op dit bureau hangen alle sleutels van de ruim 7.000 parkeermeters in Amsterdam en de sleutels van de geldcassettes van de meters. Hij kwam 's morgens extra vroeg naar kantoor en leegde dan enkele geldcassettes van de meters die op het bureau waren. Gemiddeld "verdiende" hij toen duizend Nederlandse guldens per week. In 1981 werd de man bevorderd tot chef van de parkeerpolitie. Omdat het toen niet meer mogelijk was de geldcassettes op het bureau te legen, reed hij één avond per week van Lelystad naar Amsterdam en maakte meters op straat open met een valse sleutel, opende en leegde de cassettes en deed die later terug in de meters. Op 10 juli vorig jaar werd hij daarbij op heterdaad betrapt.

ALBERT SCHWEITZER temidden van enkele van zijn leprapatiënten in het ziekenhuis dat hij in 1913 in de Gabonese plaats Lambarene stichtte. Dit zieken-

huis kampt nu met financiële problemen. De oude uit latten en tin opgetrokken gebouwtjes zijn omgeven door een gloednieuw complex met moderne gemakken als electriciteit, waartegen Schweitzer zich tot zijn dood op 90- jarige leeftijd in 1965 bleef verzetten. Zes artsen verzorgen 25.000 patiënten die jaarlijks naar de polikliniek komen. Schweitzer hield zijn krakkemikkige ziekenhuisje vrij van Westerse moderniteiten om zijn Afrikaanse patiënten op hun gemak te stellen. Hij opereerde bij daglicht of bij gaslamp. Familieleden van de patiënten kookten en sliepen rond de bedden, zodat de artsen over de talrijke slapers moesten klauteren om bij hun patiënten te komen. Dit is niet meer, wat wel is, zijn de grote financiële problemen waarmee het ziekenhuis nu mee kampt.

*****

Zes jonge CHRISTENEN in Australië zijn maandag zonder eten of drinken begonnen aan een 1700 kilometer lange trektocht over de onherbergzame vlakte van Nullarbor om te bewijzen dat God bestaat. De groep die uit jongenlui van 12 tot 22 jaar bestaat heeft zich niets aangetrokken van waarschuwingen van de politie, dat hun marathon gevaarlijk is en kritiek van enkele religieuze leiders. De jongelui trekken van oost naar west dwars door Australië zonder voedsel, zonder water, zonder tenten, zonder slaapzakken, zonder geld en zonder andere kleren dan die ze aan hebben. Hun enige bagage die ze hebben bestaat uit een legermes, verband, sigaretten- aanstekers en drie bijbels. Het doel van de tocht is, om mensen te bewijzen dat God bestaat, vandaar de moeilijke omstandigheden waar ze voor gekozen hebben. De trekkers voor God hopen te kunnen bestaan van bessen en de gastvrijheid van de medemens en zij hopen op 1 juli terug te zijn.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
11 mei 1984 vanaf 08.00 uur t/m 12 mei 1985 om 08.00 uur
Dokter Lutchman, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren: 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880 b.g.g. 625614/625822.
12 mei 1985 vanaf 08.00 uur t/m 13 mei 1985 om 07.00 uur
Dokter Olie, Spreekkamer: Sta. Rosa, tel.: 671101/673212; spreekuren: 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
10 mei 1985 vanaf 18.00 uur t/m 13 mei 1985 om 06.00 uur
Dokter Roose, Spreekkamer: Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 83233 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, mevr. Soliana- Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRIKT BANDABAO
10 mei 1985 vanaf 18.00 uur t/m 13 mei 1985 om 06.00 uur
Dokter Botero Duque, Spreekkamer: Soto, tel.: 641790; spreekuren: 10.]00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)
*****

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zatedag de gehele dag gesloten: de wacht hebben zuster Rosa, tel.: 74314 / 613563 / 614092 en zuster Flanders, tel.: 44187.
*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; aleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.
*****

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.
*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Dos puños contra Rio* (18 jr.); 24.00 uur *Taxi Girls* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *The Prodigal* (18 jr.); 24.00 uur *Evil Dead* (18 jr.).
DE TEMPEL: 20.30 uur *Desirée* (14 jr.).
*****

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Nederlanders overzee; 17.30 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chikí; 18.15 Telenovela: «Colorina»: 19.15 Informe Deportivo; 19.30 America's Top Ten; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Knight Rider; 21.30 Show di Job; 22.30 Tempu pa Dios; 23.35 Sports today; 24.05 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Magnum P.I.; 21.30 Estreno; 23.00 Sluiting.
*****

BOTICA'S **(nachtdienst**
Otrobanda: del Pueblo, tel.: 625333; Punda: Brievengat, tel.: 79098.
*****

VERLOF BEGRAFENIS
11 mei: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.
12 mei: M.A. Frans, Kaya Cumulus 22.
*****

DIVERSEN
TENTOONSTELLING: 10 00-12.00/14.00-17.00 uur keramische plastieken, geweven wandkleden, naaldwerk van Rie Verhoef-De Pree - Curaçaosch Museum.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 18.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.
***

OPENBARE BILBIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

ST. EILIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: **(bezoekuren)** opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat, Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATERPARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242/624705.

CURAÇAO SEAQUARUIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGSTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS **(afd. Curaçao)**, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525 / 614630, geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

PLEEGGEZINNEN CENTRALE CURAÇAO, Sta. Rosa 66, P.O. Box 3311, tel.: 671623.
*****

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of POB 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank n.v.

CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding N.V.:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.PH. de Maayer- Hollander.

Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli- Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur;
Zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
ARUBA
Nassaustraat 110.
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Center, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf)

WASHINGTON- medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202- 4623933).

MIAMI- medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

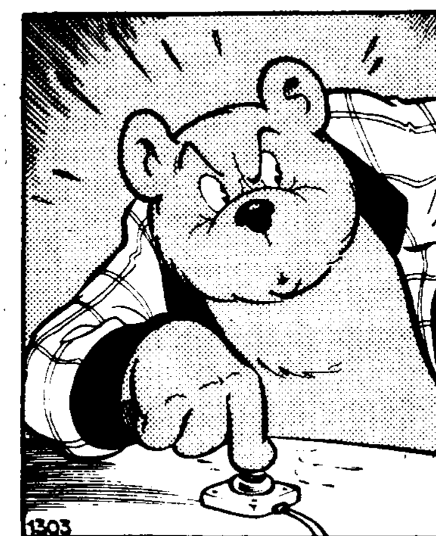
DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curaçao: Districo N.V., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong- Loi- Sing, Noord Saliña.

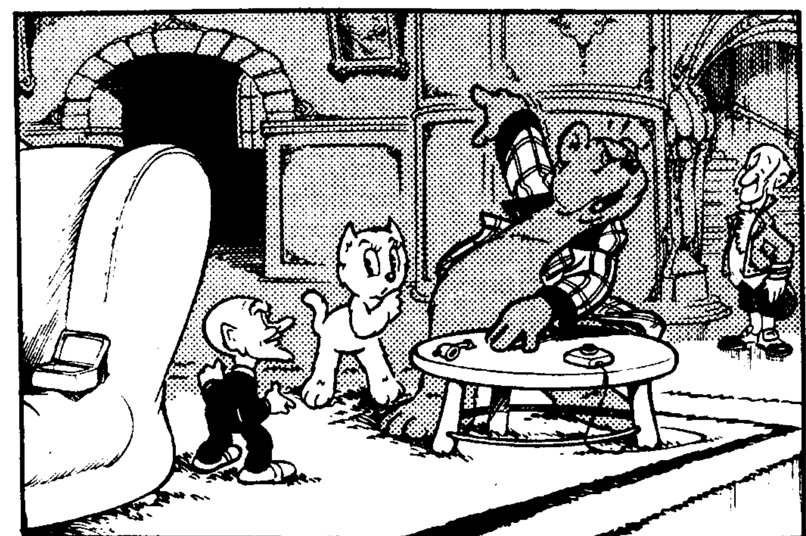
Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

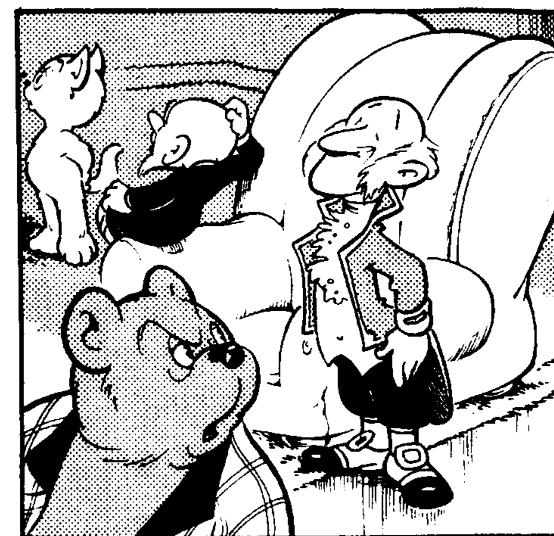
Buiten Antillen (Nederland):
NAf.80,15 per maand (luchtpost) of NAf.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en Mom Bakkesz

door Marten Toonder

1303 — "Nu is het genoeg!" riep heer Bommel boos. "Al die werklieden in mijn huis op dit uur van de dag zijn hinderlijk! We kunnen elkaar niet verstaan!" En hij drukte op de belknop om Joost te ontbieden.

"De zaak is dus duidelijk!" ging het oude mannetje intussen verder. "Ik ga nu een beetje rusten en jij past in die tussentijd op de schaafsteen, Oltje. En je zorgt dat die schelm, die zich Mom noemt, hem niet in handen krijgt, nietwaar?"

"Zo is het!" zei heer Bommel, "ik zal het juweel onder mijn persoonlijke hoede nemen en het is een handig iemand, die hem dan in handen krijgt, wat jij Tom Poes?"

"Excuseer, heer Olivier", onderbrak de binnentredende bediende, "hebt U gebeld?"

"Ja! Dat heb ik!" zei heer Bommel, "stuur al die werklieden het huis uit, Joost! Wat is dat voor een idee, om de ramen te laten wassen in dit weer? En wie heeft die gemeentewerkman laten komen? Jij soms?"

"Dat heb ik gedaan als U mij toestaat!" zei de knecht nadertredend. "Ik meende, dat de storing in het electrische net storend zou werken op de stemming, als ik zo vrij mag zijn.

Het oude mannetje zette zich intussen op de leuning van een stoel en geeuwde.

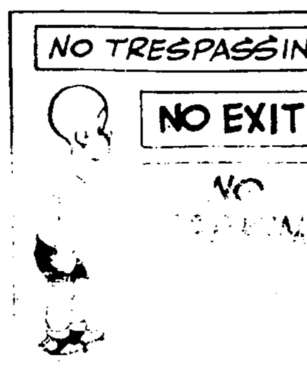
"Ik heb slaap!" zei hij tegen Tom Poes. "Denk je dat die dikke vriend van je goed op mijn steen zal passen, jongske?"

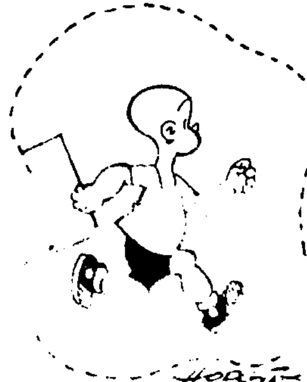
"Hm", zei Tom Poes. "Hij zal zijn best doen, denk ik. En ik zal hem wel een handje helpen. Zo moeilijk zal het wel niet zijn.

"Tut, tut! Wees voorzichtig!" riep de oude oude en gaapte tot zijn kaken kraakten. "De schelm Mom Bakkerszoon is handiger dan je denkt! Duikt van de ene vermomming in de andere! Oeaahh!"

HENRY ® By Dick Hodgins

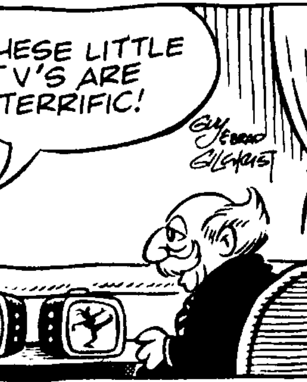

Jim Henson's MUPPETS

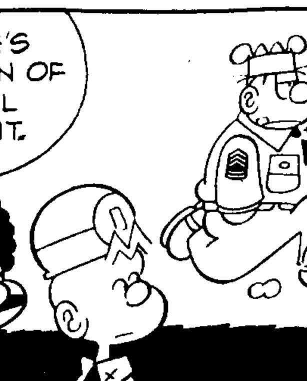

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

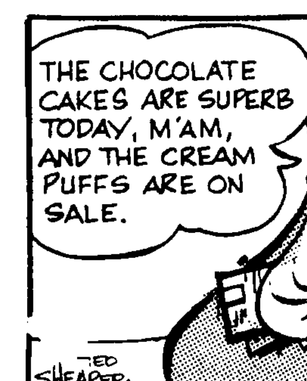

QUINCY ® By Ted Shearer

Radio

WILLEMSTAD — Een vrije uitvoerige discussie ontstond vanmorgen tijdens de openbare vergadering van de Staten over de radio- uitzendingen van openbare bijeenkomsten van het parlement: terwijl met name het lid van de Arubaanse oppositie AVP, mr Croes liet weten van mening te zijn dat de stopzetting (uit financiële overwegingen) van de radio- uitzendingen op Aruba ook stopzetting van informatie- verschaffing aan de Arubaanse bevolking inhoudt, zei zijn naamgenoot van de MEP, Betico Croes dat dit niet het geval is. Immers, aldus de MEP- leider (het Curaçaose station) Radio Hoyer (die de vergaderingen al jaren gratis uitzendt) wordt ook op Aruba ontvangen. Daarnaast meende hij, zouden de uitzendingen via de Arubaanse radio (waartoe eerder door het parlement besloten werd red) pas hervat kunnen worden wanneer een Arubaans station die gratis willen verzorgen.

De discussie die Statenvoorzitter Markes, na circa een half uur stopzette met de mededeling dat die in de besloten centrale commissie vergadering voortgezet zal worden, verliep niet geheel feilloos: Mito Croes en de Statenvoorzitter lieten elkaar niet uitspreken over het "niveau en de daarbij gehanteerde criteria" van de discussie. Bob Lopez Henriquez (ex-AVP) verklaarde tussendoor de unilaterale beslissing van Markes deze service voor Aruba stop te zetten "merkwaardig" te vinden.

Een van de leden had tot slot de mededeling dat een aantal (Arubaanse) Statenleden er goed aan zouden doen een nieuwe radio te kopen...

VAKBONDSLEIDER HERINNERT OVERHEID AAN REFERENDUMBELOFTE

KvV-voorzitter Errol Cova:

Evenwicht tussen Antilliaanse en Arubaanse wensen ver te zoeken

WILLEMSTAD — Met de wensen van Aruba voor wat betreft de toekomstige staatkundige structuur en de relatie waarin dat eiland, na de inwerking treding van de status aparte, ten opzichte van de overige Antilliaanse eilanden zal komen te staan, wordt volgens voorzitter van de Kamer van Vakbonden (KvV) Errol Cova, onevenredig veel rekening gehouden. Het evenwicht tussen de wensen van Aruba en die van het overig deel van de Antillen, is volgens Cova ver te zoeken. "Er moet wat meer worden gekeken naar wat wíjzelf willen", vindt hij.

De afspraken zoals die recentelijk tijdens het topoverleg en het politiek overleg met Aruba werden gemaakt, acht Cova allerminst aanvaardbaar. Zeker niet wanneer in beschouwing wordt genomen, dat de politici zich er niet eens op kunnen beroepen "naar de wens van de bevolking" te handelen, laakt hij. Gezien de gemaakte afspraken, waardoor na de uittreding van Aruba uit de Antilliaanse constellatie sprake zal moeten zijn van een "losse samenwerking", is raadplegen van de bevolking van een des te urgenter belang geworden. Die bevolking moet in de gelegenheid worden gesteld een mening weer te geven over de ontwikkelingen, zoals deze zich op staatkundig gebied lijken voor te gaan doen.

De KvV- voorzitter wees er vanmorgen in een verklaring tegenover de Amigoe met klem op, dat een referendum onder de bevolking weliswaar middels een motie in de Eilandsraad van Curaçao werd aangekaart en evenzo door de regering en het Bestuurscollege werd toegezegd, maar desondanks niet werd uitgevoerd. Er is niets gekomen van de informatie- stroom, die de overheid de gemeenschap met betrekking tot de staatkundige ontwikkelingen beloofde, noch kwam de toegezegde volksraadpleging van de grond, hekelde Cova. Indien de woorden van minister van Herstructurering van de Antillen van Vijf, Frank Rozendal, bovendien mogen worden geloofd, zal er van enig consult ook nimmer sprake zijn, voegde hij daar aan toe. De bewindsman wekt integendeel de indruk, aldus Cova, van oordeel te zijn dat verkiezings- resultaten de overheid een onbeperkt mandaat bezorgen "te doen en laten" wat zij wil.

Middels een referendum zou de bevolking zich moeten kunnen uitspreken over tenminste twee alternatieven, meent de vakbonds- leider. Over de status aparte van Aruba kunnen de bevolkingen van de andere eilanden zich uiteraard niet uitspreken, erkende hij desgevraagd. Wel heeft die bevolking anderzijds het recht een mening weer te geven over de wijze waarop een opsplitsing, zoals door het uittreden van Aruba wordt veroorzaakt, in zijn werk moet gaan. Vooralsnog beschikte slechts de Arubaanse bevolking over de mogelijkheid zich over haar toekomst uit te spreken. Aan die mogelijkheid heeft het de andere eilanden nog steeds ontbroken, aldus de vakbondsman.

Met de wijze waarop de status aparte dreigt te worden ingevuld, zegt Cova het allerminst eens te zijn. Hetgeen de politici ten aanzien van de status aparte en de voorbereidingen daartoe, beloofden en ook in werkelijkheid deden, wijkt volgens de KvV- voorzitter, volledig af van de situatie die de Arubanen in principe voor ogen hadden. "Dat is geen status aparte, maar handhaving van de bestaande situatie met daarin enkele wijzigingen", aldus Cova. Hij is daarnaast ook van oordeel dat de momenteel ter discussie staande invulling van de status aparte, uitsluitend door de Arubaanse politici acceptabel wordt geacht. Het is maar de vraag of ook de bevolking van Aruba zich op dit moment hierachter zal willen scharen, stelt hij.

Volgens Cova bestaan er voor Aruba in wezen slechts twee alternatieven; het eiland blijft binnen het Antilliaanse staatsverband en er wordt, waar nodig, gezocht naar nieuwe regelingen om problemen, zoals die zich tot nog toe binnen dit verband voordeden, te voorkomen, of Aruba treedt uit de Antilliaanse constellatie. Maar dan bij dit tweede alternatief wel onder voorwaarde, dat aan die uittreding geen overgangs- fase verbonden is, aldus Cova. Door een dergelijke fase zullen immers de problemen alleen maar sterk toenemen, voorziet hij.

Dat de Arubaanse politici daar mogelijk anders over zouden kunnen denken, vindt de KvV-voorzitter minder problematisch. Er wordt over het algemeen toch te veel waarde gehecht aan de wensen van bepaalde Arubaanse politici, gelooft hij. De wensen van de overige eilanden komen daarbij al te vaak in het gedrang. Ook Curaçao immers heeft het recht zijn wensen kenbaar te maken. Vooral gezien het feit dat eventueel averechtse gevolgen van met Aruba gemaakte afspraken "voor rekening" van Curaçao zullen komen. "Of we gaan een goede relatie aan, of helemaal geen relatie. Want in geval van een verminkte relatie zal met name Curaçao daarvan de negatieve consequenties ondervinden".

Interpellatie De Paula begonnen:

Minister en MAN redetwisten over toepassing wetsartikel

WILLEMSTAD — De verklaring van minister De Paula van Financiën vanmorgen tijdens de interpellatie door de MAN- fractie dat hij zich op artikel 58 van de Landsverordening Inkomstenbelasting beroepen heeft toen hij een gereduceerd belastingtarief op de lay- off uitkering voor de (ontslagen) Lago- werknemers toestond, werd door MAN fel aangevallen. Marco de Castro noemde de houding van de minister als eén van "een kat in het nauw". Dit gebeurde nadat de betrokken minister een 24- tal vragen van de MAN- fractie had beantwoord en meedeelde niet tegen de Staatsregeling, die geen privileges toestaat gehandeld te hebben. De Paula stelde voorop dat "bepaalde politici en instanties er blijkbaar op uit zijn verwarring te scheppen"

"Dat het een onderonsje is geweest tussen de coalitiepartijen wijs ik van de hand; dat politiek in het spel was geef ik toe: immers politiek is bewust zijn van de behoeften en zorgen van de bevolking", verklaarde de minister.

De eerste reactie van de MAN-leider was er één van woede:"Er is weldegelijk sprake geweest van gelegenheids- wetgeving en met de voeten treden van de Staatsregeling", zei hij. Het Statenlid De Castro, waarvan De Paula zei dat hij zich in het verleden schuldig heeft gemaakt aan uitzonderingen, meende dat geen van de vragen naar behoren beantwoord zouden zijn.

Het waren verscheidene leden van de fractie van de MAN die vanmorgen tijdens de interpellatie de vragen toelichtten met de steeds terugkerende mededeling dat een "tratus apartus" voor Lago - werknemers volgens de wet niet toegestaan is. Ook na de beantwoording van de vragen bleef Martina erbij dat de gang zaken niet volgens de voorgeschreven regels verlopen is. Ondermeer het gegeven dat het genoemde artikel 58 slaat op "onbillijkheden van overwegende aard" is volgens Martina niet in de haak.

Minister De Paula wees er op zijn beurt op dat de ontwikkelingen waarbij de uitzondering toegestaan werd niets mysterieus was en dat hij uit "sociale overwegingen" de stap nam, ondanks eerst de belastinginspecteur op Aruba erop attent gemaakt te hebben dat verlagingen zoals door hem toegestaan verboden zijn.

De MAN en de minister verschillen blijkbaar ook van mening ten aanzien van informatieverschaffing rond dit onderwerp en het wets- ontwerp dat volgens de minister nu bij de Raad van Advies is en zal inhouden dat de regel voor alle eilanden met terugwerkende kracht tot 1 januari dit jaar voor een periode van 2 jaar geldig zal zijn. De minister liet weten dat hoewel nuttig, informatie- verschaffing aan het parlement niet verplicht is. De stilte die volgde zei De Paula, was gezien de voorgenomen interpellatie. "Dat ik bepaalde berichten in de pers niet tegengesproken heb is om de simpele reden dat ik in dat geval de hele dag hiermee bezig zal zijn en nog 2 man extra nodig heb", verklaarde de bewindsman, die met klem stelde "niet achter de rug van ambtenaren te schuilen."

Informatie over het aan het licht komen van de situatie wilde De Paula niet geven; hij beriep zich hierbij op de geheimhoudingplicht in de belastingsfeer.

Dat niet tegen de belastinginspecteur op Aruba is opgetreden, zei De Paula is omdat niet bewezen is dat hij te kwadertrouw gehandeld heeft, immers dergelijke uitzonderingen werden al jaren op Aruba toegepast en de betrokken inspecteur zette dit beleid voort, deelde de minister mee.

Tot vlak voor het ter perse gaan waren de MAN-leden aan het woord: die stelden dat de bewindsman's antwoorden een bewijs zijn dat inderdaad onrecht is begaan jegens op Curaçao ontslagen werknemers. Aangekondigd werd dat de MAN met diverse moties zal komen die de regel voor alle werknemers op alle eilanden toepasbaar moet maken.

WILLEMSTAD— In verband met de jaarlijks terugkerende collecte ten behoeve van het Koningin Beatrix fonds ter bestrijding van tuberculose en het behandelen en begeleiden van patiënten hiervan, ontving Minister President Maria- Liberia- Peters, de dames I. Da Costa Gomez en A. Regales. Dit om de nodige bekendheid aan de start van de collecte te geven. Op de foto vlnr A. Regales, Maria Liberia- Peters en I. da Costa Gomez.

Bank- directeur: "Aruba neemt champagne mee"

Capriles: Regering verplicht tot informatie-verschaffing

WILLEMSTAD — De Antilliaanse regering is verplicht om middels inschakeling van de Centrale Bank de financiële sector en de bevolking in het algemeen in te lichten over de gevolgen van,- en oplossingen voor de problemen die zullen ontstaan, nu politieke besluiten gevallen zijn ten aanzien van de toekomstige financieel- monetaire,- en economische relatie van Aruba. Dit stelt Maduro en Curielsbank- directeur Lio Capriles. Capriles, die meent dat Aruba volgens de huidige afspraken "meer gekregen heeft dan ze zelf verwacht had", meent dat de politici verantwoording hebben af te leggen, aangezien men op een groot aantal punten afgeweken is van eerder gemaakte afspraken.

"In het algemeen heb ik de indruk dat Aruba geen wijn maar zelfs champagne mee naar huis neemt", zei de Curaçaose bankdirecteur, die in dit verband ondermeer wees op de feitelijke (en niet eerder overeengekomen gedeeltelijk administratieve) scheiding van de goud- en deviezenvoorraad als onderdeel van de boedel. De 30% (Aruba)-70% (Antillen) verdeelsleutel noemde hij "gul",terwijl de steeds veranderde besluitvorming niet bijdraagt tot duidelijkheid, stelde Capriles vandaag in gesprek met de Amigoe. In tegenstelling tot financiële bronnen die onze redactie gisteren aanhaalde, wilde de M&C- bankdirecteur niet specifiek ingaan op mogelijke gevolgen. Wèl meent hij dat spoedig duidelijkheid verschaft moet worden omdat het bankwezen momenteel niet weet waar zij aan toe is hetgeen gevolgen zal hebben voor het kapitaal- verkeer met Aruba.

Wat volgens Capriles evenwel op "zeer korte termijn" moet plaats vinden zijn stappen van de regering om de positie van de goud- en deviezenvoorraad veilig te stellen. "In november verscheen hierover het IDW- rapport waarin de loonmaatregel wordt voorgesteld. Inmiddels zijn zes maanden voorbij en ik vrees dat als er niet spoedig iets gebeurt de gevaren voor onze gulden reëel aanwezig zijn", zei de bank- directeur die in deze context ondermeer op een gedwongen devaluatie noemde. "Ingezien moet worden dat Curaçao er wellicht over een tijd slechter voor zal staan dan Aruba als de regering nog veel langer wacht" vervolgde Capriles, die meent dat Aruba er in vele opzichten "beter vanaf is."

"Aruba heeft meer gekregen dan ze zelf verwacht had: Dit eiland is er, ondanks de financiële problemen goed vanaf gekomen. Nu is het wachten op de Centrale regering die er niet meer onderuit kan: er moet op grote schaal informatie verschaft worden, want de bevolking en de financiële sector in het algemeen weet niet meer waar men aan toe is: in dit hele gebeuren kan wellicht alleen het feit dat nu eindelijk knopen doorgehakt zijn als positief worden omgeschreven", aldus Lio Capriles.

Jeep ging op in vlammen

WILLEMSTAD— Een bewoner te Rooi Catoochi werd vannacht wakker door een oorverdovende knal. Toen hij zich op de hoogte ging stellen, waar het geluid vandaan kwam, zag hij dat zij jeep in lichte laaie stond. Na enige tijd was nog alleen het geraamte van de auto zichtbaar. De schade bedraagt 11.000 gulden. De politie stelt een onderzoek in.

WILLEMSTAD— Tussen twee mannen ontstond een onenigheid over de handel in drugs, hetgeen zo hoog opliep, dat de een de ander trachtte omver te rijden met zijn auto. Doordat de ander opzij sprong, wist hij het ergste te voorkomen.

WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden er tien aanrijdingen plaats, waarbij zes gewonden vielen en er een schade van 24.385 gulden genoteerd werd.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Licht tot half bewolkt en een geringe kans op een geen neerslag van betekenis. Matige, af en toe vrijkrachtige oostelijke wind. OVERZICHT: In het Caribisch Gebied bevinden zich geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse Eilanden. In de komende 24 uur wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

Chief executive officer Jimenez:

Curaçao Concord wordt het "star-hotel" van de keten

WILLEMSTAD — De directie van de hotel- keten Concord International is voornemens het hotel op Curaçao het "starhotel" binnen de keten te maken. Hiertoe zullen, zoals de Amigoe al eerder berichtte, nog de nodige veranderingen binnen het hotel worden aangebracht.

Gisteren arriveerde de "chief executive officer" van Concord International, Ramon Jimenez, op Curaçao om hier het één en ander te regelen in verband met het ontslag van Mario Venturini. Jimenez, die gistermiddag een persconferentie belegde, wilde niet ingaan op de reden van het ontslag van Venturini en stelde slechts vaag dat dit een "interne beslissing" is geweest. De heer Potbol, eveneens een afgevaardigde van Concord International, verklaarde vorige week echter dat het ontslag te wijten zou zijn aan "mismanagement" dat onder andere tot uiting is gekomen in de problemen rond de cao- besprekingen.

Evenals Potbol, verklaarde ook Jimenez gistermiddag dat Concord International zo spoedig mogelijk een accoord wil tekenen met de vakbond. Op de vraag hoe de kwestie rond de Curaçao Concord NV en Concord International, waar de Amigoe eerder over berichtte, nu precies in elkaar zit, bleef Jimenez zeer vaag. Hij stelde dat er absoluut geen problemen zijn rond de Curaçao Concord NV en dat Concord International daar directeur van is. Hij verklaarde desgevraagd dat Concord International de cao- contracten zal tekenen en dat de internationale organisatie garant zal staan voor de werknemers.

De door Potbol genoemde nieuwe manager Carl Frank zal niet meer naar Curaçao komen, zo vervolgde Jimenez, hij verkoos de functie aan te houden die hij momenteel heeft. Jimenez voegde hier aan toe dat Concord International inmiddels besprekingen voert met een andere werknemer die dan wel naar alle waarschijnlijkheid naar Curaçao wordt overgeplaatst.

Liberia kondigt "complementerende maatregelen" aan

Premier wil met spoed uitspraak BC-Curaçao

WILLEMSTAD — Premier Liberia- Peters heeft deze week middels een telegram aan het Curaçaos Bestuurscollege gesteld, uitsluitsel te willen over het BC-standpunt ten aanzien van de (aangekondigde) inkomensmaatregel. In het schrijven deelt de premier mee dat dit belangrijk is, gezien de "complementerende maatregelen" die het Land in petto heeft. In gesprek met de Amigoe, zei Liberia het te betreuren dat Curaçao nog niets van zich heeft laten horen, terwijl de rol van dit grootste eiland van evident belang is.

Het was gedeputeerde Diaz van Economische ontwikkeling die enige tijd geleden toegezegd heeft dat uiterlijk begin deze week een BC- standpunt ingenomen zou worden. Dit zou plaats vinden nadat de conclusies van het sociaal- economomisch topoverleg in maart gepubliceerd werden. Hierna is zoals bekend, een werkgroep deskundigen benoemd die diverse "inleveringsscenario's" geschetst heeft. Diaz, die zelf al ruim een week voor een dienstbezoek in Nederland verblijft, verklaarde kort daarop dat dit niet voldoende was en dat nu na tussenkomst van de zg groep van 12 (de voorlopers van het topoverleg) overleg over de datum van inwerkingtreding moest plaats vinden. Die vergadering heeft voor zover bekend niet plaats gevonden.

In de tussentijd is bij het (voormalig) presidium van de "kumbre" wel aan de bel getrokken bij het bestuurscollege. Ondermeer zou gesteld zijn dat het presidium zijn taak als besloten acht en dat het woord nu aan het Bestuurscollege is.

Gezaghebber Casseres bevestigde deze week deze boodschap vernomen te hebben en die aan het Bestuurscollege doorgespeeld te hebben. Casseres zei te veronderstellen dat wegens uitlandigheid van gedeputeerde Diaz nog niets van de genoemde vergadering terecht gekomen is. Gedeputeerde Hueck die als gedeputeerde van Financiën ook nauw betrokken is geweest bij het topoverleg en de ontwikkelingen die daarop volgden is om nog onbekende reden niet doorgegaan met de werkzaamheden. De betrokken gedeputeerde is de afgelopen week evenmin bereikbaar geweest voor de Amigoe- redactie. Vast staat dat de personen die indertijd als presidium van het topoverleg optraden niet erg te spreken zijn over de gang van zaken, waarbij concrete stappen uitblijven.

Premier Liberia- Peters' telegram is er een bewijs van dat ook zij blijkbaar genoeg gewacht heeft. Ze verklaarde gisteren in gesprek met de Amigoe dat de Landsregering tot eind deze week wacht en "volgende week met of zonder overleg stappen neemt". Of het hierbij gaat om de afkondiging van de loonmaatregel wilde ze niet zeggen. "Dit is het belangrijkste punt, maar er zullen ook meerdere maatregelen komen," zei Liberia, die verklaarde niet hierop te willen vooruitlopen. De premier benadrukte evenwel dat volgende week zondermeer van de zijde van het Fort stappen verwacht kunnen worden. "Het is te betreuren als we tegen die tijd nog geen antwoord van Curaçao binnen hebben; anderzijds kunnen we niet langer blijven wachten," aldus Maria Liberia- Peters, gisteren.

Schutting-schilderen op Radulphus-college

WILLEMSTAD— De schutting van de nieuwbouw van het Radulphus- College wordt morgen door een 70- tal leerlingen beschilderd. Aan deze schuttingbeschilderingen is een wedstijd verbonden, die om acht uur 's morgens begint.

Jongedame neemt geldbedrag mee

WILLEMSTAD— Een dorstige jongedame klopte aan bij een huis te Kintjan en vroeg de eigenaar des huizes voor een glas water, hetgeen de eigenaar ook deed. Toen de man echter terug kwam met het glas water, was de jongedame verdwenen en niet alleen zij, maar ook een enveloppe met 800 gulden die op de kast lag.

Mis voor moeders

SAN NICOLAS — In de Theresia- kerk in San Nicolas wordt zondagmorgen negen uur een mis opgedragen aan alle moeders. Tijdens de mis zal het zangkoor The Melodies, onder leiding van Pearl Henry, optreden.

STICHTING DE ARUBAANSE MUZIEKSCHOOL

Stichting De Arubaanse Muziekschool roept sollicitanten op voor de hierna te noemen vacatures:

ADMINISTRATEUR

Funktie-eisen:
- M.B.A. of daaraan gelijkwaardige opleiding.
- Kennis m.b.t. het samenstellen van rooster strekt tot aanbeveling.
- Leidinggevende capaciteiten.
- Goede contactuele eigenschappen.

Het betreft een part-time funktie van 20 uren.

PART-TIME LEERKRACHT BLOKFLUIT

Funktie-eisen:
- Muzikale opleiding.
- Ervaring in het geven van blokfluitlessen strekt tot aanbeveling.
- Goede contactuele eigenschappen.

PART-TIME LEERKRACHT ELEKTRONISCH ORGEL

Funktie-eisen:
- Muzikale opleiding.
- Ervaring in het geven van lessen elektronisch orgel strekt tot aanbeveling.
- Goede contactuele eigenschappen.

Salaris nader overeen te komen.

Voor inlichtingen kan kontakt worden opgenomen met de heer H. Hermans, telefonisch bereikbaar onder nummer 22888 tussen 15:00 - 18:00 uur.

SOLLICITATIES
Sollicitaties vóór 23 mei 1985 te richten aan het Bestuur van de Muziekschool, p/a L.G. Smith Boulevard 32, Oranjestad.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD (I): 20.15 uur *Dune* (14 jr.); 24.00 uur *Ontembare Meisjes* (18 jr.).
(II): 20.45 uur *Como si fueramos novios* (alle leeft.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Revenge of the Neras* (18 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur *De prille lusten van een tiener* (18 jr.).

*****

BOTICA'S: Oranjestad: Sta. Cruz, tel.: 28028; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

******

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter T.H.K. Lin, Noord 68, tel.: 21522/22694.
San Nicolas en Savaneta: dokter J. de Cuba, via Centro Clinica San Nicolas/Hospitaal, tel.: 48833/24300.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

IOWUA CENTER: 21.30 uur algemene ledenvergadering.

SPORT
VOETBAL: 19.30 uur kampioenschappen 1985 - Sporthal Sta. Cruz.

BASEBALL: 20.00 uur **(AA-kl.)** Richmond vs Coca Cola - Elias Mansur Ballpark.

******

ZATERDAG
DIVERSEN
YMCA DAKOTA: bake sale - YMCA-gebouw.

«COMISHON DI HOBENAN»: 16.30 uur speurtocht - RCA-club.

SPORT
IDEFRE: 09.00-11.00 sportclinics - IDEFRE-geb.

SOFTBALL: 11.45 uur La Confianza vs SJC Blanco; 13.45 uur Pasteleria Estrella vs Wongco; 15.45 uur Athletics / Seg. Aponte vs Aruba Video Centre - Kibaima Ballpark.

BASEBALL: 14.00 uur **(A-kl.)** Aruba Video Centre vs Rebels - AVC-veld.

*****

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

EXPOSITIE
BIBLIOTECA PUBLICO DI ARUBA (tijdens kantooruren): tentoonstelling handenarbeidstukken en tekeningen schoolkinderen over «Himno y Bandera».

MOKO ZOO RANCH: hele week geopend **(maandag t/m zondag)** van 10.00-18.00 uur.

Ged. Oduber: veel projecten kunnen nu eerder van start

Nederland akkoord met nog eens vier miljoen voor Sasaki-plan

ORANJESTAD — Gedeputeerde Nelson Oduber ontving het bericht dat Nederland zijn goedkeuring gaf voor een bedrag van vier miljoen gulden (Antilliaans) voor financiering van de 2e fase (het gedeelte van Malmok naar San José) van het Sasaki- plan.

Hierdoor heeft Nederland dit jaar (in januari al vier miljoen voor de 1e fase) al acht miljoen goedgekeurd voor het Sasakiplan, dat inhoudt de infrastructurele werkzaamheden op 100 ha grond aan het westelijk gedeelte van het eiland. Het bestek voor deze 2e fase ligt al klaar bij DOW en gedeputeerde Oduber zei te verwachten dat eind deze maand nog de openbare aanbesteding kan volgen. Door deze Nederlandse goedkeuring is het mogelijk geworden dat de vele hotel- en recreatie- projecten nu eerder van start kunnen gaan, waardoor meer werkgelegenheid in de bouwsector zal ontstaan.

De gedeputeerde schreef de Nederlandse goedkeuring onder meer toe aan het feit dat het Bestuurscollege zelf met eigen inbreng aan de eerste fase begon door de infrastructurele werkzaamheden aan de Eagle Beach, waardoor onder andere het Alhambra- project uitgevoerd kon worden. Tevens vernam de gedeputeerde van de Aruven nv, dat het Aruba Palmbeach Hotel klaar is met onderhandelingen met de Nederlandse Crediet Maatschappij (NCM) over financiering voor de uitbreiding met 206 kamers.

Ook werd van de gedeputeerde vernomen dat het BC door zal gaan met de plannen voor Nederlandse steun ten behoeve van de uitbreiding van het Bushiri Beach Hotel met honderd kamers (kosten 9.8 miljoen Antilliaans). De wens van het BC is, het Bushiri Hotel onafhankelijk te maken van de overheid en uitbreiding met 100 kamers zal het hotel self- supporting maken.

Tot slot verklaarde de gedeputeerde dat het BC het visserijproject weer op de prioriteitenlijst heeft geplaatst en het Arubahuis heeft opgedragen in Nederland contact te zoeken met een expert voor advies over dit project. De gedeputeerde zelf zal in juni, wanneer hij in Nederland zal zijn in verband met de Statuut- wijziging, zich verder buigen over dit visserij- project.

Hypolito Tromp weer in raad

ORANJESTAD — Uit een bekendmaking van de voorzitter van het Hoofd stembureau blijkt dat de heer Hypolito Tromp weer in de eilandsraad terugkeert. Hij volgt de heer Efrain de Kort op die ontslag nam als lid van de raad. Op de lijst was eerst ex- -gedeputeerde Remy Zaandam aan de beurt om de plaats van de heer De Kort te gaan innemen. De heer Zaandam heeft dit niet aanvaard.

Bridgen om Dorsman-beker

ORANJESTAD — Op vrijdag 7 juni wordt in het Militair tehuis te Savaneta, het Henny Dorsman bridge- toernooi gespeeld. Inzet van het toernooi is de wisselbeker die de heer Dorsman vorig jaar bij zijn vertrek naar Nederland beschikbaar stelde. Dit is een toernooi waarvoor men zich individueel, dus niet per se als paar, kan inschrijven. Er wordt die avond namelijk gespeeld met telkens wisselende partners. Naast de wisselbeker stelt de bridgeclub Aruba Ariba leuke prijzen beschikbaar voor de vijf hoogstscorende deelnemers. Aan het toernooi mogen zowel leden als niet-leden van de club deelnemen. Opgave moet vóór 1 juni gedaan worden op de club of bij Andre Dekker (telefoon 24119), die nadere inlichtingen kan geven over het inschrijfgeld.

Crijnssen op bezoek

ORANJESTAD — Het Marine Standaard- fregat ms Abraham Crijnssen brengt tot en met zondag een bezoek aan Aruba. Dit bezoek hangt samen met het op Aruba plaatsvindende eerste deel van de marine- kampioenschappen 1985. Het schip zal derhalve niet voor bezoekers zijn opengesteld.

Voetbal en postzegels

ORANJESTAD — "Hopelijk is de kwaliteit van het voetbal op de Nederlandse Antillen aanmerkelijk beter dan die van de tekeningen van tien spelers die ontwerper Edwin Ayubi uit Willemstad (Curaçao) voor de serie postzegels 1985 maakte", zo schrijft het Vrije Volk in een commentaar op deze voetbal serie. Enkele spel- fragmenten zijn werkelijk onvoorstelbaar, terwijl de houding van sommige voetballers het ergste voor allerlei lichaamsdelen doet vrezen. Een verre van fraaie emissie dus, die men onder het motto "het doel heiligt de middelen" — de toeslagen van deze zegels komen aan de sport ten goede — maar met de mantel der liefde moet bedekken.

Hubentud Uni organiseert speciale vieringen

SANTA CRUZ — De jeugdorganisatie in Santa Cruz — Forza di Hubentud Uni — organiseert morgenavond in het openlucht- theater "Cer'i Noka" een huldiging voor alle moeders van Aruba.

Het programma begint om zeven uur met een mis door pastoor Felix Pasadilla van de Santa Cruz- parochie. Gedurende en na de mis zal het trio Los Arubenos voor passende muziek en zang zorgen. Om kwart over acht wordt het cultureel gedeelte geopend met het optreden van: Mariachi Nacional, the Young Voices, Vivons en Chantant, Etty Toppenberg en Sandra Croes, gevolgd door muziek van een cah'i orgel, voordrachten, dans en toneel.

De volgende activiteit van Forza di Hubentud Uni is op zaterdag 18 mei wanneer om zeven uur's avonds in de kerk van Santa Cruz een mis gevierd wordt voor de jeugd van Aruba. Een jeugdkoor zal hierbij optreden en gedurende de mis zal het thema Paz i union worden behandeld.

Examen voor Costa-Rica universiteit

ORANJESTAD — De studenten die een studiebeurs in de medicijnen, in Costa Roca hebben aangevraagd, worden eraan herinnerd dat het hierop betrekking hebbend toelatings- examen morgenochtend wordt gehouden. Het examen begint om negen uur in lokaal 2 van de Hotelvakschool in het Bushiri Beach hotel en duurt vier uren. De studenten moeten een ballpointpen, potlood en gum meebrengen.

Onzekerheid groter, geen verkiezingen, voortzetting MEP-wanbeleid

PDA: uitstel status aparte heeft desastreuze gevolgen

ORANJESTAD — In een uitgebreid telegram aan minister president drs Ruud Lubbers laat de politieke partij PDA weten dat uitstel van de status aparte desastreuze gevolgen zal hebben voor Aruba. De PDA zal onder geen enkele voorwaarde dit uitstel dulden en alle tot zijn beschikking staande wettelijke middelen aanwenden om dit onheil voor Aruba te voorkomen.

Berichten uit Nederland — aldus de PDA in zijn telegram aan de bewindsman — als zou uw regering twijfelen aan de haalbaarheid van de status aparte per 1 januari 1986 en bijgevolg geen bezwaren hebben tegen een eventueel uitstel, hebben op Aruba aanleiding gegeven tot veel geruchten en onzekerheden, alsmede veel ongerustheid. Ook doen geruchten de ronde dat de MEP in het geheim reeds met dit uitstel heeft ingestemd. De PDA, bewogen door zijn verantwoordelijkheid jegens het volk, wil Uw regering in dit verband er op wijzen dat dit, ons inziens doorzichtig spelletje, helaas desastreuze gevolgen zal hebben voor Aruba. Immers uitstel van de status aparte betekent tevens uitstel van de voor het eind van dit jaar beloofde algemene verkiezingen. Uitstel van deze verkiezingen zal onvermijdelijk als gevolg hebben het missen van een broodnodige kans om nu het verloren gegane vertrouwen in de Arubaanse overheid tengevolge van het wanbeleid van de MEP gedurende de laatste tien jaar, te herstellen.

Het langer uitblijven betekent een ernstige vertraging in de wederopleving van de Arubaanse economie, doordat mogelijke investeerders, die, zoals wellicht U bekend, liever geen zaken willen doen met de MEP-regering, een afwachtende houding zullen aannemen. Dit alles versterkt bij de bevolking het gebrek aan vertrouwen en geloof in de toekomst van Aruba, waardoor een ware uittocht niet denkbeeldig wordt. Zijn laatste hoop, welk op deze verkiezingen gevestigd is, wordt de Arubaanse bevolking, die in meerderheid duidelijk geen vertrouwen meer heeft in de MEP, immer ontnomen.

De PDA, zich bewust zijnde van de chaos op onder meer bestuurlijk- en maatschappelijk gebied, die dit uitstel van de status aparte — ook voor de rest van de Antillen — onherroepelijk zal teweeg brengen, zal dan ook onder geen enkele voorwaarde dit uitstel dulden. De PDA zal alle tot zijn beschikking staande wettelijke middelen aanwenden om dit onheil voor Aruba te voorkomen. De PDA dringt derhalve bij Uw regering erop aan om op een waardige wijze uw bijzondere verantwoordelijkheid in deze te dragen en om alles in het werk te stellen, opdat de status aparte uiterlijk op 1 januari 1986 intreedt. Tot zover het PDA-telegram dat ondertekend was door partij- voorzitter, dr Leonard Berlinski.

ORANJESTAD — De Aruba Skal Club huldigde met een plaquette van verdiensten de heren Clinton Whitfield, Oscar Henriquez, Luis "Wichi" de Palm en Michael Kuiperi, omdat zij voor de Skalclub pioniers zijn in de ontwikkeling van het Arubaans toerisme. De huldiging had plaats in restaurant Heidelberg tijdens een lunch ter gelegenheid van Skal day, op welke dag Skalclubs overal ter wereld personen huldigen voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van het toerisme. Bij de foto vlnr: Ewald Biemans (vice-voorzitter Aruba Skalclub), Clinton Whitfield, Wichi de Palm, Oscar Henriquez en Horacio Oduber (voorzitter Aruba Skalclub). De heer Kuiperi kon vanwege andere verplichtingen niet aanwezig zijn tijdens het maken van de foto en ontving zijn plaquette later tijdens de lunch.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219 / 225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (**openingstijden**): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

*****

TELEARUBA

VRIJDAG: 18.00 Dance fever; 18.30 The Sport school; 18.45 Telenovela: «Colorina»; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Special program; 21.30 Wrestling; 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

ZATERDAG: 18.00 CHIPS (Ponche's Angels, pt. I); 19.00 Programa di Gobierno Central (min. E.F. Mansur); 19.30 The «A»-team (Break out); 20.30 International news (CNN); 21.30 Estreno (Jillian portret of a show girl); 23.30 Sluiting.

Acuril bijeen

ORANJESTAD — In San Juan, Puerto Rico, zal van 12 tot 17 mei, de jaarlijkse 16e conferentie van Acuril plaatsvinden voor personen werkzaam op informatie- gebied. Op de conferentie zal onder meer getracht worden om tot vaste overeenkomsten te komen tussen de bibliotheken in het Caribisch gebied. Deze Acuril- conferentie werd in 1983 op Aruba gehouden. De bibliothecaresse op Aruba, Alice van Romondt, is vice- voorzitter van deze organisatie.

*****

KEULEN — SU-Gezondheidsminister Boerenkov heeft berichten ontkend dat dissident Sacharov toestemming had gekregen om zijn ballingsoord Gorki te verlaten. Daar bevindt zich één van de beste klinieken der SU, zei hij. Er zijn 2 nieuwe SU-ministers benoemd en wel op Transport (Vladimir Brazjnjev, 53) en Elektrotechnische industrie (Voronovski, 61).

Over samenstelling Hooggerechtshof en Administratief tribunaal

Confrontatie op rechterlijk gebied voorkomen in Uruguay

MONTEVIDEO — De regering van president Julio Sanguinetti van Uruguay heeft een akkoord weten te bereiken met de oppositie met betrekking tot de benoeming van de twee belangrijkste juridische organen, welke indertijd onder het militaire bewind waren benoemd. Daarmee wordt een confrontatie voorkomen welke al enige dagen in de lucht hing.

In een gezamenlijke actie hadden het Linkse front en de Nationale oppositiepartij de regeringspartij der Colorados van Sanguinetti vastgesteld dat de benamming van het Hooggerechtshof en het Tribunaal voor administratieve zaken een wettelijke basis ontbreekt. Daar was de Colorados-partij het niet mee eens waarbij men zich op het standpunt stelde dat het niet aan het parlement toekomt, volgens de grondwet, om de zetels in deze hoven vakant te verklaren.

President Sanguinetti bemoeide zich persoonlijk met deze zaak en wist een politiek akkoord uit het vuur te slepen. Dit voorziet er in dat enige leden aangehouden worden en dat rechters die indertijd door het militaire bewind waren ontslagen op hun posten terugkeren en dat er verder als nieuwe rechters juristen benoemd zullen worden die een lange ervaring in de magistratuur achter de rug hebben. Van het Hooggerechtshof namen in december en februari al drie leden ontslag. Het bestaat nu uit president Rafael Addiego Bruno en de rechter Juan Silva Delgado. De president Addiego Bruno wordt hoogstwaarschijnlijk aangehouden. Hij trad ook gedurende twee weken als waarnemend president op in de overgangsperiode van het militaire naar het burgerlijke bewind. Bij het Administratieve hof blijven twee zittende rechters aan en zullen er nog drie andere benoemd moeten worden.

In heroïne-zaak:

Straf varieert van tien jaar tot 3 jaar en 6 maanden

ORANJESTAD — De rechter deed vanmorgen uitspraak tegen de vijf beklaagden in de zaak van de invoer van heroïne vanuit Libanon, Damascus en Schiphol, op Aruba.

De twee koeriers, M.S. en S.Y., tegen wie de officier zeven jaar eiste, werden veroordeeld tot zes jaar elk.

De dame A.G. kreeg een zwaardere straf opgelegd dan de schamele eis van anderhalf jaar van de officier. De rechter veroordeelde haar tot drie jaar en zes maanden, gezien het feit dat zij betrokken was bij de voorbereiding en afwikkeling van deze heroïne- zaak.

De man G.K., beschuldigd van aflevering van heroïne en cocaïne, werd veroordeeld tot tien jaar, nadat de officier een paar weken geleden negen jaar had geëist. Van deze beklaagde werden tevens bedragen van 44.180 Amerikaanse dollars, 410 Hollandse gulden en 8215 Libanese ponden verbeurd verklaard.

Tenslotte werd de beklaagde W.M. een straf opgelegd van tien jaar. Tegen hem eiste de officier een gevangenisstraf van twaalf jaar. De rechter vond dat niet wettig bewezen werd dat M. zich had bezig gehouden met invoer van heroïne, en sprak de beklaagde vrij voor dit punt van de tenlastelegging. Wel had beklaagde zich volgens de rechter schuldig gemaakt aan overtreding van artikel 3 van de Opiumlands- verordening en aan uitlokking voor overtreding van deze verordening. Voor laatstgenoemde misdrijven, veroordeelde de rechter W.M. tot een gevangenisstraf van tien jaar, waarbij rekening werd gehouden met het feit dat deze beklaagde elf jaar geleden al veroordeeld werd voor overtreding van de Opiumlandsverordening, doch ondanks die gevangenisstraf van vier jaar gevangenisstraf zich weer had ingelaten met internationale drugs- transacties.

Medeleven met ziekte dr Peña Gomez

ORANJESTAD — Namens de MEP en het Arubaans volk zond Betico Croes een beterschaps- telegram naar dr. José Francisco Peña Gomez, rechtskundig adviseur en lid van de Socialistische Internationale in Santo Domingo. Croes stelt in zijn telegram dat idealisten als Peña Gomez over het algemeen niet denken aan zichzelf en hun fysiek en intellectueel uithoudings- vermogen voor een rechtvaardige zaak. Hij wenst dr. Peña Gomez een spoedig herstel toe "omdat het Dominicaanse volk in het bijzonder en Latijns- Amerika in het algemeen U nodig hebben".

Embargo in V-raad

Brandt: interventie niet uitgesloten

MEXICOSTAD — Volgens de Westduitse socialistische leider Willy Brandt moet een militaire interventie door de Verenigde Staten in Nicaragua niet uitgesloten worden geacht. Het beleid dat de Amerikaanse president Ronald Reagan ten aanzien van Nicaragua voert leidt er volgens Brand alleen maar toe dat Nicaragua zijn banden met Cuba en de Sovjet Unie versterkt, iets wat Reagan juist wil tegen gaan.

De leider van de Westduitse partij SPD en voorzitter van de Socialistische Internationale liet weten dat hij evenals de SI iedere interventie in Nicaragua af zal keuren. Er is volgens hem geen ander alternatief voor Midden Amerika dan het vredesplan van de Contadora-groep.

Nicaragua heeft in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties de Verenigde Staten aangeklaagd een «onverklaarde en smerige agressie-oorlog» tegen Nicaragua te voeren. Hij ontkende dat zijn land een bedreiging kan vormen voor de VS. Het Amerikaanse handelsembargo omschreef hij als «onwerkelijk en buiten elke proportie. Het is onmogelijk gebleken enig land ervan te overtuigen dat het gerechtvaardigd is», aldus de ambassadeur van Nicaragua bij de VN, Javier Chamorro. Tot heden hebben alleen Honduras en El Salvador hun zegen gegeven aan het Amerikaanse embargo.

Er is een ontwerp-resolutie aan de orde in de V-raad waarin het Amerikaanse embargo wordt veroordeeld en wordt opgeroepen vredesinitiatieven niet te hinderen. Bij de VS en Nicaragua wordt er op aangedrongen hun dialoog te hervatten en hun relaties te normaliseren. In deze formulering maakt de resolutie geen kans en wacht slechts een Amerikaans veto.

Mogelijk toch hulp voor contra's

VS alleen bij verdedigen van handelsembargo

NEW YORK — De Verenigde Staten staan volkomen alleen binnen de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties wat de verdediging betreft van hun handelsembargo tegen Nicaragua. Van Russische zijde werd dit besluit een oorlogsvoorbereiding genoemd. Van Westerse zijde uitte men zijn bezorgdheid over de ontwikkeling rond Nicaragua. Op verzoek kwam de Veiligheidsraad bijeen over het embargo. De Amerikaanse delegatieleider Jose Serzano zei in zijn pleidooi dat men niet meer om de conclusie heen kan dat de Sandinisten zich hebben verplicht aan het Marxisme-Leninisme en Nicaragua willen veranderen in een nieuwe totalitaire satelliet van de Sovjet Unie. Voor Nicaragua zei Javier Chamorro Mora dat het gaat om een «onverklaarde en smerige agressieoorlog». Er is een resolutie in de maak waarin de VS werden opgeroepen het handelsembargo te staken en directe besprekingen te voeren met Managua. Dit is een afzwakking van de resolutie welke eerst circuleerde. De mogelijkheid blijft bestaan dat de VS hem treffen met een veto.

Inmiddels is het compromisvoorstel van een aantal behoudende Democraten in het huis van afgevaardigden om het toch mogelijk te maken dat de anti-Sandinistische guerrilla Amerikaanse steun krijgt voor humanitaire doelen afgewezen. Dit gebeurde in een commissievergadering. Twee weken geleden leed een verzoek van president Ronald Reagan over deze materie ook een grote nederlaag.

De Spaanse premier Felipe Gonzalez heeft in antwoord op vragen gezegd dat hij de Nicaraguaanse president Daniel Ortega niet zal aanbieden om te bemiddelen in het conflict met de VS. Ortega onderbreekt zaterdag zijn Europese reis korte tijd in Madrid.

VRO verrast in laatste wedstrijd

CHC zowel bij dames als heren kampioen zaalhockey-toernooi

WILLEMSTAD — Met een geannimeerde prijsuitreiking, gisteravond in het korporaalsverblijf van de Marinebasis Parera, werd het eerste zaalhockeytoernooi van Curaçao op vrolijke wijze afgesloten. Vier weken lang, tweemaal per week, zaalhockey bleek voor menigeen te veel, voor de ander juist te weinig. Dat het toernooi een vervolg zal krijgen, staat echter als de bekende paal boven water.

Bijna 150 hockeyers hebben zich de afgelopen vier weken aardig weten bezig te houden op het mini- voetbalveld van Parera waar maar liefst 31 wedstrijden werden gespeeld door de dames en heren. In totaal werd er in die 31 wedstrijden 255 maal gescoord, een bewijs dat er bij dit spel erg veel gebeurt. Bij de heren scoorde CHC het meeste en werd mede daardoor kampioen maar hetzelfde kan ook gezegd worden van de CHC- dames die slechts een keer gelijkspeelden, 20 maal scoorden en ook kampioen werden.

KAMPIOEN

In de eerste wedstrijd van de avond stond gisteren het kampioenschap bij de dames op het spel. Koploper CHC moest minstens gelijkspelen tegen runner-up VRO wat zelf moest winnen om de eerste plaats te halen. Onder aanvoering van Mieke Korevaar en de binnenkort naar Nederland vertrekkende Kiki de Vries werd VRO vastgezet op eigen helft. CHC controleerde de wedstrijd volledig en gaf weinig kansen weg. VRO wist zich niet veel raad met de tactisch sterke speelwijze van CHC en kon slechts hopen op fouten van de tegenstander. CHC werd uiteindelijk verdiend kampioen door met ruime cijfers, 4-1, te winnen. Kiki de Vries scoorde driemaal, Mieke Korevaar maakte de vierde, terwijl Carolien Wijsmuller de eer redde voor VRO. CHC zette daarmee een traditie voort die de heren eerder deze week al hadden ingezet. Beide teams werden kampioen in dit eerste zaalhockey- toernooi en lieten duidelijk zien dat zij in de breedte over de beste hockeyers beschikken.

De Tap Maar In had met een beetje geluk kampioen bij de heren kunnen worden, maar had dan wel met minstens 20 doelpunten verschil van VRO moeten winnen. Een winst met meer dan twee doelpunten- verschil had altijd nog de tweede plaats opgeleverd. Geen van beide ereplaatsen werd echter behaald doordat men zeer verrassend werd geklopt door VRO. De jubilerende vereniging speelde een zeer sterk tactisch spel waar de Tap Maar In geen passend antwoord op wist. Met steeds drie man in de verdediging en slechts een speler voor het doel van de tegenstander hield men de Tap Maar In in een ijzeren greep.

Dat er met de speelwijze weinig doelpunten zouden vallen, stond bij voorbaat vast. VRO loerde echter op die paar kleine kansjes die zich ongetwijfeld zouden voordoen als de Tap risico's zou gaan nemen. Toch moest men de hulp van de scheidsrechter inroepen om een achterstand goed te maken. Tap Maar In was door Eric van Heeswijk op een 1-0 voorsprong gekomen, maar moest binnen een paar minuten al de gelijkmaker incasseren. Robert ter Brakke scoorde perfect uit een strafcorner tegen waardoor men weer van voren af aan moest beginnen. Te gehaast spel, veel persoonlijke fouten en te individualistisch spel van sommige Tap Maar In-spelers waren er mede de oorzaak van dat VRO tenslotte aan het langste eind trok. Knullig balverlies van Van Heeswijk aan Floris Le Conge Klein betekende een 2-1 voorsprong voor VRO en naar later bleek ook de overwinning. De verdiende overwinning van VRO speelde precies in de kaart van CHC, wat door een veel beter doelsaldo dan de Juristen winnaar van het toernooi werd.

Een hoofdrol was er in deze wedstrijd zeker weggelegd voor scheidsrechter Mario Piso die samen met zijn collega Jan Woning zeer strak floot. Piso was zeer strikt en maakte zijn woorden van voor de wedstrijd, dat er strak gefloten zou worden, meer dan waar. Met name bij de Tap Maar In had men daar nogal wat moeite mee. Irritatie vanwege het slechte wedstrijd- verloop was daar mede debet aan.

De laatste wedstrijd van de avond ging tussen Asiento en de Jeugd en werd door Asiento met ruime cijfers gewonnen. De uiteindelijke 5-3 overwinning kwam tot stand door treffers van gastspeler Dick Visser en Sam Wytema die beiden tweemaal scoorden en de jonge Jan Hero Vermeulen die een solo bekwaam afrondde. De Jeugd kwam pas laat in de wedstrijd op gang en had daardoor tijd te kort om het Asiento nog echt moeilijk te maken. Frans Dubbeldam scoorde tweemaal zeer fraai, terwijl de derde treffer op naam kwam van Eduard Roossingh die daarmee mede topscorer werd van de Jeugd.

Door de laatste uitslagen veranderde er niet veel meer in de ranglijsten. Ook bij de topscorers kwamen er geen veranderingen. Mieke Korevaar versterkte haar eerste plaats bij de dames door een keer te scoren tegen VRO en eindigde op 12 treffers. Bij de heren was Denis Muijs met 20 treffers de grote man, gevolgd door Frans Ledeboer van VRO met 15 en Willem Dekker van de Tap Maar In met 11 doelpunten. Bij de dames was de derde plaats voor Kiki de Vries die met de drie treffers van gisteren haar totaal op 7 bracht. Tweede werd hier Manon Visser die een keer meer scoorde.

Tijdens de prijs- uitreiking werden woorden van dank gesproken door Eric van Heeswijk en Hans Vos namens de deelnemers en werd met name de korporaals- gemeenschap van Parera bedankt voor de gastvrijheid in hun verblijf tijdens de afgelopen vier weken. Ook de Marine, voor de faciliteiten en eenieder die betrokken was bij de organisatie werden nog even in het zonnetje gezet. Plannen voor een volgend toernooi liggen al weer klaar maar voorlopig wordt er even rust gehouden. Komende week komen de hockeyers weer ruimschoots aan de bak tijdens het internationale veldtoernooi van VRO, wat gespeeld wordt op donderdag 16, vrijdag 17 en zaterdag 18 mei aanstaande.

EINDSTAND
HEREN

	gesp	pnt	
1. CHC	6	10	(50-30)
2. Juristen	6	10	(38-26)
3. Tap Maar In	6	8	(32-22)
4. Asiento	6	6	(23-30)
5. VRO	6	6	(20-32)
6. Jeugd	6	2	(16-36)
7. Marine	6	0	(20-33)

DAMES

1. CHC	4	7	(20- 7)
2. Marine	4	5	(8- 9)
3. Asiento	4	4	(14-12)
4. VRO	4	3	(8-11)
5. Juristen	4	1	(6-17)

WILLEMSTAD — Zoals op de foto's is waar te nemen was er een uitstekende sfeer tijdens en na de prijsuitreiking van het zaalhockey- toernooi op de Marinebasis Parera. Bruce Spencer toont op de ene foto de door CHC gewonnen "cup". Organisator Willem Dekker (rechts) kan terugzien op een geslaagd evenement dat zeker om herhaling vraagt. Van verschillende kanten werd hij door de deelnemende verenigingen bedankt. Zowel een vrij etentje in een bekend restaurant als een tegoedbon om voor f.25,- haring te mogen eten dit jaar, waren daar het tastbare bewijs van. Op de andere foto wordt nogmaals door CHC de door het dames- en herenteam gewonnen "cup" getoond.

Maradonna scoort voor Argentinië tegen Paraguay

BUENOS AIRES — De vriendschappelijke voetbalwedstrijd tussen oud- wereldkampioen Argentinie en Paraguay is donderdagavond in Buenos Aires in een gelijkspel met 1-1 geëindigd. Diego Maradona vierde zijn terugkeer in de nationale ploeg als aanvoerder en maker van het doelpunt. De in Italie spelende Argentijn bracht zijn land twee minuten voor de rust uit een strafschop aan de leiding. In de 73e minuut zorgde Zabala voor de gelijkmaker.

De uitblinker in de door 45.000 toeschouwers bijgewoonde ontmoeting was Ever Almeida, de doelman van Paraguay, die enkele uitstekende reddingen verrichtte. Paraguay speelde vanaf de 55e minuut met tien man omdat verdediger Virgilio Caceres, de bewaker van Maradona, van het veld werd gestuurd na een grove charge op Oscar Ruggeri. Het publiek uitte duidelijk zijn misnoegen over het spel van de Argentijnse ploeg, die over minder dan drie weken begint aan zijn wedstrijden in het kader van de voorronden van het toernooi om het wereld- kampioenschap, dat volgend jaar in Mexico wordt gehouden.

ALGEMEEN/DEN HAAG — Onmiddellijk na het bekend worden van de dood van ir. Ad Paulen heeft het Internationaal Olympisch Comité (IOC) uit het hoofdkwartier in Lausanne een telex naar het Nederlands comité gestuurd. Daarin betuigen voorzitter Juan Antonio Samaranch en directeur Monique Berlioux hun deelneming met het overlijden van de vroegere IAAF- voorzitter. "Een groot Nederlander is heengegaan", liet Samaranch weten.

VOETBAL/MADRID — De kwartfinales van de strijd om de Spaanse voetbalbeker zijn als volgt samengesteld: Gijon-Zaragoza, Atletico Madrid-Betis, Espanol-Athletic de Bilbao en Barcelona-Real Madrid.

Vierde homerun van Raffy Josepha

Royal Scorpions na overwinning op G.K. Stars (7-3) nu ook aan de top

WILLEMSTAD — Sta. Rosa Indians, vanaf de tweede competitieweek ononderbroken de absolute koploper in het AA-klasse baseball, heeft vanaf gisteravond op de eerste plaats gezelschap gekregen van Royal Scorpions/ Mr. Baseball. Scorpions versloeg gisteravond Groot Kwartier Stars/Princess Beach met 7-3, prolongeerde en passant zijn zegereeks tot 6 en bracht zijn record op 9-2.

Vergeleken met Indians heeft Scorpions één wedstrijd meer verloren, maar van de andere kant ook één meer gewonnen.

Het ging Scorpions gisteravond vrij gemakkelijk af. De ploeg zat na de eerste inning al op fluweel met een voorsprong van 3-0 en had de zege na vijf innings praktisch in zijn zak met een 7-0 voorsprong. De rally in de eerste slagbeurt werd mede mogelijk gemaakt door twee veldfouten van GK Stars en een deadball. Scorpions verzilverde de geboden kansen met honkslagen van Raffy Josepha en Elston Simmons. In de derde inning zorgde Raffy Josepha weer voor het slagwerk met een tweehonkslag en scoorde daarna zelf ook op een sacrifice-fly van Gensley Balborda. Het was in de vijfde wederom Josepha die met zijn vierde homerun van het seizoen de score op 6-0 bracht waarna een zevende run gescoord werd op een misgreep van de shortstop.

Met deze ruime voorsprong kon Scorpions niet veel meer gebeuren. Ofschoon GK Stars in zijn vijfde slagbeurt reageerde met een rally van 3 runs (op een honkslag met alle honken bezet van Herbert Balentien) was de marge nog ruim genoeg om onbedreigd af te stevenen op de winst. Marlon Louisa verving Rodney Carolina in deze inning als pitcher en hield GK Stars verder in bedwang.

Bij GK Stars werd het heuvelwerk verricht door Reinier Polonius en Rudel Eustatia. Aan het optreden van Polonius kwam in de eerste inning al een eind, terwijl Eustatia, die zich als de beste pitcher van GK Stars heeft ontpopt, de partij met redelijk resultaat uitwierp. De eindcijfers waren: 7-10-1 voor Scorpions en 3-6-5 voor GK Stars.

De eerstvolgende wedstrijd geprogrammeerd voor zaterdagavond a.s. zal gaan tussen Sta. Rosa Indians en Blue Hawks. Indians krijgt dus na twee dagen al de kans om de situatie aan kop bij het oude te herstellen. In de eerste ronde werd echter met veel moeite met 2-1 gewonnen van Hawks. Het verschil zat hem toen vooral in het veldwerk. Indians speelde in die wedstrijd foutloos terwijl Hawks vijfmaal misgreep en zodoende zijn eigen mogelijkheden aanzienlijk beperkte.

Quick '60 en DTS ontmoeten elkaar voor het eerst

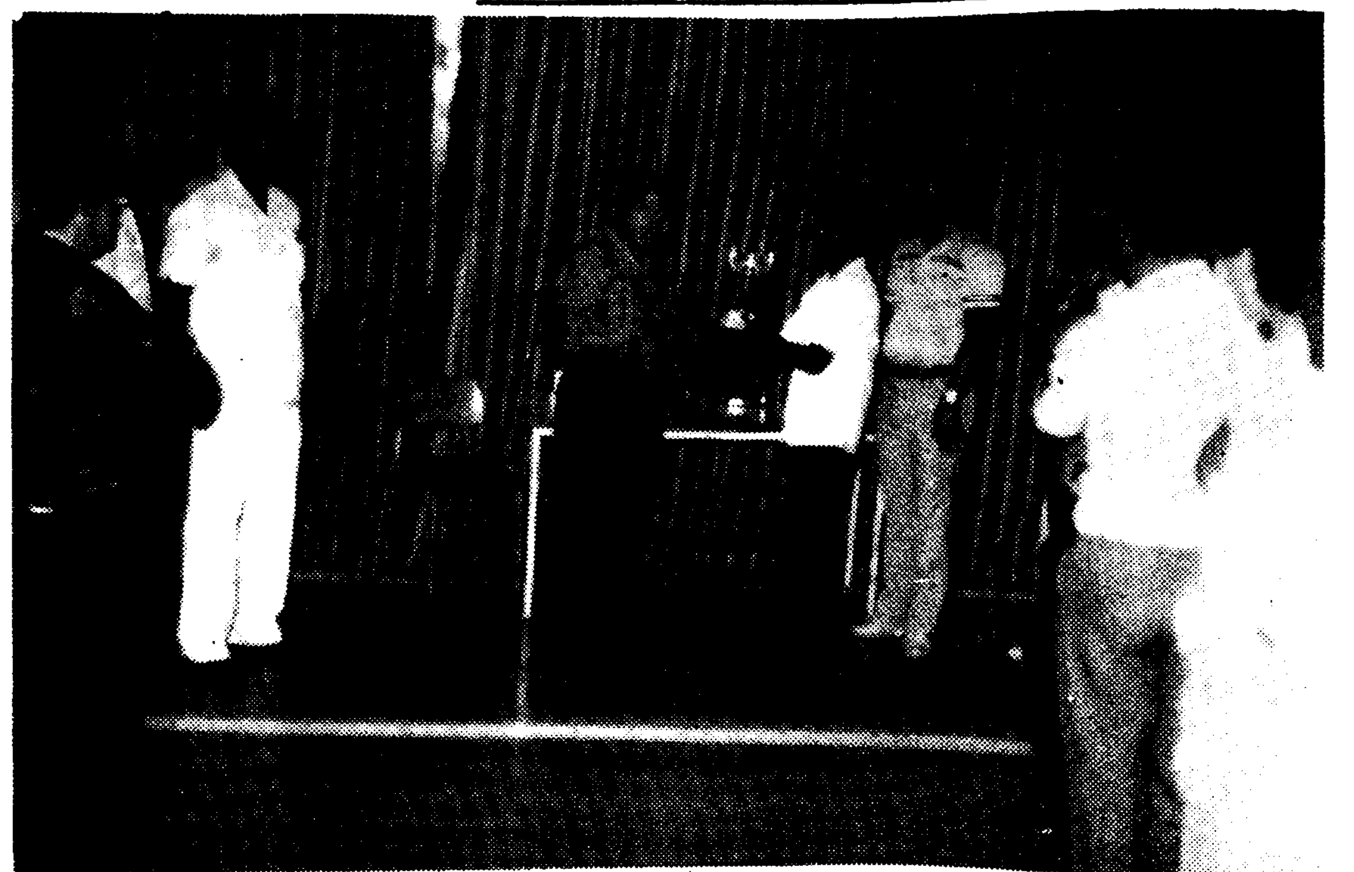
WILLEMSTAD — Het programma voor de VCVF-competitie voor het komend weekeinde kent enkele interessante wedstrijden. Zo zullen Quick' 60 en DTS elkaar dit seizoen voor het eerst ontmoeten. De eerste wedstrijd werd door Quick '60 bij gebrek aan een officiële scheidsrechter niet gespeeld. De wedstrijd AHV - Willemstad is op verzoek van Willemstad verschoven naar a.s donderdagavond om 19.00 uur op Asiento. Het bleangrijkste duel in de B-klasse is dat tusen CDM en Quick '60. De C-klasse kent geen echte belangrijke westrijden. De ontmoetingen in de Veterenan-klasse tussen Willemstad 4 en Quick '60 4 is een belangrijke duel om de eerste plaats.

Het programma ziet er als volgt uit:

A-klasse			
TES - Unidos	ZO	17.00	CDM
Quick '60 - DTS	ZA	17.00	QCK
Abr. Harbour Works - Willemstad	DO	19.00	R&B
B-klasse			
Angua - Bandi Kas	ZO	15.30	CDM
Olympia - UNA	ZA	17.00	UNA
CDM - Quick '60	ZA	17.00	CDM
C-klasse			
Abr. Harbour Works - JT Boys	ZO	17.00	AHW
Amareira - DTS 2	ZO	17.00	AMA
Unidos 2 - Juristen	ZA	15.30	CDM
Willemstad 3 - Quick '60 3	ZA	15.30	WSD
V-klasse			
Willemstad 4 - Quick '60 4	ZA	17.00	WSD
Abr. Harbour Works 3 - Willemstad 5	ZA	17.00	AHW

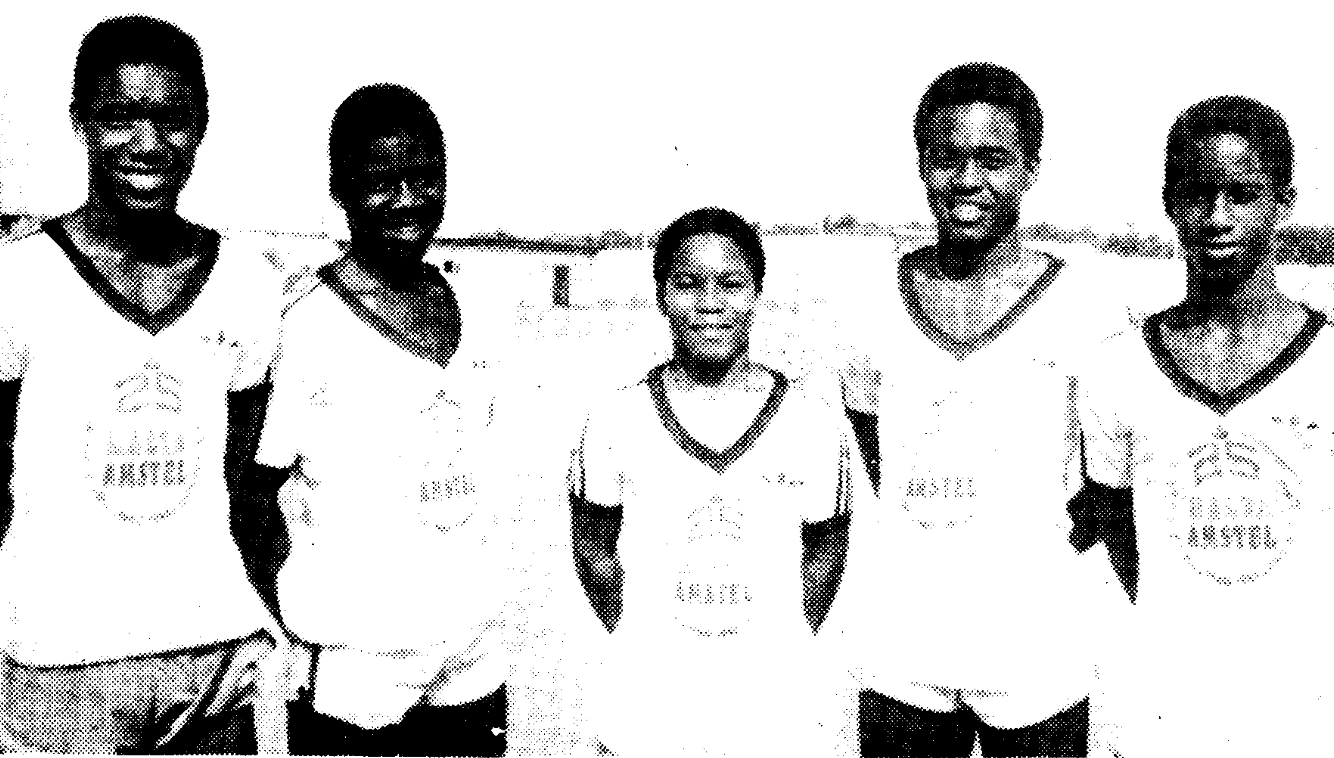
AMIGOE-KIJKTIP voor het komend weekeinde:
zaterdag: Quick '60 - DTS
zondag: TES - Unidos

WILLEMSTAD — Recentelijk vond het CFW- damtournooi plaats. Daarbij kwam als winnaar de heer S. Riedel uit de bus. Die mocht uit handen van Beto Adames. hoofdwedstrijd- leider en secretaris van de Curaçaose Dam Bond (CDB), zijn prijs in ontvangst nemen. Vierde van links op de foto CDB - voorzitter C. Adams.

ATLETIEK/COLUMBUS — De wereldberoemde Amerikaanse sprinter Mel Lattany gaat zijn kunnen voortaan op andere velden tonen. De 25- jairge nummer drie van de eeuwige ranglijst op de 100 meter met 9.96 seconden, heeft aangekondigd volgende maand een contract te tekenen als football- speler bij de Dallas Cowboys. Lattany heeft als voorgangers bij het American Football onder meer de hordenloper Renaldo Nehemiah en een andere sprinter Willy Gault.

WILLEMSTAD — De Antilliaanse jeugd- voetbalselectie die komend weekeinde in Mexico deelneemt aan de Concacaf- eliminatieronde, beschikt over een vijftal middenvelders, die zich allen kunnen beroepen op internationale ervaring. De meeste ervaring op dit gebied heeft Raishel Hooi, met zijn vijftien jaar de jongste van het vijftal. Hij nam aan niet minder dan twintig internationale wedstrijden deel. Op de foto v.l.n.r. Ronald Pieternella. Ranties Rosina, Erno Pieternella, Frenkel Vicario en Raishel Hooi.

VOETBAL/SAN JOSE — Het voetbalelftal van Costa Rica heeft de eerste kwalificatiewedstrijd in de tweede ronde in groep 3 van de Middenamerikaanse zone tegen Trinidad Tobago met 3-0 (1-0) gewonnen. Het was de eerste ontmoeting in deze poule, die verder nog uit de Verenigde Staten bestaat.

*****

WIELRENNEN/MONTHEY — Sean Kelly krijgt bij de Ronde van Italië vier Nederlanders aan zijn zijde. Ploegleider Jean de Gribaldy maakte dinsdag bekend dat Frits Pirard, Gerrie Knetemann, Jacq van Meer en Jean Habets de Ier bij zijn eerste poging de Giro te winnen, moeten helpen.

SPORTAGENDA

VRIJDAG
KARATE
19.00 uur karate marathon - Albert Schweizer gymzaal.

*****

ZATERDAG
LITTLE LEAGUE
10.00 uur Banco di Caribe vs St. Joris;
13.00 uur AGT vs Winston;
16.00 uur Nevada vs Brievengat - Don Nicho Hurtado Ballpark.

SOFTBALL (**Liga Uni Tur**)
11.00-18.00 uur wedstrijden te Post 6.

*****

Canada wint van Haïti

PORT AU PRINCE — Het Canadese voetbal- elftal heeft zich ongeslagen geplaatste voor de laatste kwalificatie- ronde van de Concacaf- zone (Noord- en Midden- Amerika en het Caribisch gebied). De Canadezen, die in eigen land geen beroeps- voetbal meer kennen, versloegen Haiti met 2-0. Dale Mitchell scoorde al na een kwartier en de voorsprong werd in de tweede helft verdubbeld door Igor Razlich. Canada heeft in de duels tegen Haiti en Guatemala zeven punten behaald en ontmoet in de laatste ronde Honduras en de winnaar van groep 3, waarin de Verenigde Staten, Costa Rica en Trinidad zijn ingedeeld. De nummer een van dat slottoernooi kwalificeert zich voor het wereldkampioenschap volgend jaar in Mexico.

Major League Baseball

NEW YORK — Resultaten van de Major League baseball wedstrijden, woensdag gespeeld:

American League: Chicago White Sox 4 - Cleveland Indians 0; Boston Red Sox 6 - California Angels 1; Oakland A's 6 - Toronto Blue Jays 4; Detroit Tigers 4 - Texas Rangers 1; Seattle Mariners 4 - Milwaukee Brewers 2; Kansas City Royals 9 - Baltimore Orioles 8; Minnesota Twins 8 - New York Yankees 6.

National League: Montreal Expos 1 - Houston Astros 0; New York Mets 4 - Atlanta Braves 0; San Diego Padres 12 - Pittsburg Pirates 2; Cincinnati Reds 8 - Philadelphia Phillies 2; Chicago Cubs 1 - San Francisco Giants 0; Los Angeles Dodgers 5 - St. Louis Cardinals 2.

National League (gisteren gespeeld): St. Louis Cardinals 5 - Los Angeles Dodgers 4 (10 inn); San Francisco Giants 1 - Chicago Cubs 0 (12 inn); San Diego Padres 1 - Pittsburgh Pirates 0.

Jong Oranje-selectie bekend

ZEIST — Jan Rab, de bondscoach verantwoordelijk voor Jong Oranje, heeft de selectie bekend gemaakt, waaruit hij het team zal samenstellen, dat komende dinsdag in Boedapest tegen Jong Hongarije speelt.

De selectie ziet er als volgt uit: Snelders (FC Twente), Duut (Feyenoord), Rutjes (Excelsior), Bosman, Menzo, Silooy (allen Ajax), Godee (FC Utrecht), Boerebach, Eykelkamp (G.A. Eagles), Bijl (Heereveen), Bakker (Willem II), Schmidt (Sparta), Boessen, Reijners (beiden Fortuna S), Roossien (FC Groningen) en Van de Boogaard (PSV).

TERITORIO INSULAR DI KORSOU
SERVISIO DI ASUNTUNAN KULTURAL

Servisio di Asuntunan Kultural ta invitá un i tur pa asistí na: "PLASA DI ARTE"

Diasabra: 11 di mei 1985
Ora : 8 or di mainta pa 6 or di atardi
Riba : plenchi dilanti di pòstkantor.

Lo tin 44 stent ku e.o. obra di man, kuminda, kos dushi di Kòrsou i mata.
Tambe lo tin musik di kaha di òrgel, típiko, grupo di baile, deklamashon i gogelar.

Hefe di Servisio di Asuntunan Kultural,
Dept. R.P. V.B. [illegible]

Voor één van onze Klienten zoeken wij voor direkte indiensttreding een
TRUCK CHAUFFEUR
(Groot-rijbewijs)

Funktie vereisten:
* Leeftijd : tt.m. 27 jaar;
* Lengte : minstens 1.75 m.;
* Talen : vloeiend Nederlands en Engels kunnen spreken;
* Opleiding : M.T.S. Nivo mechanika;
* Ervaring : in Diesels-hydraulisch-pneumatiek ptm. 3 jaar.
* Goede kontaktuele eigenschappen.
* Interesse in recycling, processen en grondstoffen.

Gelieve schriftelijke sollicitatie, in eigen handschrift, voorzien van volledige gegevens, te richten aan:

efficiency in operation
curaçao n.a.
neptunusweg 30
tel. 7[illegible]-7[illegible]14

STROOMONDERBREKING

Veel werkzaamheden kunnen wij voor U uitvoeren zonder U te storen, doch dit maal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken:

OP ZATERDAG 11 MEI 1985
VAN 6.00 TOT 8.00 UUR 'S MORGENS
BANDA ABOU (vanaf ZEGOE t/m WEST PUNT), SEROE FORTUNA, STENEN KORAAL, GEDEELTELIJK JULIANADORP, GEDEELTELIJK MAHUMA, SOUAX.

Op St Maarten

Komend weekeinde een groots Food Festival

PHILIPSBURG — Aanstaande zondag, moederdag en de Dag van de Verpleging, vindt er op de Franse kant van St. Maarten, te Claire's Country Corner Restaurant, bij de afslag naar French Cul de Sac, het Sint Maarten Food Festival plaats. Het is de eerste keer, dat een dergelijk evenement gehouden wordt.

Gestart wordt om omstreeks 11.00 uur. De organisatie is in handen van The Grand Case Communal Association en de Voice of Orleans. Coordinator van dit festival is de heer Roland Richardson.

Beide instellingen zijn reeds lange tijd bezig, geld te verzamelen, om twee culturele centra, één in Grand Case en één in French Quarter, te verwezenlijken. Reeds twee keer werd een $100,00 diner gehouden. Besloten werd, om een derde fundraising, niet gelijk aan de eerste twee, te organiseren. Het idee werd geopperd, om de bevolking uit alle klassen hierbij in te schakelen, aangezien de centra toch ook immers voor de lokale bevolking zijn bedoeld. Op dit festival wordt daarom ook iedereen in de gelegenheid gesteld, traditionele kookrecepten van het eiland en de bereiding van de maaltijden, uit te wisselen. Het idee hiervan is, om oude kookrecepten en kookmethoden, die dreigen op te houden met bestaan, weer bekendheid te geven en zodoende deze trachten te behouden. Van alle recepten en de bereidings- wijze zal een kookboek worden gemaakt, die op zondag ter verkoop ligt. Op het festival zal gekookt worden, terwijl de bezoeker de kans krijgt, de vele verschillende lokale producten, bereid volgens lokaal recept, te proeven.

Behalve het culinaire gedeelte zal er een tentoonstelling worden gehouden, van onder andere onbewerkt materiaal, fruit en groenten. Tevens zal er een veemarkt zijn. De entree bedraagt $1,-- per persoon. Alle restaurants kunnen hun bijdrage leveren, door een lokaal recept van het 'huis' voor consumptie tijdens dit festival aan te bieden. Donaties zijn uiteraard ook welkom, om mensen financieel te helpen, ingrediënten voor een te bereiden lokaal recept, aan te kunnen schaffen.

Met dit festival hoopt men, dat door het uitwisselen van kookgewoontes, dit fundamentele aspect in de Sint Maartense cultuur behouden blijft. Voor meer informatie over dit festival kunt u terecht bij de volgende telefoonnummers: 2431 of 4297 extentie 14 aan de Nederlandse kant en 877019 of 875729 aan de Franse kant.

PHILIPSBURG — Gedurende de nacht van zondag op maandag jl. werd de Simpsonbaai- brug verplaatst naar de nieuwe, tijdelijke lokatie, op enige afstand van de vorige plaats. Allereerst werd het 80 ton wegende draaiblok naar de nieuwe lokatie gebracht. Vervolgens werd tijdens de nacht de eveneens 80 ton zware brug overgezet. De weg van het vliegveld en het Simpson - gebied naar Colebaai-gebied werd tijdens deze werkzaamheden gedurende 12 uur voor alle verkeer gesloten.

Op de fotocombinatie momentopnames van de verplaatsingen van het draaiblok en de brug, die omhooggehesen wordt door een kraan en een overzicht van het geheel. De beide toegangswegen naar de nieuwe overbrugging werden speciaal voor deze tijdelijke oplossing aangelegd. Nu kan gestart worden met de aanleg van de nieuwe ophaalbrug, die op de plaats komt te liggen, waar de oude draaibrug voorheen lag.

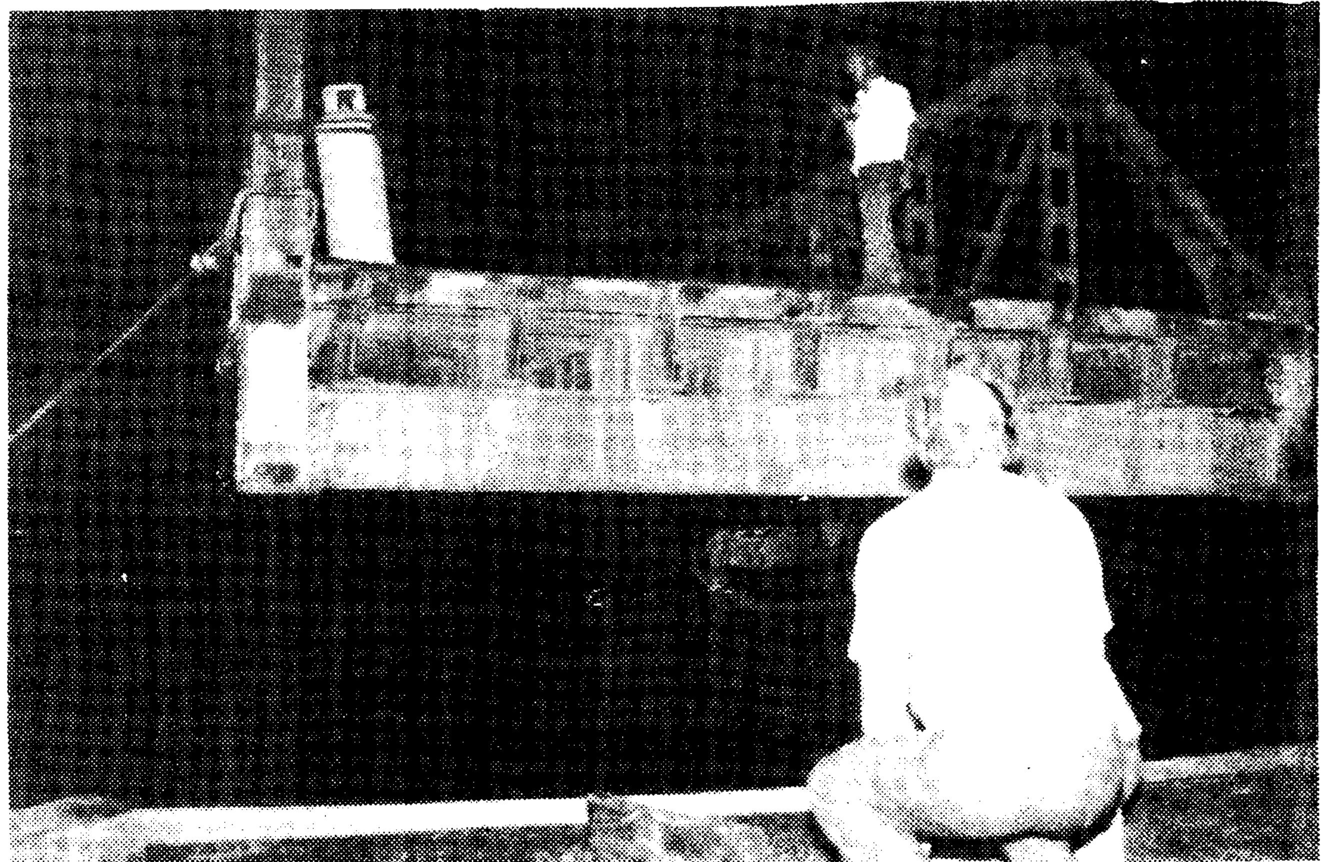
Binnendringer eist geld

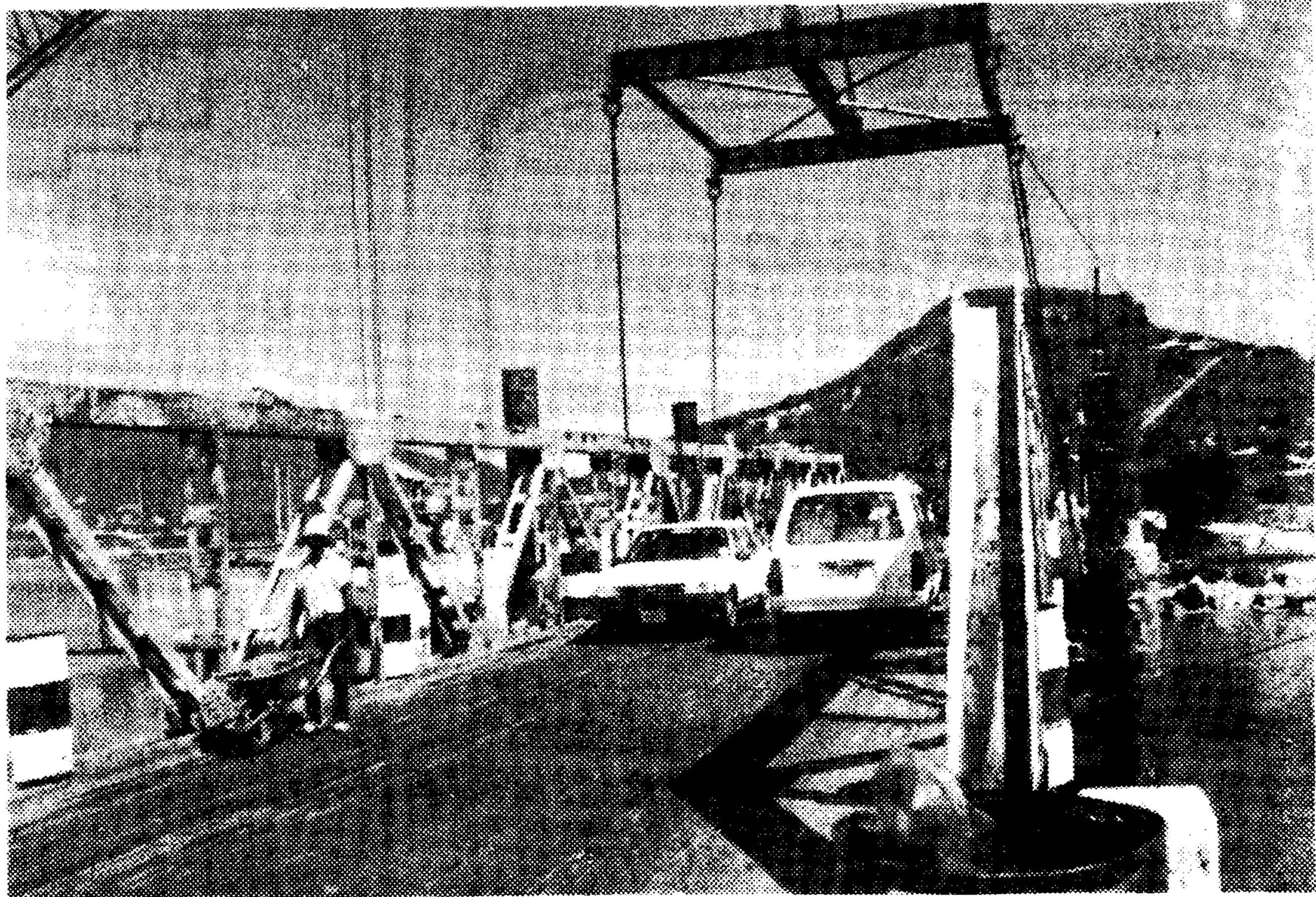
PHILIPSBURG — In de nacht van 6 mei werd een slapend iemand verrast door een vreemde, die zich in de slaapkamer bevond. De inwoner werd bedreigd en moest zijn geld afgeven aan de binnendringer. Nadat een klein bedrag was gegeven, wist de inwoner te ontvluchten en om hulp te roepen.

Er kwamen bij het politiebureau een aantal gevallen van diefstal binnen.

*****

LAGOS — De stroom van illegale buitenlanders uit Nigeria is op gang gekomen aan de grens met Benin waarbij ook particuliere auto's gebruikt mogen worden. Men verwacht dat de termijn waarbinnen de 700.000 illegalen moeten verdwijnen verlengd wordt, dit mede wegens de vertraging welke de exodus heeft opgelopen.

Met verrassende vondst Indiaans skelet

Archeologisch veldonderzoek op St Eustatius afgesloten

ST. EUSTATIUS — Al eerder werd onder de titel "Archeologische opgravingen" uitgebreid bericht over het archeologische onderzoek op St. Eustatius dat door de Universiteit van Leiden en het AAINA wordt uitgevoerd. Het veldonderzoek voor dit jaar is afgerond. Drs. A. Versteeg, leider van het onderzoek, had een gesprek met de Amigoe op St. Eustatius over de resultaten van het onderzoek, waarvan zich in de eindfase nog drie spectaculaire ontwikkelingen hebben voorgedaan.

De heer Versteeg: "De eerste verrassing bestond uit de vondst van een zeer goed bewaard gebleven skelet te Golden Rock waar de eerder gemelde opgravingen plaatsvonden. Het betreft een jonge volwassene, vijftienhonderd jaar geleden begraven aan de rand van het terrein waar de Indianen hun afval gooiden. Het is begraven op de typisch indiaanse wijze van bijzetting: met gebogen knieën en het hoofd gebogen, ook enigszins naar de knieën toe, op de zij liggend (zie foto)". Het team onderzoekers is enorm enthousiast over de voortreffelijke staat waarin het botmateriaal verkeert: "Het levert niet alleen een mooi museumstuk op, maar maakt het ook mogelijk om alle informatie over gezondheids- toestand, doods- oorzaak en groei- afwijkingen te weten te komen".

Het gebit verkeert in uitstekende staat.

Versteeg: "Het leuke is dat we hier een heel directe informatie krijgen van een vroegere bewoner van Statia zelf en niet indirect via bestudering van zijn afvalhoop en levens- omgeving. De tanden bijvoorbeeld (zie foto) zijn in uitstekende staat, in tegenstelling tot de skeletten uit Suriname die ik daar heb opgegraven en die uit dezelfde tijd dateren. Hun gebitten waren tot aan het tandvlees afgesleten. Dit hangt ongetwijfeld samen met het verschil in het voedselpakket".

Aan de andere kant van de afvalhoop hebben de onderzoekers een groot terrein machinaal laten openschuiven, de toplaag vijftien centimeter verwijderd, om te onderzoeken of men paalsporen van woningen zou kunnen aantreffen. In de bruine bovengrond namelijk zijn geringe verkleuringen nauwelijks vast te stellen; in de geelbruine onderlaag lukt dat wel. Versteeg: "In deze onderlaag hebben we een groot aantal verkleuringen vastgesteld die inderdaad paalgaten bleken te zijn. Daaruit hebben we voorlopig een huis kunnen reconstrueren, bestaande uit een cirkel van acht palen en een bijzonder fors uitgevoerde middenpaal die het dak steunde met een lichte tweede structuur daar aan vast. Het is de eerste keer dat in de Antillen een Indiaanse woning uit deze periode is gevonden. Als een verrassing kwam de bijzondere soliditeit van de hele konstruktie: de acht palen van de omtrek waren uitgegraven tot een diepte van honderddertig tot honderdzestig centimeter in de grond; uit houtskool- sporen van de palen zelf blijkt dat ze minstens vijfentwintig centimeter in doorsnede waren. Deze hele struktuur was beslist hurricane bestendig en bestemd voor een langere periode van gebruik".

Het skelet dat op de typisch indiaanse wijze van bijzetting aangetroffen werd.

In de bijzonder stenige bodem moet het ingraafwerk van deze palen een geweldig karwei zijn geweest. Men had aan het opgraafwerk met modern gereedschap de grootste moeite in deze bodem. "De indianen die hiervoor puntige geharde stokken gebruikten zullen hier ook een enorm werk aan gehad hebben. Dit is niet door één of twee mensen gedaan. Zo'n karwei wijst op een organisatie graad die zeker niet "primitief" te noemen is. Het houtskool stelt ons ook in staat om de houtsoort van de palen te determineren", aldus Versteeg.

Aan het huis heeft men een lichtere struktuur gevonden, bestaande uit een halve cirkel van minder diep gefundeerde palen zonder zware dakkonstruktie. Het betreft hier hoogstwaarschijnlijk een ruimte voor speciale aktiviteiten, zoals bijvoorbeeld voedsel- bereiding. Dit "bijgebouw" grenst precies aan de rand van de afvalhoop. Uit verschillende opgraafputten die juist in dit gebied vorig jaar gemaakt werden, kan misschien meer zekerheid verkregen worden over die speciale aktiviteiten. Versteeg: "Hiermee lijken we een bijzondere eenheid van het dorp te pakken te hebben: huis - afvalhoop - begraving".

"Door een kort onderzoek dat we juist in de eindfase nog konden uitvoeren is gebleken dat de belangrijkste indiaanse nederzetting op St. Eustatius op hun terrein te Godet ligt. Hier is namelijk ook een dorp van de eerste groep indianen op St. Eustatius geweest uit dezelfde periode als de nederzetting te Golden Rock, maar daarnaast bevindt zich te Godet nog een jongere indiaanse fase.

Voor een kompleet begrip van de totale indiaanse bewoning van St. Eustatius van dit deel van het Caribisch gebied in het algemeen zal volgend jaar vooral de datering en betekenis van deze jongere indiaanse fase onderzocht worden. Daarnaast is het buitengewoon belangrijk de relatie tussen de twee grote dorpen in de vroege tijd op St. Eustatius vast te stellen. Godet opent alle perspektieven daartoe.

Volgens de heer Versteeg hebben de resultaten van de tweede veldkampagne alle verwachtingen overtroffen en kan nu daadwerkelijk een begin gemaakt worden met een nieuwe, gedetailleerde beschrijving van de bewoners- geschiedenis van St. Eustatius vóór Columbus. De geheimen die te Golden Rock en Godet vijftienhonderd jaar in de bodem schuil gingen, worden stukje bij beetje ontsluiert tot een samenhangend en boeiend geheel waarvan de resultaten op korte termijn te zien zullen zijn in het nieuwe schitterend gerestaureerde museum "Het gouverneur de Graaff huis" van de Historical Foundation.

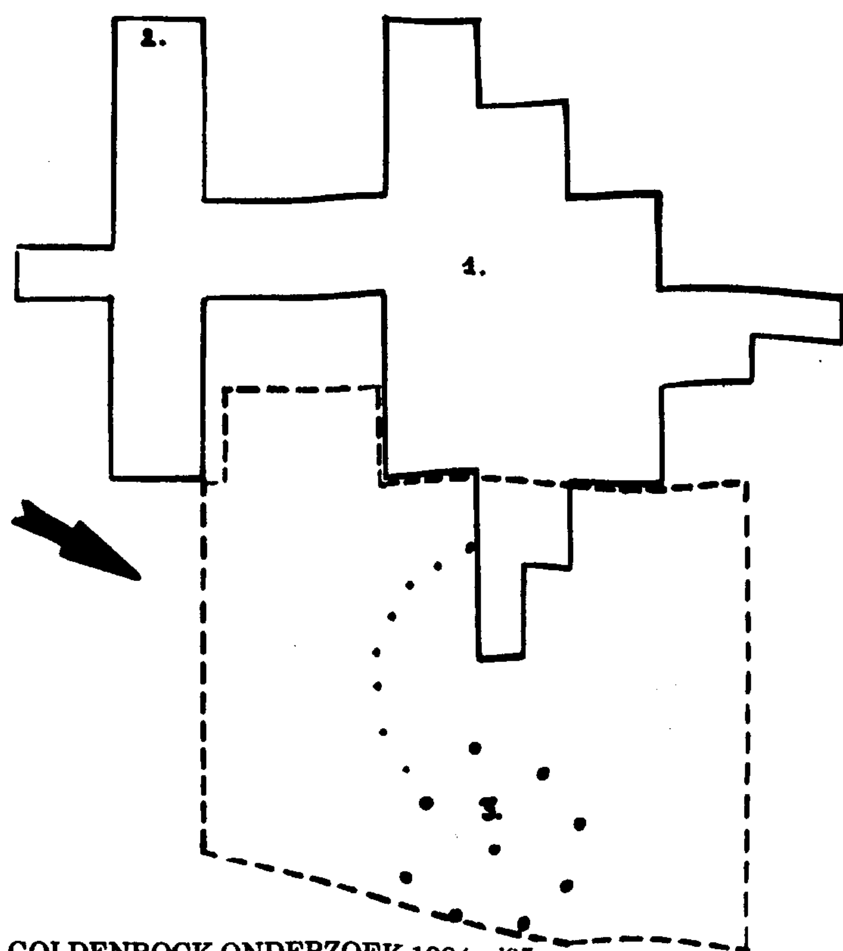
Honduras brengt troepen naar grens Nicaragua

TEGUCIGALPA — Honduras heeft troepen gestuurd naar de grens met Nicaargua nadat Nicaraguaanse troepen woensdagavond de grens zouden hebben geschonden. Minister van Buitenlandse zaken Edgardo Paz Barnica zei dat de troepen «civiel-militaire acties» ondernemen om de burgers in het betrokken gebied te beschermen. Hij wilde niet ingaan op wat voor acties men gaat ondernemen en over het aantal groepen dat naar de grens met Nicaragua is overgebracht. Wat het incident betreft op grond waarvan de troepen werden overgebracht, zeggen buitenlandse verslaggevers dat de Nicaraguaanse militairen de grens kennelijk hebben overschreden bij het achtervolgen van de anti-Sandinistische guerrillastrijders die vanuit Honduras opereren. De contra's zouden een groep vluchtelingen hebben begeleid welke optrok naar de stad Arenales op zeven kilometer van de grens met Nicaragua. Dit is een belangrijk bolwerk van de contra's, die hun mankracht betrekken uit de vluchtelingen. Regelmatig houden de Verenigde Staten en Honduras gezamenlijke oefeningen aan de grens met Nicaragua waarbij men traint in het opvangen van een Nicaraguaanse invasie.

Situatie- schets van de opgraafplaats te Golden Rock.

1. Opgegraven areaal afvalhoop
2. Skelet
3. Huisstructuur

Pyl: overheersende windrichting

GOLDENROCK ONDERZOEK 1984—'85

WILLEMSTAD— De apostolische commissie van Fatima heeft een campagne ontketend tegen de immoraliteit. Door middel van stickers en posters wil de commissie de gemeenschap waarschuwen tegen de groeiende vorm van immoraliteit. Ook vraagt de commissie de medewerking van onderwijzers, media, theaters, clubs en videocentra. Kortom zij die op de een of ander manier te maken hebben met beïnvloeding van mensen, wordt door de commissie gewezen op hun verantwoordelijke opvoedkundige taak.

Radio Havana: catastrophale nederlaag Reagan in VS-huis

MIAMI — Volgens Radio Havana is de uitslag van de stemming in het Amerikaanse huis van afgevaardigden een catastrophale nederlaag geworden voor president Ronald Reagan wiens voorstel om de hulp aan de anti-Sandinistische guerrilla te hervatten werd afgewezen. Daarmee werd voorkomen dat «de bandieten» veertien miljoen dollar hulp kregen, aldus Havana, dat hiermee de contra's bedoelde.

Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributiemaatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70304.

Felle kritiek werkneemsters [illegible]deocenter

Volgens Tele-Curaçao directeur uitsluitend baat bij kabel-tv

WILLEMSTAD — Met de inkomsten van TDS Curaçao, de dochter- onderneming van Tele-Curaçao die het zogenaamde black box systeem (kabel-televisie) zal invoeren, hoopt de lokale televisie-maatschappij haar kwaliteit te verbeteren. Bepaalde hoogst noodzakelijke investeringen hiertoe zijn de laatste jaren, gezien de financiële situatie van het bedrijf, niet mogelijk geweest. Inmiddels is er door de werkneemsters van een Videocenter felle kritiek geleverd op de invoering van kabel-televisie. Al eerder uitte de organisatie van video- centra haar bezorgdheid over de toekomst van deze bedrijven.

Directeur Norbert Hendrikse wilde niet reageren op het communique van de werkneemsters. Wel wilde hij ingaan op enkele vragen van de Amigoe zelf. [illegible] stelde hij dat Tele-Curaçao voor haar inkomsten uitsluitend afhankelijk is van reclame, die [illegible] echter de laatste jaren, gezien de financieel- economische situatie behoorlijk terug gelopen, zodat Tele-Curaçao geen geld over-houd voor de benodigde investeringen.

Directe voordelen van de nieuwe satteliet- verbinding zijn, zo vervolgde de directeur, dat het internationale nieuws vooruit gaat en er meerdere programma's uitgezonden kunnen worden. De indirecte voordelen zijn de investeringen die met de inkomsten van TDS Curaçao gedaan kunnen worden. Het ligt in de bedoeling op het televisie- bedrijf een meer lokaal karakter te geven. Hiertoe zijn echter wel financiële middelen noodzakelijk om bijvoorbeeld de studio- capaciteit en de apparatuur uit te breiden en aan de moderne ontwikkelingen aan te passen. Indien het niveau verbeterd is, wil Tele-Curaçao dan ook gedurende de "prime-time" meer lokale programma's uitzenden. Momenteel worden er gedurende die tijd vrijwel alleen amusements- programma's uitgezonden.

Zoals bekend zal het eilandgebied Curaçao de nieuwe aandeelhouder van Tele-Curaçao worden. Hendrikse stelde dat de maatschappij dan ook gebruikt moet worden ten dienste van het Bestuurscollege en meer culturele, informatieve en educatieve programma's zal brengen. De directeur van Tele-Curaçao verklaarde in dit kader dat men een meer "public service station" van Tele-Curaçao [illegible]aken.

Om het niveau [illegible] de programma's te be[illegible] ligt het ook in de bed[illegible] dat de verschillende [illegible]mers van Tele-Curaçao [illegible]dingen zullen volgen in h[illegible]nland. Het bedrijf is al b[illegible] met de voorbereidingen [illegible], zo verklaarde Norbert [illegible]rikse.

De we[illegible]emsters van het Videocen[illegible] Quality One hebben in een [illegible]enlijk ondertekend comm[illegible]ique hun bezorgdheid over [illegible] invoering van het black box systeem geuit. In tegenstelling [illegible] het optimisme van de Tele-Curaçao directeur, zien zij [illegible]t, behalve voor hun eigen [illegible]an, ook als nekslag voor de televisie- maatschappij zelf. De werkneemsters brengen naar voren dat er niet veel zakenmensen meer geïnteresseerd zullen zijn in televisie reclame, daar een overgroot deel van de bevolking, dat geabonneerd is op de kabel- televisie niet meer naar de lokale televisie zal kijken. Dit heeft tot gevolg dat dan ook de lokaal culturele of educatieve programma's niet meer bekeken worden, zo denken de werkneemsters.

Tot slot van het communique, waarin een beroep wordt gedaan op de overheid de tegen-argumenten voor invoering van kabel- televisie terdege te bestuderen, stellen de werkneemsters dat er ook zo'n tweehonderd arbeidsplaatsen op de tocht komen te staan, in tegenstelling tot het handjevol werknemers dat TDS Curaçao in dienst zal nemen.

Navarro ivm politie-problematiek Aruba:

Fiat voor 21 overplaatsingsaanvragen

WILLEMSTAD — Minister Navarro van Justitie is reeds accoord gegaan met 21 overplaatsings- verzoeken van op Aruba werkzame agenten. Het exacte aantal verzoeken dat nog behandeld moet worden is nog niet bekend en varieert tussen de 15 en 20. Dit heeft de bewindsman vandaag meegedeeld.

Een gisteren verschenen publicatie in een lokale krant was voor de RVD aanleiding een persbericht te publiceren waarin bepaalde informatie "categorisch ontkent" wordt. Zo stelde Navarro vandaag met klem tegenover de Amigoe dat het geenszins te bedoeling is de beslissing over de overplaatsing terug te draaien, zoals de krant suggereerde. Wel zal hoofdcommissaris van Politie Oldenboom vandaag over de overplaatsings-problematieken een rapport hierover op Aruba bespreken. Op maandag volgt dan een vergadering met de ministers Croes en Rozendal van staatkundige struktuur met ondermeer de politievakbond afdeling Aruba. Ook minister Navarro zal daarbij aanwezig zijn, bevestigde hij vandaag.

De Amigoe heeft al diverse malen melding gemaakt van de onder de politie bij Aruba heersende bezorgdheid met betrekking tot de komende wijzigingen. Bekend is dat het aantal verzoeken tot overplaatsing aanleiding is voor de nodige bezorgdheid.

Minister Navarro zei vandaag dat de 21 betrokkenen zondermeer overgeplaatst zullen worden: dit zal in de periode van juni tot december het geval zijn. Over het aantal andere verzoeken, zei de bewindsman bestaat vooralsnog onduidelijkheid: de politiebond meent dat dit aantal de 50 overschreden is, terwijl de minister stelt 27 overplaatsingsverzoeken ontvangen te hebben.

Een avond met......

WILLEMSTAD — Woensdag 15 mei a.s. om 8.30 zullen leerlingen van Ecole de Danse o.l.v. Lucia Schnog en Muziek- instituut Landheer een gezamenlijke uitvoering geven in Centro Pro Arte. Speciale medewerking wordt verleend door het Antilliaans Begeleidings orkest o.l.v. Frank Fransisca.

Voor de pauze wordt U "rond de wereld gevoerd", waarbij van de verschillende landen de specifieke dansen uitgevoerd zullen worden. Ook de Tumba van Curaçao, die geen jaar ontbreekt op het programma van Muziek- instituut Landheer zal ook ditmaal uitgevoerd worden op veelvuldig verzoek van de leerlingen zelf. Maar dan ditmaal met kinderkoor o.l.v. Piti Mollema, slagwerkgroep, blokfluiters, orkest en dansers.

Na de pauze een dwarsfluit groep met o.a. muziek van Colin Evans, 2 balletten o.a, Seven in One uitgevoerd door het Antillian Dance Theatre en tot slot de bruiloftsmars met muziek van Menselssohn door orkest en ballet. Een gezellige avond voor jong en oud, er zijn nog kaarten te verkrijgen bij Toko Zuikertuintje en Mensing Caminada.

Ecole de Danse

Antilliaans Begeleiding orkest tijdens een repetitie van de Matthäeus Passion.

Wel spoedig sessie voor employees

ASEK en Shell nog niet aan onderhandelingstafel

WILLEMSTAD — Deskundigen op diverse deelgebieden bij Shell Curaçao zullen een uiteenzetting gaan geven over de ernstige financiële situatie waarin de raffinaderij verkeert, nadat het woensdag tijdens een vergadering tussen de directie en de Vereniging van Employees (ASEK) niet gelukt is de impasse inzake de inleveringsvoorstellen te doorbreken.

De ASEK en vertegenwoordigers van Personeelszaken van SCNV hebben elkaar weer ontmoet, nadat het ASEK- bestuur onlangs op niet mis te verstane wijze publiekelijk uithaalde naar de directie, die volgens de ASEK de eis voor 15% inlevering om "politieke doeleinden" zou gebruiken.

Tot onderhandelen is het nog niet gekomen aangezien de partijen van mening verschillen over de onderhandelingsvoorwaarden, ook woensdag is het niet gelukt en de Shell spreekt van een status- quo.

Hoewel ASEK-voorzitter Pietersz zei dat het de "minst negatieve" ontmoeting was, die in lange tijd heeft plaats gevonden, benadrukte hij dat de ASEK altijd nog de vooropgezette 15% inlevering op de lonen afwijst.

Het hoofd Personeelszaken van SCNV, Flores zei dat de vergadering geen verandering heeft gebracht in de impasse, hoewel ook hij meedeelde dat spoedig een sessie georganiseerd zal worden met de ASEK- leden. "Wellicht dat ze van de deskundigen [illegible] dat het echt slecht gesteld is met de raffinaderij. Blijkbaar wil men het niet geloven," verklaarde Ruben Flores van SCNV tegenover de Amigoe.

Roderich Pietersz deelde mee dat ook hij hoopt dat de uiteenzetting de partijen dichter bij elkaar zal brengen, waardoor mogelijk over een "gefaseerde inlevering" van de 15% onderhandeld kan worden. "Het is niet zozeer de 15% die ons dwars zit als wel de mededeling dat voorgesteld wordt dat we 15% moeten inleveren," verklaarde de ASEK- vorzitter, die herhaalde dat het volgens de ASEK om een totaal van 21% zou gaan. Een stelling die de heer Flores namens de directie ontkende. "De directie eist dat 15% op de huidige salarissen ingekort wordt en daar blijft men bij," zei hoofd Personeelszaken van SCNV.

Staatssecretaris Van Zeil (EZ) zegt toe:

Prijsvergelijkend onderzoek wordt binnenkort afgerond

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De Nederlandse staatssekretaris van Economische zaken, Van Zeil heeft de regering in Willemstad toegezegd over 10 dagen met een afgerond advies te zullen komen ten aanzien van prijzen en tarieven van Nederlands fabricaat dat op de Antillen verkocht wordt. Het afronden van het onderzoek, dat er met name op gericht is na te gaan of de genoemde artikelen hier ondanks de koersverschillen (te) duur verkocht worden, heeft langer geduurd dan aanvankelijk gepland was.

Premier Liberia- Peters, op wiens verzoek 28 lijsten van op de Antillen verkochte produkten naar het Nederlandse departement van Economische zaken verstuurd zijn, bevestigde dit tegenover de Amigoe, na diverse keren met Van Zeil contact te hebben gehad.

Naar ze meedeelde heeft de studie langer dan gepland op zich laten wachten, aangezien niet alle producenten in Nederland bereid waren hun cijfermatige gegevens beschikbaar te stellen die nodig waren voor dit prijsvergelijkend onderzoek. Het gaat de deskundigen er met name om de fabriek-af-prijzen te weten te komen, zodat aan de hand van prijzen die op de Antillen gevraagd worden nagegaan kan worden in hoeverre misbruik wordt gemaakt van het huidige koersverschil.

Liberia zei over 1 week tot 10 dagen in het bezit te zullen zijn van de resultaten waarna mocht dit nodig zijn, de nodige stappen ondernomen zullen worden.

De prijzen- en tarievenproblematiek heeft zoals bekend, de nodige stof doen opwaaien in de Antilliaanse gemeenschap: discussies ontstonden nadat de Consumentenstichting bepaalde handelaren ervan betichtte hun prijzen met 21% verhoogd te hebben, na het bereikte consensus over de voorgenomen loonmaatregel.

Ook namens diverse vakbonden is het uitblijven van van bovenaf opgelegde prijs- en tarievenrestricties reden geweest de regering fel te bekritiseren en aan te kondigen de accoorden van het tripartiete overleg (waar overeenstemming werd bereikt over zowel een loonmaatregel als maatregelen in de prijzensfeer) overboord te zullen gooien.

Plasa di Arte

WILLEMSTAD — In het kader van de moederdag- viering organiseert de dienst [illegible] haar eerste "Plasa di Arte" van dit jaar. Dit vindt plaats op zaterdag 11 mei van acht uur 's morgens tot zes uur 's middags op het plein voor het postkantoor in Punda.

Er hebben zich 48 geïnteresseerden ingeschreven die met de verschillende kraampjes op het plein zullen staan. Tevens zijn er optredens van onder andere Yerba Seku, de goochelaar Anthony Pieters en Tiriko Lakoloko.

Eilandsraadslid Coffie:

Noodzaak renovatie Otrabanda wordt met de dag urgenter

WILLEMSTAD — Het MAN- eilandsraadslid Mayra Coffie wil van het Bestuurscollege weten hoe het staat met het project om het centrum van Otrabanda te renoveren.

Het eilandsraadslid gaat, alvorens over te gaan tot de vragen, in op het plan dat door de voormalig MAN- gedeputeerde Lucille Wout in de tijd dat zij belast was met de portefeuille Ruimtelijke Orde en Volkshuisvesting, werd ingediend. Het project behelst een volledige renovatie van de binnenstad van Otrabanda waarmee men hoopt dit stadsdeel met historische waarde een nieuwe economische en toeristische impuls te geven. Daarnaast zou het ook de leefomstandigheden voor de bewoners van Otrabanda bevorderen.

Voor de financiering van het project, zo vervolgt Mayra Coffie, is het plan door het voormalig Bestuurscollege zowel bij de Nederlandse regering als bij de EEG ingediend, daarnaast zou ook het eilandgebied zelf een bijdrage leveren, aldus Coffie, die vervolgt met te stellen dat de partij MAN het project nog steeds steunt. "De noodzaak voor uitvoering van dit project wordt met de dag urgenter", zo stelt het eilandsraadslid. Zij haalt hierbij het voorbeeld aan dat er kortgeleden wederom een zaak haar deuren gesloten heeft in Otrabanda. Dit in tegenstelling tot de doelstelling van het project dat juist de economie in dit stadsdeel hoopt te bevorderen.

Mayra Coffie wil dan ook weten hoe het staat met de pogingen om financiële steun te krijgen voor dit project bij zowel Nederland als de EEG. Verder vraagt het eilandsraadslid of de onderhandelingen met de particuliere sector op Curaçao om ook vanuit deze sector een gedeeltelijke financiering te bewerkstelligen, nog doorgaan.

Vossenjacht via Radio Korsow

WILLEMSTAD - Radio Korsow FM organiseert vanavond van negen tot twaalf uur een vossenjacht oftewel "Buska Kompa Nanzi". Deelnemers kunnen per telefoon meedoen of met de auto of te voet. De prijzen, die een speciaal moederdagtintje zullen hebben, zullen groter zijn voor diegenen die te voet of per auto deelnemen. Het telefoonnummer is 73934. De frequentie: 93.9 Megahertz.

Remitido

Machi, un dia lo mi sabi

Mi ta stimabo tantu
O Muhé santu
Kende a duna mi e honor
di bira mi mama

Manera t'awe mi ta korda
Maske kuantu nos tabata
Kon kada un di nos segun karakter
Ta'ta risibi bo atenshon

Yen yen di komprenshon
I di mi parti atmirashon
Bo ta'ta sa di parti amor
Sin ningun di nos a kai chikí

Hesus m'a gosa bo sintí
Sin k'a siña kosnan sabí
Manera sikología, sosiología i relashon
ku awe nos ta studia sin sa

Ai mi Machi stimá
Ainda mi kurason ta morde
Ora mi mirabo mi dilanti
pa despues realisa bo ousensia

Awa ta bastar fo'i mi wowo
Mirando bo trata di ekspresa
bo lastu deseo pa despedí
Sin por a logr' esaki

Machi, un dia lo mi sabi
ta kiko bo kier a bisami
E dia ku nos top'atrobe
E bi'aki kamind'alegria ta kai

Freddy Rooyer

Oracion di un muher Africano

Mi bon Dios
mi ta sintí mi como símbolo
di sufrimento,
for di kibrá di mainta
te cu caí di anochi
mi ta riba pia
ta lucha y ta soda
den cayente di dia

Mi wes'i lomba ta kibrá
di tanto carga cos pisá
dia den dia'fó,
[illegible]
[illegible]
Mi ta biba den un cas di lodo
mi casá a laga cas
pa busca trabao segun e dí
Mi no sa cu el a haya of no
pero mi yiuman cu mi si a keda bandoná

Mi bon Dios
mi ta pidi Bo
conbencé tur hende muher
di nan balor,
y e lidernan di nos país
cu stima bo próhimo ta nificá
actua enbez di predicá, bla bla bla
y cu si enberdad nan ke traha
pa e país
nan mester ta dispuesto
pa lucha y mehorá nos situacion
y compartí nos sufrimento.

[illegible]
Kenya, Africa
traducción [illegible]rera

Remitido **Papa Dios**

Papa Dios ainda mi por corda
Ku alegria. ANJA DI LA REINA
Tur mucha bisti ku nan sjerp
Oranje na obade den forti
Anto AWA SA pata pata di hende pa
Presensiele ku bosji di bandera
Korantnan ku potret di LA REINA
Ta pronka majestuosamente riba
prome pagina.

Papa Dios AWE ní sikiera pa RESPET
Medionan di publicidad a duna e señora
E honor aki di recorda su cumpli año
Sikiera ku un potret chiki y un comentario
Di PABIEN. Cumpli año di e señora aki
No ta konta mas. Pero su terra natal
(Hulanda) si te awe a keda BAKA DI
LECHI PA NOS DJO DJO ora ta cumbini
Nos. Ora di judanza Ora di pidi PLAKA
Ora di advies etc etc esey si nos ta bon
Den Dje NOS A PERDE HEFUL NOS A DEGENERA
NOS TA BON DEN INGRATITUT. Bieuwnan di:
INDJAN A KIBRA KOKO DEN NOS KARA.

DANKI PAPA DIOS

N.B.
Stank voor Dank
Hulanda bon Oh MALU
GOD BLESS HULANDA.

BOEIS HAILE

In remembrance of my mother

Dedicated to all the MOTHERS, all over the World.

MOTHER!... MOTHER!... MOTHEEEEER!!!...
Where is my Mother?
Mother...where are you?
I want my Mother!
Why isn't she here to put me to bed?
Mother, come kiss me good night!
And so, on and on... and on......
So cried, my four years old sister, while I tried to console her!

MOTHER!.... MOTHER!....

Tears, and more tears kept flowing down our cheeks...

About two years later, an older sister informed me
that our Mother was dead!
I used to sit by myself, under a large tree, thinking of her.
Then, one day I realized that no matter how
much we cried, or called for her,
She would never, never, never answer me again,
nor come back!

Only one MOTHER one has!!!
And, because of a Mother like her,
who during W.W. II, went, together with millions
of other people,
through water.....fire.....and so much more,
so they could SAVE their children,
from the horrible, abominables claws
of the hateful murderous Nazis!

She was a MARTYR!
And with her, many many more!

Today, we, her five children,
are SURVIVORS of the HOLOCAUST!
But from her...we only have her memory.

Yes, we are very much ALIVE!
Thanks to the Almighty! Thanks to out Mother!

And, now forty years later,
We still grief for you, Mother,
and, for all the Mothers that Hitler killed.
Yes, Mother! I still for you shed many tears!

To you, MOTHER, and
to all the MOTHERS in the whole wide World
I dedicate this poem
and beg to God to Bless you all!

From the bottom of a Mother's heart!!

F.N.
This has happened to me during W.W. II.

Jeannine Pelan

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

CITROEN- ONDERDELEN, nieuw: [illegible]filter, oliefilter, [illegible], dynamo, ruitenwissers; overig: 5 radiaal- banden (135-13), startmotor enz. Voor liefhebbers: 4- jarig prima chassis Citroën LNA, tel.: 625928.

EUROPEES LEDEREN 2- en 3-zitsbankstel, tel.: 55973.

CITROEN CX f.5.000,-; Honda 750F f.4.000,-, tel.: 671874/678326.

TOYOTA CRESSIDA, bwjr. 1982, i.z.g.st., tel.: 79479 na 1 uur.

CROSSFIETS, IN zeer goede staat, t.e.a.b., tel.: 674309.

PORCHE SALE zaterdag 11 mei van 9-5 uur. Mitsubishi Cordia GSL, bj. '83, met sunroof, airco, radiocassette- recorder, financiering mogelijk, Abrahamsz B-106.

WASMACHINE, volautomat., 220 Volt, f.450,-, tel.: 623196.

UN VOLKSWAGEN 1982, motor 1600, f.4.000,-, tel.: 671790.

DRAAGZAK VOOR baby, z.g.a.n., f.30,-. Inl. tel.: 74991.

RENAULT 30 TS 1982, automaat, airco, power- steering, front power- window, Rooi Catootjeweg 4, tel.: 79433.

TOYOTA CELICA, bouwjaar 1980, in zeer goede staat, radio, airco, seatbelts, vraagprijs f.7.200,-, tel.: 66-4555.

WIJNRODE KINDERWAGEN compleet f.80,-; kinder- autostoeltje f.30,-, rood; plastic bad v. volw. f.60,-; 2 liter fles Smirnoff wodka f.20,-, Fam. Hegt, tel.: 74292.

BABYZITJE; koelbox; kleding w.o. positie- kleding, alles bijna nieuw, nu voor een tientje per stuk, tel.: 625200, Las Palmas bung. 44.

WEGENS VERTREK: grote wandschilderijen van bekende kunstenaar, wandversieringen; eenpersoons- bedden; Engelse pockets en huisraad, tel.: 614901.

MOTOR VAN een Simca 1000 GLS (bouwjaar 1976) met nog enkele accessoires, prijs n.o.t.k., tel.: [illegible] (na 17.00 uur).

PUPPIES BOUBOX (vader Boxer, moeder Bouvier), Plantage Cerrie (achter Blindeninstituut, Cerrieweg).

AUDI 100 GLS 1979, automaat, airco, etc., etc., in zeer goede staat, t.e.a.b., tel.: 673451.

CHEVROLET CELEBRITY 1982, km.- stand 13.[illegible], f.20.000,- cash, tel.: [illegible] tussen 8-5 uur.

UN FRISHIDEL Kelvinator, blanku, grandi, f.450,-; un set di komedor, [illegible], nobo, f.[illegible], Arowakenweg 73.

PORCH SALE za - zo 9.30-12.00 uur o.a. rotan meubels (manou); wasmachine AEG 220 V; vrieskast 220 V; gasfornuis; stofzuiger; fans; salontafels à f.25,-; stoelen; krukjes; kasten v.a. f.25,-; wollen vloerkleed f.[illegible]; grote planten f.15,- enz., Kaya Kokolishi 29, Scheltema, tel.: [illegible].

WEGENS VERTREK: z.g.a.n. duikfles + backpack, regulator, loodgordel, duikmes, zwemvinnen, duikbril, snorkel, handschoenen, full wet suit, f.700,-, tel.: 79193.

PORCH SALE: naaimachine f.250,-; rotan kast f.225,-; servies f.90,-; grill f.50,-; onderwater film- apparatuur, gordijnen en nog heel veel meer, Koraal Partier 45, tel.: 675736.

WEGENS VERTREK: Chevrolet Nova '75, i.z.g.s., F.D. Rooseveltweg 505C, tel.: 81065.

WEGENS VERTREK: eethoek (4 stoelen) f.600,-; Sanyo stereoinstallatie f.1.100,-; antieke klok f.1.400,-; diverse planten; stoelen; lampen; 2 zitelementen f.150,-; tv (zw/wit) + buitenantenne f.250,-; volautomatische wasmachine f.395,-; airco Hotpoint f.200,-; Pony Stationwagon 1980 f.2.700,-; speelgoed; kinderfietsen (5 jr. en 8 jr.) f.100,- + f.50,-, tel.: 81501 b.g.g. 80700, Esperanzaweg 34.

SUBARU 1600, bj. '79, motorisch goed, Af.950,-. Adres: Campus UNA, tel.: 81221, Paul van der Hoeven.

DUIKFLESSEN, 80 cu.ft., 1981, alum., eethoek, tel.: 84342.

BOUVIER- PUPS, ±7 weken. Inl. tel.: 77144.

ZEILBOOT, IN prima staat, Scalaweg 1, tel.: 75530.

PORCH SALE: bedden, schemerlampen; wasmachine; stofzuiger; typewriter; glaswerk; trafo, Esperanzaweg 79 zaterdag 9-12 uur.

MOVING, MUST sell: weightlifting bench; lawnmower; coffee table; transformers; ceiling fan, electric; fry pan; ironing board and other household items, Kaya Roi Katochi 56.

SPLINTERNIEUWE automatische wasmachine GE, f.1.000,-, tel.: 89273 na kantooruren.

1 AIRCO f.350,-; 1 wandmeubel f.50,-; 1 kl. vliegt. kennel f.25,-; bankstel (beige + chroom) f.550,-; slaapkamerset 2-pers. (wit + br.) f.850,-, tel.: 70583.

JONGE GANZEN, eenden en kalkoenen, redelijke prijzen, Gr. Sta. Martha 74, tel.: 641058.

PORCH SALE op 12 mei: Europese inboedel o.a. antiek grenen ladenkast; Suzuki RM250 Crosser; Alpha Competition surfboard en veel meer. Bel.: 88534, Kaya Montevideo 4.

CHEVY VAN '79, tel.: huis 89871, kantoor: 665242.

WEGENS VERTREK: Lada Niva '82, f.7.900,-, financiering mogelijk, na 6 uur: tel.: 673981.

PORCH SALE wegens vertrek o.a. open boekenkast; kinderbed met ombouw, [illegible] en bureau; boeken; zijde bloemen; huishoudelijke art., [illegible], planten enz. Zaterdag van 10 tot 5 uur: Steenkoolweg 5, tel.: 82651.

FORD CORTINA 1978. Te bevragen: tel.: 73847.

DATSUN SUNNY Station, kleur: [illegible], bouwjaar 1983, zeer goede staat, vraagprijs f.7.750,-, tel.: 76194, Cas Coraweg 41.

[illegible]

[illegible] I.G.ST., tel.: 73760.

[illegible]

GEMEUBILEERD HUIS, f.1.800,- p/maand, in nette buurt. Bel: 616782 tussen 6-8 uur pm.

FLAT, f.375,-, alleenstaande heer, [illegible] 158, tel.: 43238.

APPARTEMENT VOOR een persoon. Voor inl. tel.: 671423.

MOOI HUIS in goede buurt, 3 slp. km., 2 badk., opp. 225 m², beveiligd tegen inbraak, deels [illegible], [illegible], 2 [illegible] gem. en gestof. à f.[illegible], ongemeubileerd à f.1.400,- (stoef + ijsk.), tel.: 615504 na 13.00 uur.

OPPASHUIS: periode 15/5 - 30/6 evt. met auto en zeiljacht. Inl.: tel.: 611776.

GEMEUBILEERD HUIS, 3 slaapkamers, 2 badkamers, voor- en achterterras, f.800,- p/m, Heelsumstraat 18, tel.: 54984.

3 KAMER WONING, gemeubileerd, hoog gelegen, mooi uitzicht. Bel voor een afspraak na 6 uur tel.: 673931.

GEMEUBILEERD HUIS, 3 slaapkamers, Kaya Tallo 38, Stenenkoraal, tel.: 84059.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

HUIS, 3 slaapk, huur tot f.750,-, in goede omgeving, tel.: 77174.

HUIS, drie slaapkamers, in goede buurt, tel.: 89270.

HUIS TOT f.850,- per maand. Aanbiedingen na 5 uur tel.: 674475.

ECHTPAAR ZONDER kinderen zoekt met 3 slpk. en telefoon, huurprijs tot f.600,- p/maand, tel.: 75034.

ECHTPAAR ZOEKT ongemeubileerd woonhuis in rustige buurt, 2/3 slaapkamers, huurprijs max. f.400,- p.m., tel.: privé 43339 of werk 614044 toestel 20.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

MESTER DI 1 strikadó pa un dia pa siman, tel.: 79506.

DIVERSEN CURACAO

ER IS toch nog humor op het eiland! Bedankt voor alle reacties op de sneeuwschuiver!

31 MEI A.S. organiseren wij van 16.00-21.00 uur een sale aan de Sta. Rosaweg 16. Heeft u nog spulletjes voor de verkoop. Breng ze dan bij ons. Voor meer inlichtingen: Ayudo Sosial Kòrsou, tel.: 75810.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

NOVA 1980, 6 cylinder, f.4.500,-, i.z.g.s., Seroe Alejandro 6, tel.: 41068.

FURNITURE; STEREOSET; electric piano with ampl. Call 9-3514, Seroe Colorado 254.

WEGENS VERTREK: Honda Civic Sedan '84, autom., f.9.300,-; Honda motor CX 500C '82, f.3.200,-; tv- antenne f.50,-; coffeemaker 10C. GE, f.50,-, Landman, Rondweg 23.

DATSUN PICK-UP 1200 1984, 18.000 km, als nieuw, f.6.300,-; wasmachine f.550,-; ijskast f.300,-; kleuren tv f.395,-; fans etc., alles 3 jr. oud, tel.: 26530.

FUNDERING ERFPACHT te Wayaca, tel.: 25021.

DOUBLE BED (Cleopatra style), f.400,-; 1 white vinyl two pc. sofa f.100,-. Phone: 23386.

GARAGE SALE: planten; potten etc., Ruzutiweg 24 zaterdagmiddag.

1979 GALANT AUTO f.1.300,-; Wayler surfplank f.600,-; sunfish w/trailer f.750,-. Call tel.: 21368 after 5 pm.

SLIDE PROJECTOR plus slide trays; other camara items; pots; plants; two bedroomset (no Lago furniture), tel.: 9-3666, Bungalow 259, Seroe Colorado.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GROTE WONING met 3 slaapkamers, 2 badkamers, te Savaneta, p/m f.750,-, tel.: 23370 5.30-7.30, Dito & Greta Eman.

FULLY EQUIPPED bungalow for 1 or 2 persons, utilities included and phone available, price negotiable. Call for info. tel.: 21368 after 5 pm.

[illegible]

OPPASHUIS GEZOCHT

MARINIER OOSTWEEGEL zoekt huis tegen kleine vergoeding voor de periode van 30 aug. t/m 14 sept. i.v.m. overkomst ouders, tel.: 47100.

MARNIER VAN Ginkel zoekt opashuis i.v.m. overkomst ouders voor de periode van 10 juli t/m 10 aug., tel.: 47100.

TA BUSKA pa tuma over meubles pa kapsalon, tel.: 32050.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KRALENDIJK — De drs. B.M. Leitobeker werd dit jaar gewonnen door de Maria Goretti groep van het AMG te Rincon. De groep voornamelijk bestaande uit jongelui van 7 tot 11 jaar en afkomstig uit Rincon samen met de tweede groep van 12 tot 16 jaar als Gilde-meisjes heeft de beker gewonnen door hun positieve instelling én hun voorbeeldig gedrag. De totale groep telt 42 leden en allen werden uitgenodigd aanwezig te zijn bij de uitreiking van de beker door wnd gezaghebber Avelino Cicilia.

Moederdagviering in Antriol

KRALENDIJK — Het bestuur van het wijkcentrum Antriol heeft voor alle moeders van Antriol een programma samengesteld voor zondag 12 mei. Tijdens de viering van Moederdag zal er door diverse groepen opgetreden worden met zang, dans, declamatie en muziek. Uiteraard wordt ook de Moeder van de Wijk gekozen. De viering begint om vijf uur 's middags en duurt tot acht uur in de avond.

*****

PRAAG — Bij glv de 40e verjaardag op Nazi-Duitsland is door Tsjecho Slowakije een beperkte amnestie afgekondigd, waartoe de mensenrechtenorganisatie Charta 77 had opgeroepen. Het gaat om mensen met een straf kleiner dan 3 jaar maar niet voor corruptie of het illegaal verlaten van het land.

Daar manier waarop bevolking en gasten worden behandeld

Ellis: PDB-bestuurders brengen naam van Bonaire in discrediet

KRALENDIJK — Volgens UPB-leider Rudy Ellis komt er steeds meer weerstand tegen de manier waarop de PDB bestuurders de bevolking behandelen. Er worden afspraken gemaakt die niet worden nagekomen en dat gebeurt zelfs met personen die daarvoor speciaal van andere eilanden gekomen zijn.

Geen waarschuwing, geen aanvaardbare reden en zelfs geen verontschuldiging voor dit optreden wordt gehoord, aldus partijleider Rudy Ellis.

Deze manier van handelen geeft ongetwijfeld Bonaire een slechte naam en Ellis maakt zich er bezorgd over, dat men zou kunnen veronderstellen dat iedereen op Bonaire dergelijke slechte manieren heeft. Ellis begrijpt wel, dat er momenten zijn zoals een plotseling belangrijke vergadering, die de bestuurders nopen om een afspraak af te zeggen. Dat dit echter vrijwel elke dag gebeurt, aldus Ellis is een onaanvaardbare zaak. Volgens de UPB zijn de schuldigen enkele bestuurders die elk respect voor de bevolking missen. Toch zijn er in de PDB volgens de oppositiepartij wel personen die zich geheel volgens de regels gedragen, maar daaronder vallen volgens de woordvoerder van de UPB de algemeen adviseur en PDB-leider Jopie Abraham zeker niet.

De bevolking vraagt niet al te veel, aldus Ellis, als men slechts een beetje aandacht wil in de moeilijke tijden waarin we nu leven. De zaken gaan bij de PDB volkomen verkeerd, aldus de UPB leiders, maar dat neemt niet weg dat er ook nog gevoel voor de medemens moet zijn.

De overheid zal het goede voorbeeld moeten geven en de UPB doet dan ook een sterk beroep op het bestuur om verdere beschuldigingen zonder grond achterwege te laten waarbij anderen op hun gedrag gewezen worden, aldus Ellis, als het gedrag van het BC alles te wensen overlaat. Dit brengt Bonaire elke dag een stap verder achteruit en Ellis vindt het treurig dat daarbij de naam van Bonaire in discrediet wordt gebracht.

Verschil

UIT DOORGAANS BETROUWBARE bron is het de Amigoe duidelijk geworden, dat de enige onderscheiden medeburger van Bonaire pastoor Henricus Nooyen ernstig teleurgesteld is in de manier waarop het BC heeft gemeend de decorandus zijn onderscheiding als Ridder in de Orde van Oranje Nassau te overhandigen. Uiteraard heeft de bescheiden persoon als Nooyen geen ruchtbaarheid gegeven aan zijn teleurstellingen, maar een feit was, dat de uitreiking haast beledigend was. Welk een verschil met Curaçao, waar gouverneur dr Rene Römer kennelijk wel tijd weet te vinden om ook aan de allereenvoudigste onderdaan van het Koninkrijk een welgemeende aandacht te besteden.

Waar zijn de tijden gebleven, dat de onderscheiden medeburgers in het volle licht van de publiciteit hun versierselen kregen opgespeld door gezaghebber A.R.W. Sint Jago terwijl er daarna alle tijd was voor een heildronk en de welgemeende felicitaties van de aanwezigen? In schrijnende tegenstelling staat de tijd die door het BC uitgetrokken wordt voor het verlenen van waarderingscertificaten — made in Bonaire — aan een zevental Venezolanen, wier grootste verdienste is geweest de realisatie van de ruïne Sorobon en het aanleggen van een slavenmuur langs de kust van Belnem.

Met U, voor U maar vooral zonder U! Het devies van de Verlichte Despoten van de PDB.....

» stockmarket « NEWS

NEW YORK CURRENCIES 10.30 A.M.

BritishP.	123,55	SwissF.	38,25
GermanM.	32,07	JapYen.	0,3963
FrenchF.	10,498	CanD.	71,95

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	12 1/4	unch	Hammerm.P.	31 1/4	+ 3/8
Asa Ltd	51 3/8	+ 3/8	IBM	127 7/8	+ 7/8
Amer.T.& T.	22 1/8	+ 1/2	ITT	34 1/4	+ 3/8
Beatrice Fds	30 1/4	- 1/8	McDonalds	62	+ 1 1/4
Burroughs	61 7/8	+ 1 3/8	JP Morgan	49 3/4	+ 1
Chrysler	34 3/4	+ 5/8	Natl.Presto	26 1/4	unch
Citicorp	47 7/8	+ 1	NCR	27 3/8	+ 1 5/8
Coca Cola	67 3/8	- 1/8	Pantry Pr.	5 3/8	+ 1/8
Coleco	14 7/8	+ 1/8	Pepsico	53 3/4	+ 7/8
Dayt.Hudson	40 1/4	+ 1/4	Seagram	40 3/8	+ 5/8
Digital Eqm.	101 1/2	+ 1 1/8	Sears	34 1/4	+ 1/4
Disney	79	+ 1 5/8	Sunshine M.	8	+ 1/8
Dow Chemical	30 7/8	+ 3/8	Texas Instr.	94 1/8	+ 1 3/8
Dupont	55 7/8	unch	United Airl.	46	unch
East.Kodak	63 1/2	+ 1 1/2	Union Pac.	50 7/8	+ 1/8
Ford	41 7/8	+ 7/8	Unocal	46 1/8	+ 1/8
Gen.El.	59 3/8	+ 1/4	US Steel	28 1/8	+ 1/8
Genl.Dynamics	69 7/8	+ 1 5/8	Warner Lamb.	37 7/8	+ 3/8
GTE	40	+ 1/4	West.El.	31 5/8	+ 1/8
Genl.Motors	69 1/8	+ 1	Xerox	46 3/8	+ 1

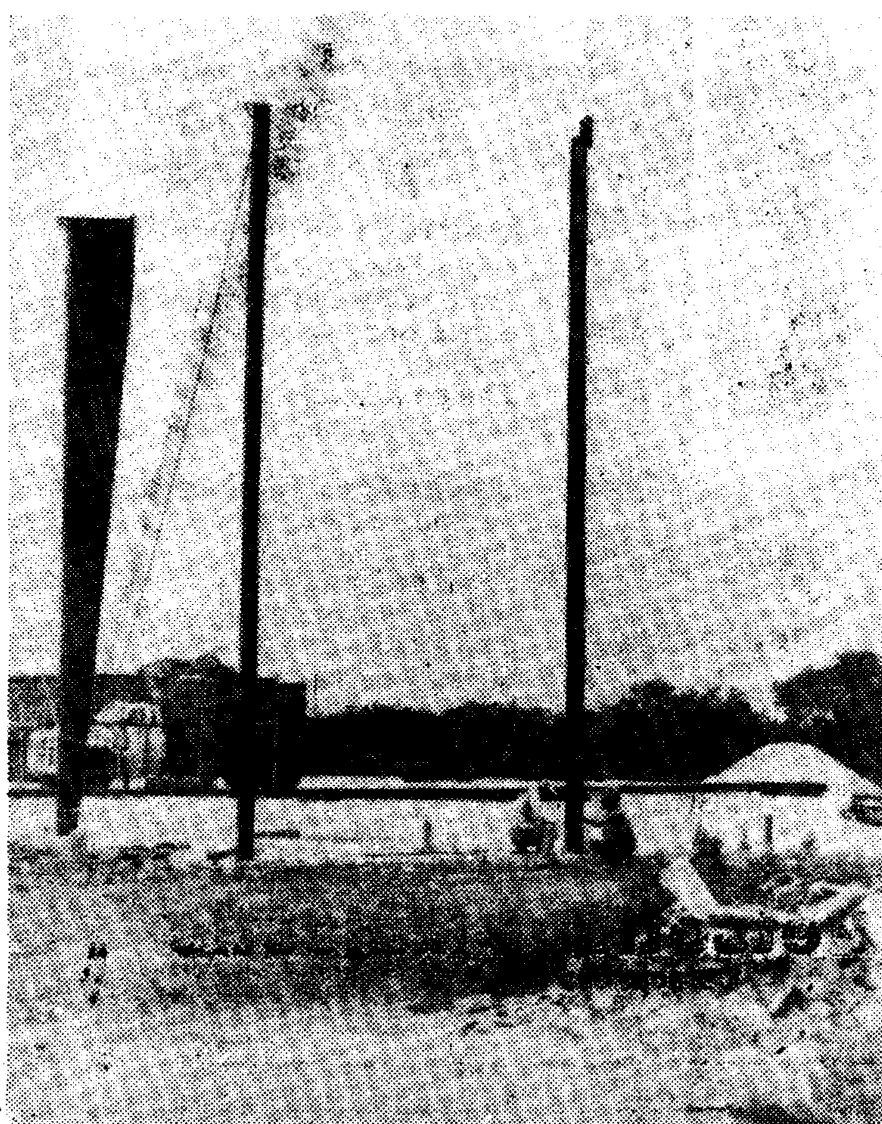
DOW JONES	LAST	HIGH	LOW
Industrials	1260,27 + 10,49		
Transportation	604,30 + 9,64		

STANDARD & POORS	LAST	HIGH	LOW
Composite 100	177,42 + 1,49		
Energy	195,14 - 0,89		
Financial	113,67 + 1,44	113,69	112,22
Utilities	56,41 + 0,32	56,42	56,05

AMERICAN STOCK EXCHANGE	LAST	HIGH	LOW
Computer & Technology	95,46 + 0,98	95,63	94,45
Precious Metals	77,81 + 0,35	78,34	77,39

NEW YORK PRECIOUS METALS 10.00 A.M.
Gold 313,20 Silver 6,31
REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT MAY 9, 1985
The bulls took command today, rallying the Dow 30 10.60 points to 1260.38 in brisk trading. Gainers led declines by better than two to one. The transporation index continued to gain smartly, with the utility average climbing to yet another multi-year peak. Boeing, General Motors, IBM, and U.S. Steel all gained in heavy trading today. Litton, Squibb, Brunswick, Gray Research, and Cummings Engine all advanced smartly. Tonka, Emerson Electric, and Pennzoil all surrendered today. Today's broad-based gain was impressive, and illustrates the market's underlying strength. The bulls continue to make progress following last week's succesful test of support in the 1230-1240 area.
E.F.HUTTON RESEARCH.

KRALENDIJK — De langverbeide rijstpellerij op Bonaire van de Antillean Rice Mills begint gestalte te krijgen. Hoewel er in eerste instantie een zekere competitie leek te bestaan tussen de Curaçaose en Bonaireaanse rijstfabriek, kwam in Curaçao de pellerij reeds enkele maanden geleden klaar.

Hoewel het er op leek dat de Bonaireaanse rijstfabriek een illusie zou blijven, werd er binnenskamers hard gewerkt aan de opzet die op veel bredere basis is geschied dan de fabriek op het zustereiland. Inmiddels zijn de eerste spanten reeds geplaatst nadat het terrein twee weken geleden reeds geheel bouwrijp was gemaakt. Het ziet er naar uit, dat Bonaire nu binnenkort over een rijstfabriek kan beschikken, die ongetwijfeld een flinke bijdrage zal leveren tot de leniging van de werkloosheid op Bonaire.

Oud-presidentskandidaat Jesse Jackson:

Concentratiekampen mogen nimmer vergeten worden

NATZWEILLER — "We mogen dit monument nooit vergeten of verwijderen. Deze plaats, waar slachtoffers hun leven verloren, de daders hun ziel, en een Nazi zijn onschuld in de collectieve samenzwering om een volk uit te roeien".

Dit verklaarde dinsdag in het voormalige concentratiekamp Natzweiller in de Elzas de zwarte Amerikaanse predikant en oud- presidentskandidaat Jesse L. Jackson tijdens een door de socialistische fractie in het Europees parlement georganiseerde herdenking van veertig jaar bevrijding. Natzweiller is de enige plaats in Frankrijk waar zich een concentratie- kamp bevond.

Aan de herdenking namen oud- verzetsstrijders en slachtoffers van hun fascisme uit veertien Europese landen deel, onder wie de minister van Justitie van Luxemburg, Robert Krieps, die

JESSE JACKSON

als gevangene in het kamp heeft gezeten. Naast Jacksons, wiens vader tot de bevrijders van het kamp behoorde, sprak de vicevoorzitter van de Socialistische Internationale en oud- premier van Oostenrijk, Bruno Kreisky.

Jackson riep in Natzweiller op tot bevrijding van Zuid- Afrika dat hij de erfgenaam noemde van de ideeën van het Derde Rijk. "De bacterie van genocide is niet begraven in Bitburg, maar overgebracht naar Johannesburg. We moeten deze dodelijke bacterie vernietigen. Als hij van plaats verandert of slapend blijft, kan hij in het juiste klimaat opnieuw uitbreken", aldus Jackson.

"De huidige generatie moet niet praten over schuld of onschuld voor huidige of vroegere gruweldaden, maar praten over verantwoordelijkheid en de wil tot daden over te gaan op basis van wat wij weten. Vandaag moeten wij een andere weg zoeken zodat het menselijk ras een nachtmerrie als Natzweiller bespaard wordt. Gisteren waren het Nazisme en concentratiekampen, vandaag is het de apartheid in Zuid- Afrika, honger in de Derde Wereld en de plaatsing van raketten in Europa die deze planeet tot een dodenkamp maken".

Naast Socialisten legden ook leden van de Liberale fractie, de Groene fractie en de Communisten bloemen. Christen- Democraten weigerden zich aan te sluiten bij een door Socialisten georganiseerde bijeenkomst. Liberalen waren verontwaardigd over de toespraak van Kreisky. Volgens hen monopoliseerde deze het verzet in en de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog voor zijn Socialisten. Ook hadden zij er bezwaar tegen dat de Sovjet- Unie wel als bevrijder werd genoemd, terwijl de Verenigde Staten slechts ter sprake kwamen als ontwikkelaar van Star Wars- plannen en als land dat een economische boycot wil van Nicaragua. Oud- gevangenen van Natzweiller ergerden zich aan de prominente aanwezigheid van Oostenrijkers en Duitsers bij de herdenking. De toespraak van Kreisky was in het Duits, terwijl de leiding van de plechtigheden in handen was van de Duitse voorzitter van de Socialistische fractie, Rudi Arndt.

BARCELONA — In Barcelona is een tentoonstelling geopend van schilderijen van een aantal Catalaanse schilders. Na afloop daarvan worden zij bij opbod verkocht. De opbrengst is bedoeld voor Nicaragua. Bij de opening werd gewezen op het feit dat deze samenviel met «een nieuwe agressieve daad van de Verenigde Staten» namelijk het handelsembargo.

BEIRUT — Bij Beirut zijn 2 graven met een nog onbekend aantal verminkte lichamen ontdekt waardoor de spanning weer toenam. Het gaat om mensen die al ruim 1 jaar geleden gedood hadden moeten zijn. Bij waarschijnlijk een zelfmoord-actie met een kofferbom in zuid Libanon kwamen 3 mensen om.

*****

Voor hoger loon en directie-wisseling

Stakingsgolf in Bolivia neemt toe

LA PAZ — De sociale spanningen keren weer terug in Bolivia wat zich uit in verschillende stakingsacties, waarbij men hogere salarissen eist. Daarmee wordt de al geringe belangstelling voor de in juli te houden verkiezingen nog verder gereduceerd.

Het Boliviaanse bankwezen kwam als gevolg van de onrust gedurende twee dagen stil te liggen. In feite had de vakbeweging problemen met twee particuliere banken. De staking was bedoeld als adhesiebetuiging met de werknemers van Banco do Brasil en Banco Boliviano Americano. Daar is men al twee weken in actie voor hoger loon. Deze twee bankinstellingen echter krijgen de steun van de Boliviaanse bankiersorganisatie en van de financiele instellingen, die betogen dat hun leden niet verplicht zijn een resolutie van het ministerie van Arbeid op te volgen, waarbij de salarisverbetering wordt opgedragen.

Even lang duurt al de staking in de douaneloodsen. Motief van deze staking is dat het personeel de directeur niet erkent en eist dat hij wordt vervangen.

Andere acties aan het arbeidsfront zijn de hongerstaking van de twee belangrijkste leiders van de vakbond voor overheidspersoneel. Zij willen daarmee bereiken dat de regering terugkomt op zijn standpunt de zestien dagen in maart welke er door het overheidspersoneel werden gestaakt niet uit te betalen. Al tien dagen zijn in staking de ongeveer drieduizend leerkrachten in het mijnengebied. Zij willen bereiken dat zij als groep worden opgenomen in het systeem van de door de mijndirectrie gesubsidieerde levensmiddelen- voorziening zoals die voor de mijnwerkers geldt. Bij het katholieke dagblad Presencia wordt gestaakt omdat men een hoger salaris wil krijgen. Dit dagblad is het meest gelezen door zijn onafhankelijke opstelling tegenover de huidige situatie. Volgens de directie kan het hogere salaris er niet vanaf. Om de wanorde compleet te maken heeft de invloedrijke en militante vakbond van campesinos gedreigd met wegblokkades en andere krachtdadige acties als er niet voor 30 mei een aantal overeenkomsten wordt nagekomen waarover in maart overeenstemming was bereikt in het belang van de landbouw.

Het Boliviaanse vakverbond COB heeft meegedeeld dat men een algemene evaluatie gaat maken van de acties welke nu gevoerd worden of waartoe plannen bestaan om te zien of er niet meer gecoordineerd gewerkt kan worden. Bij de vakbeweging stelt men zich namelijk op het standpunt dat de komende verkiezingen geen oplossing zijn voor de problemen van de arbeiders die hun inkomen met de dag achteruit zien gaan.

KRALENDIJK — Het veroorzaakte wel enige consternatie toen dinsdag namiddag een container bestemd voor Consales op de Industrieweg omkantelde. Grote hoeveelheden frisdrank gingen verloren. De container was even daarvoor gearriveerd met de Gregory en kantelde door nog niet bekende oorzaak. De schade bedraagt rond 30.000 gulden. Het is niet zeker of het ongeval door de verzekering gedekt wordt aangezien het geen aanrijding betreft. Bij de foto: een overzicht van de ravage.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 10 MEI 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.27	1.29	1.31
PND STERLING	2.135	2.19	2.25
NED GLD	49.90	50.62	51.42
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	67.26	67.98	68.78
FR FRANCS	17.44	18.54	19.24
DUITSE MARK	56.47	57.19	57.99
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.57	0.87	0.93

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 10 MEI 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	99.57
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	109.52
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.25
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	107.84
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	101.51
10.25 %	OBLIGATIELENINGEN 1985 PER 1990	101.21

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 9.93%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Liberaal Nica-blad stopt verschijning

MANAGUA — Het liberale Nicaraguaanse liberale weekblad Paso a paso verschijnt niet meer. Dit vanwege de censuur, waaraan het blad door de Sandinistische overheid onderworpen wordt. Directeur Joaquin Mejia van het blad zei dat de opgelegde beperkingen het niet toelaten de harde werkelijkheid die Nicaragua doormaakt te analyseren». Hij zegt dat de censor tachtig procent van de copij naar de prullenbak verwijst. De oplage was twintigduizend exemplaren.

Het blad werd gedrukt op de persen van La Prensa, het dagblad dat een onafhankelijke mening verkondigt en dat ook vaak door de censuur wordt getroffen.

WEEKEND

EL ENTABLAO
Indjuweg 47
(Dominguito,
laatste zijweg van
Schubappelweg)
Tel.: 614855

CHILEENS GOURMET RESTAURANT

SPECIALS: Vrijdag Paila Marina
Zaterdag Vis in oven

Vanaf 6.30 bent U van harte welkom!

GEOPEND: donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

Voor een gezellig avondje uit, met goede wijnen, cocktails en gelegenheid tot dansen in een rustige omgeving.

infinity
FORT NASSAU

THE QUEEN OF TABLE WATERS
Apollinaris
Voor bestellingen: Tels. 44622 — 43666

Dine and Dance

Polytronica
Video Club
Schottegatweg Oost 36
Tel.: 79785 - 79787

Bij aankoop van een
R.C.A. Video-Recorder of T.V.
GRATIS
lidmaatschap

- * **BODY DOUBLE** Suspence Craing Wasson
- * **BAY OF BLOOD** Horror Claudine Auger
- * **SLEEPAWAY CAMP** Horror Mike Kellin
- * **THE TERMINATOR** Action Arnold Schwarzenegger
- * **BLIND DATE** Action Joseph Bottoms.

BG CHABLIS
no meal is complete without a good wine

Fort Nassau
Uitnodiging
om samen met moeder in een aparte sfeer te komen genieten van onze heerlijke gerechten. Laat dit een onvergetelijke Moederdag worden. Wij verwachten U.
Tel. 613450

Moederdag Menu
voor zaterdagavond en zondag van 12.00 tot 2.00 en van 6.00 tot 11.00 's avonds

- Gerookte zalm met garnituur
- Tournedos Bonne Femme
- Koko's ijs met warme kersen

ƒ. 37,50 p.p.
Kinder Menu

- Blokjes Ossehaas met frites
- Wortelen en appelmoes
- IJs met fruit.

ƒ. 14,50 p.p.

Restaurant
La Bistroëlle
(achter Promenade)
Shopping Center)
Reserveringen:
Tel.: 76929

Disco
Cocktail/Bar
Le Prestige
"The coziest place in town"
Schottegatweg Oost - t.o. Banco di Caribe voormalige Cabex-gebouw
Een gezellige gelegenheid om na het werk even een borreltje te komen drinken.

HAPPY HOUR
van 5.00-8.00 uur n.m.
van zondag t/m vrijdag
GEOPEND vanaf 5.00 uur
Gelegenheid tot dansen door de week tot 2.00 a.m.,
in het weekend tot 4.00 a.m.

Tot ziens in
"Le Prestige"

BG
no meal is complete without a good wine

DENISE'S VIDEOTHEEK
Mother's Day Special

1. Gratis lidmaatschap
2. Als U vrijdag of zaterdag komt dan is onze special voor Moederdag: 5 halen, 4 betalen.
3. kado-suggestie voor Moederdag: USA for Africa op video plus 2 uur muziek voor slechts ƒ.25,- (*)
4. Video cassettes 2 uur T120 om zelf Uw film of novela op te nemen à ƒ.15,- en ƒ.30,-(*)
5. En als of dat nog niet genoeg is, krijgt moeder bij aankoop van een lege video cassette T120, een **muziekcassette** gratis.

PRETTIGE MOEDERDAG toegewenst aan alle moeders!!

DENISE'S VIDEOTHEEK
VITO VIDEOTHEEK
VEERIS VIDEOTHEEK
* **Zolang de voorraad strekt.**

CHEZ SUSENNE
Blomonteweg 3
presenteert een geweldig schouwspel
"Libia
Soliste van Constellation
samen met dansgroep
"Gini Dancers" en Tutuy Seinpaal
Een vol uur show!
Entree: ƒ. 15,-
1 drink free p.p.

TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200

Begin your weekend at our Sunset Hour!

FRI.: Happy Hour around the pool van 6-8 p.m.
Drinks half price.
Mariachi Solis
7 - 9 p.m.

SAT.: „Special" Happy Hour.

Landhuis Brievengat
& Tinashi Bar
Telefoon: 78344

Kom langs en geniet van onze romantische sfeer
Woensdag en vrijdag
HAPPY HOUR van 5-7 uur
A.s. zaterdag privé party
Vanavond speciaal optreden
van **YKE JESURUN**
and **THE SATELITES**
de zanger van de nieuwe L.P. **SIRENA**
Verkrijgbaar Amstel Tapbier.
LANDHUIS BRIEVENGAT
Ook voor Uw privé-parties.

De gehele week geopend vanaf 5 uur 's middags.

TAP MAAR IN
Sta. Rosaweg 6
Tel.: 75144

Master Video's N.V.
"Our sign means Quality"

Mgr. Nieuwindstraat 28
(dilanti misa di Santa Familia)
Tel.: 624047

Horario:
djaluna te djasabra
di 3.00 p.m. te 9.00 p.m.

Tur Siman nos tin video nobo

Dimás pa menshoná.
"Nos ta topa na Master Video".
Bira un di nos miembronan felis!

Tambe nos tin video di
WRESTLING!!

BG CHABLIS
no meal is complete without a good wine

Kini Kini Bar
BOY DAP
SHOWTIME DAILY at 11.00 pm.
Fri. & Sat. dancing-music by Tropical Combo.
Monday D.J. music for dancing, no show.

The Penthouse Dinning Room & Lounge for dinner or a drink atop Willemstad. Sensational view, lounge open daily from 7 - 12 am. Dinner from 7 - 11.30 pm. from ƒls. 20,- plus entertainment.

Saturday night, Curacao Night from 7.30 pm. Local Food Buffet & Folklore show around the pool.

Curaçao Plaza
Hotel & Casino
Tel.: 612500

RODEO RANCH
SALOON - STEAK HOUSE

SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for LUNCH
from Monday till Friday
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Fridays and Saturdays
Country and Western Life Music
by **JAILBIRD**
DINNER
Open 7 days a week
Tel. 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

Paradiso
Bar Restaurant & Dancing
Winkelcentrum Colon

GEWELDIG PROGRAMMA VOOR MOEDERDAG
Kom genieten en dansen op de tonen van
BILLONEROS
met **RENE SAMSON**
vanaf 3 uur 's middags tot 10 uur 's avonds.
Entree: gratis voor dames, heren betalen slechts ƒ.10,-.
D.J. Leon laat U genieten van de zéér gevarieerde comeback muziek. Er worden onder de dames leuke prijzen verloot.

Dus we ontmoeten elkaar zondag
Moederdag 12 mei in Paradiso

---

medium dry SHERRY
Will & Rich
Bargestr. 53 -
Tel. 614932

Yuen Tung Restaurant
Castorweg - Tel.: 615487 - 615488
Voor alle soorten Chinese- en Vis gerechten als mede
Internationale Keuken
voor zowel zakenlunches als familiefeuitjes.
zijn wij iedere dag geopend van
11.30 a.m. - 10.30 p.m.
's Maandags GESLOTEN

HAPPY HOUR
van 9.00 - 11.00 uur
(2 halen en 1 betalen)
THE PUB
The inn PLACE
Saliña 144A
naast Casa Cohen

ROSE GARDEN Bar Restaurant
Oude Caracasbaaiweg 56
nú ook op Ser'i Pietermaai

EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN
en een gezellige bar.
Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
U bent van harte welkom.

DE FLES
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84576
Specialidadnan:
A LA PARILLA DI LOMITO PORKCHOP, FLANKSTEAK I GALINJA.

Tur por wòrdu sirbí ku batata i salada. Tambe por hasi pedido pa bai kune.
HABRI TUR DIA
6'OR P.M.-2'OR A.M.

VARENI'S Videotheek Club
F.D. Rooseveltweg 32 Tel.: 82273
Openingstijden:
Maandag t/m zaterdag
van 14.00 - 20.00 uur.

Premiere Films
The Amsterdam Kill

The picturesque canals of Amsterdam are the setting for international intrigue in the world of drug trafficking.
Starring: Robert Mitchum, Keye Luke, Richard Egan, Leslie Nielsen, Bradford Dillman. Screenplay by Robert Clouse and Gregory Tiefer. Produced by Andre Morgan. Directed by Robert Clouse.

Film

TEMPEL THEATER

DE TEMPEL heeft weer wat!

Vrijdag 10, Zaterdag 11 en Zondag 12 mei om 8.30 uur

DESIREE

De hartverscheurende film van de
ANTILLIAANSE AUTEUR
NORMAN DE PALM

DESIREE
MARIAN ROLLE

CARIBBEAN VIDEO CENTER
Sta. Maria -
naast Sentro Demokrat

Openingstijden:
ma. t/m vr.
10 uur - 1 uur
3 uur - 8 uur
zaterdag
3 uur - 8 uur

The STONE KILLER
Charles Bronson is the Stone Killer, a particularly cold-blooded and ruthless man - one who is at home on either side of the law - in this action packed thriller.
Also starring: Norman Fell, Martin Balsam, Ralph Walte, Christina Raines, Kelly Miles. Produced and Directed by: Michael Winner, Screenplay by: Gerald Wilson. From the book "A Complete State of Death" by John Gardner. A Dino DeLaurentiis Presentation.

BONBINI na:
CARIBBEAN VIDEO CENTER
NA SANTA MARIA BANDA DI SENTRO DEMOKRAT

ÑAPA

AMIGOE

WEEKEND BIJLAGE

VRIJDAG 10 MEI 1985

Straks studeren......

EN DAN?

HET EXAMEN is voorbij! Zonder dat men dat misschien voldoende realiseerde staat de volgende grote gebeurtenis alweer voor de deur: studeren in het buitenland. Veel vaders en moeders zullen dit jaar hun oudste zien vertrekken; voor anderen is het al min of meer een gewoonte geworden iemand van het gezin te zien uitvliegen: het onbekende tegemoet!

Het gaat natuurlijk niet om de onbekendheid van Nederland, van de Regio of van de States, maar om de onbekendheid van het eigen kind met die nieuwe situatie. Het gaat om taalproblemen, om aanpassingsproblemen, en bij de ouderen zit er natuurlijk vooral de angst, of toch toevallig misschien hun zoon of dochter diegene is die wél in zeven sloten tegelijk kan lopen.

Jos de Roo had een uitgebreid gesprek met de dames Drs. Claudette van Tricht en Joan Liong-A-Jin die in opdracht van de toenmalige gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen, de heer R. Casseres, een onderzoek gedaan hebben naar het wel en wee van de antilliaanse bursalen in Nederland. Een verslag van dat gesprek treft U aan op pagina 3 van deze Ñapa.

Ooitgedacht

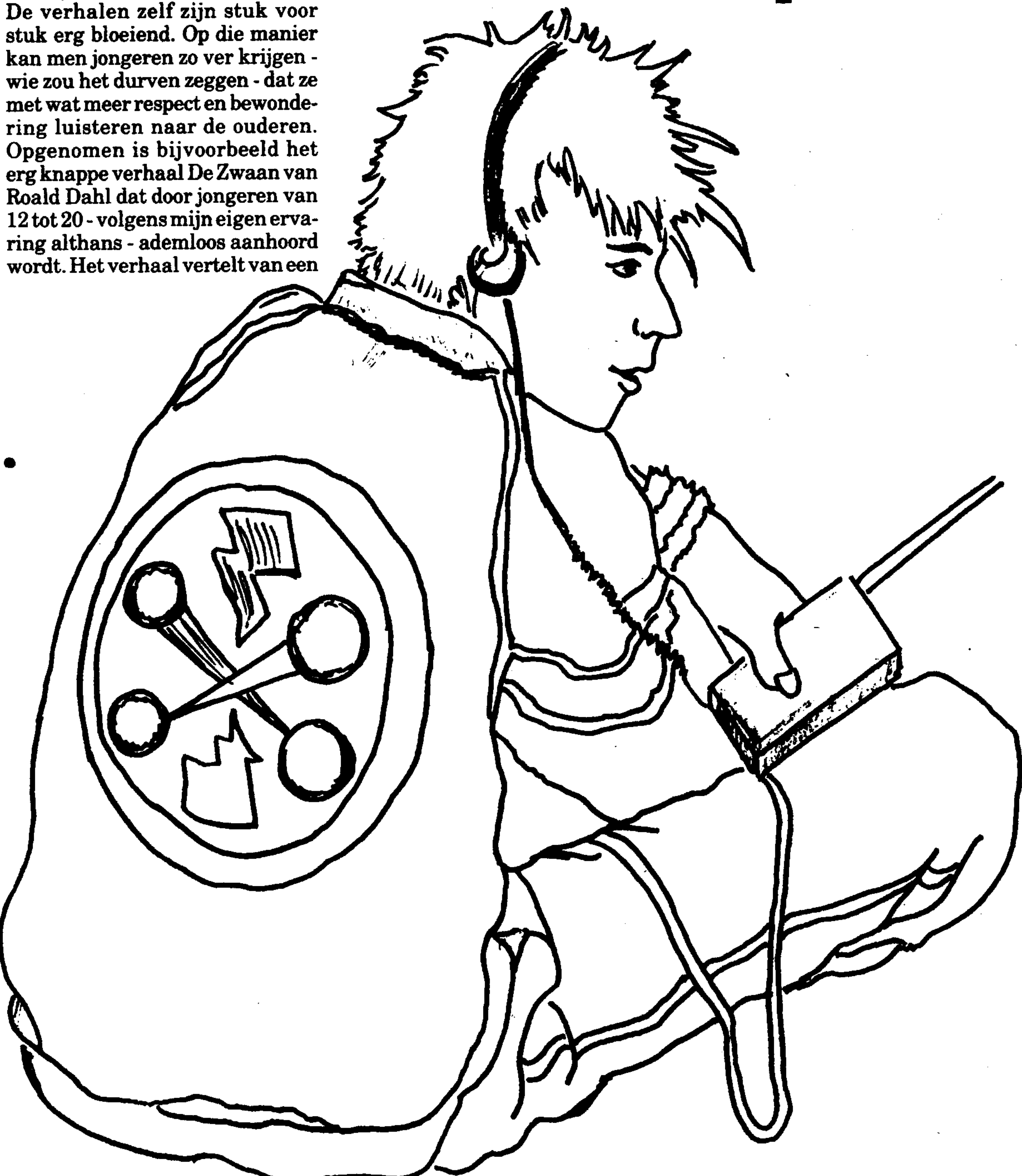
In de Napa van 14 april jl. werd al even geattendeerd op het boek OOITGEDACHT. Het verscheen eind vorig jaar, en dan duurt het altijd even voordat exemplaren hier de boekhandel halen. Het boek is, evenals Nooitgedacht, een verzameling van een groot aantal verhalen in één boek. De samenstellers zijn dezelfde gebleven en ook deze uitgave kwam weer tot stand door de Stichting voor de Collectieve Propaganda van het Nederlandse boek. De prijs van het boek is door de welwillende medewerking van diverse uitgevers en door subsidie van het Ministerie van W.V. & C, weer laag: voor een kleine honderdtachtig bladzijden leesplezier betaalt U slechts f 6.30.

Het merkwaardigste aan deze bundel verhalen is de leeftijd van de schrijvers. Van vierendertig schrijvers zijn in deze bundel verhalen opgenomen, maar van deze vierendertig zijn er slechts drie beneden de veertig jaar. Dat zijn de twee prijswinnaars van de verhalenwedstrijd die was uitgeschreven ter gelegenheid van het verschijnen van Nooitgedacht en de schrijfster Mensje van Keulen, die in 1946 geboren werd. Het is - zeker gezien de gemiddelde leeftijd van de schrijvers - reëel om te zeggen dat in OOITGEDACHT de ouderen aan het woord zijn.

Mogelijkerwijs is dat tactiek. De verhalen zelf zijn stuk voor stuk erg bloeiend. Op die manier kan men jongeren zo ver krijgen - wie zou het durven zeggen - dat ze met wat meer respect en bewondering luisteren naar de ouderen. Opgenomen is bijvoorbeeld het erg knappe verhaal De Zwaan van Roald Dahl dat door jongeren van 12 tot 20 - volgens mijn eigen ervaring althans - ademloos aanhoord wordt. Het verhaal vertelt van een jongetje, Peter Walters, die door twee oudere jongetjes, Raymond en Arie, op genadeloze wijze onder handen genomen wordt. Eerst wordt Peter vastgebonden tussen de treinrails, om geen andere reden dan om hem te pesten. Dat de trein Peter eventueel zou kunnen verwonden komt niet eens op in het domme denkhoofd van de twee boefjes; daarna wordt een zwaan in een beschermd natuurgebied doodgeschoten door de twee aspirant-misdadigers. Ze snijden het beest de vleugels af en binden ze Peter aan. Deze moet nu voor hen voor zwaan spelen. Het verhaal is zo ongeloofwaardig-echt, dat de verhaaloplossing waarvoor Roald Dahl kiest nauwelijks geloofd wordt.

Het boeiende van een verhaal als het hier genoemde zit 'm in het feit dat 'het misdadige', 'het slechte' dat in ieder mens wel aanwezig is, hier domweg uitgeschreven staat. Er is onder de lezers/luisteraars tegelijk aanwezig een geloof en een ongeloof in het gebeuren. Zij ervaren het kwaad dat ze in zichzelf vermoeden en waarvoor ze bang zijn, omdat ze hun eigen meest duistere 'ik' niet kennen. In het verhaal is er dan de mogelijkheid van identificatie met een dergelijke gedrag, maar tegelijk ook de verwerping ervan, een gnuivend lekker vinden én een blij zijn tevens, dat jezelf niet zo zult zijn.

Dit is maar één verhaal. Er zijn nog 33 andere, en de namen van de schrijvers zijn eigenlijk al waarborg voor kwaliteit: Graham Green, D.H. Lawrence, Harry Mulisch, Heinrich Böll om maar eens een paar heel beroemde namen te noemen. Maar ook de franse schrijver Raymond Queneau - die velen waarschijnlijk niet kennen - zal de jonge lezer weten te boeien met zijn tien keer anders vertelde zelfde situatie. Het is een alledaagse gebeurtenis: iemand staat in een tram en een ander gaat op z'n tenen staan, per ongeluk. Net als de persoon in kwestie daarover herrie wil gaan schoppen, komt er een plaatsje vrij en hij gaat daar gauw zitten. De toeschouwer van dit tafereeltje hoort de persoon die dat deed, een paar uur later met een vriend praten over een knoop. Banaler kan het eigenlijk al niet, maar Queneau vertelt deze situatie op 99 verschillende manieren, waarvan er tien in Ooitgedacht opgenomen. De jonge lezer zal eerst even wat vreemd kijken, maar daarna ongetwijfeld respect krijgen voor de woordkunst, voor wat je allemaal met taal kunt doen. Ooitgedacht is een goede bundel verhalen. Men mag rustig zeggen: de oudjes doen het nog best. ■

BUITENLANDSE KRANTEN

Een vos of een leeuw

In de Verenigde Staten lijkt nu al de campagne voor de presidentsverkiezingen van 1988 begonnen. Senator Edward Kennedy heeft namelijk laten weten nog altijd interesse te hebben in het presidentschap. Hij deed dat in een vraaggesprek met The Boston Globe, een belangrijke krant in Massachussetts, de staat die hem naar de Senaat heeft afgevaardigd. Kennedy is er inderdaad vroeg bij: Reagan is slechts drie maanden aan zijn nieuwe periode bezig en heeft nog bijna vier jaar voor de boeg. Kennedy wil blijkbaar in een vroeg stadium laten weten dat hij nog niet is afgeschreven. Zijn verklaring hield tevens een oproep in aan de Democratische Partij om de gelederen te sluiten. Uiteraard achter hem: Ted Kennedy.

Die gelederen dienen inderdaad te worden gesloten, wil in de toekomst deze partij de Republikeinen kunnen verslaan. Bij de verkiezingen van vorig jaar heeft Reagan hen grondig in de hoek gedrukt en daarmee aangetoond dat de Democraten zich sinds de nederlaag van Jimmy Carter nog steeds niet hebben hersteld. Daarvoor is tijd nodig.
Op dit ogenblik beschikken zij niet over een figuur, die zonder aarzelen als de nieuwe man kan worden aangewezen. Overigens gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat bij de Republikeinen op dit moment evenmin makkelijk een kroonprins is aan te wijzen. Vice-president Bush wordt genoemd — hij zal die ambitie zeker hebben — maar ook de naam van Shultz, de huidige minister van Buitenlandse zaken, duikt herhaaldelijk op.

In deze nog wazige sfeer — het is immers nog bijzonder vroeg — wil Ted Kennedy kennelijk geen tijd verliezen. Tijdens een symposium in Hempstead over het presidentschap van zijn broer John F. Kennedy, hekelde hij de houding van de huidige Democraten. Zij zouden het elan van destijds hebben verloren: in de dagen van zijn broer was er sprake geweest van hoop en verwachting.
Toen bleek de 'geest der verandering' vaardig over de partij, maar die was helaas nu verdwenen. De Democraten zouden de moed dienen op te brengen hun verouderde programma's en denkbeelden aan de kant te zetten, aldus Kennedy.

In dit verband maakte hij enkele opvallende opmerkingen, die in een Europese partij onmiddellijk zouden worden aangeduid als 'een ruk naar rechts'. De Democraten moeten begrijpen — zo betoogde Kennedy — dat er verschil is tussen een partij die zich zorgen maakt over arbeid en een arbeiderspartij. Het gaat bovendien niet aan om de belastingen te verhogen teneinde daarmee allerlei kostbare programma's te financieren, integendeel: 'We moeten meer met minder doen'. Blijkbaar wil hij een te 'linkse' beeldvorming over de Democraten doorbreken: republikeinen hebben hen in de vorige campagne herhaaldelijk als de grote 'geldsmijters' afgeschilderd. Zij zouden voor sociale doeleinden te makkelijk met gemeenschapsgelden omspringen, waardoor het initiatief van individuele burgers niet werd aangemoedigd: mensen met ondersteuning zouden te weinig moeite doen om zelf aan te pakken. Kennedy wil dergelijke verwijten blijkbaar bij voorbaat ontzenuwen.

De vraag of het deze Kennedy zal lukken president van de Verenigde Staten te worden, is onmogelijk te beantwoorden. In het verleden is gebleken dat zijn reputatie niet zodanig was dat de Amerikanen zonder aarzelen achter hem gingen staan. Het incident bij Chappaquiddick in 1969, toen hij met zijn auto van een brug reed, waarbij een secretaresse — Mary Jo Kopechne — verdronk, was niet vergeten. Bij de voorverkiezingen van 1980 kon Jimmy Carter hem verslaan: het publiek had blijkbaar zo zijn twijfels over de morele standaard van de senator. In 1984 stelde hij zich niet beschikbaar, op grond van familie-overwegingen, maar die gelden nu niet meer: 'Mijn kinderen en de andere leden van mijn familie, voor wie ik verantwoordelijk ben, doen het tegenwoordig heel goed', zei hij in het interview.

Er bestaat een biografie over president Franklin Roosevelt met een wat eigenaardige ondertitel: 'de leeuw en de vos'. De auteur van dit boek — James MacGregor Burns — ontleende deze aanduiding aan De Vorst van de Florentijn Machiavelli. Daarin komt een passage over beide dieren: zij behoren een voorbeeld voor de vorst (men zou ook kunnen zeggen: de machthebber) te zijn. 'De leeuw kan zich niet verdedigen tegen valstrikken en de vos niet tegen wolven. Hij moet een vos zijn om de valstrikken in de gaten te hebben en een leeuw om de wolven schrik aan te jagen.
Zij die zich alleen als leeuw gedragen, doorzien de zaak niet,' aldus Machiavelli. Volgens Burns was Franklin Roosevelt een merkwaardige mengeling van beide karakters: hij was op het juiste moment een leeuw, maar aarzelde niet zo nodig voor de vossenrol te kiezen.

Wat is senator Ted Kennedy voor een man? Een leeuw, een vos of allebei? Voorlopig ziet het er naar uit dat hij op dit moment vooral de slimme vos wil spelen: hij wil nu al valstrikken vermijden voor het jaar 1988. In het verleden echter is het herhaaldelijk voorgekomen dat figuren die zich vroeg als kandidaat melden op het geëigende moment niet meer in staat bleken de aandacht van de Amerikaanse kiezers te trekken. Arthur Schlesinger junior — adviseur van John F. Kennedy — heeft eens de vraag gesteld wie er uit de bus zou zijn gekomen indien men bij het begin van Roosevelts derde ambtstermijn zou hebben geënquêteerd wie diens opvolgers zouden worden. Niemand zou dan hebben geantwoord dat het een weinig vooraanstaande senator uit Missouri zou zijn (Truman), niemand ook zou hebben gedacht aan een onbekende officier (Eisenhower), laat staan aan een jongeman die toen nog op school was (Kennedy).

Mogelijk is er op dit ogenblik in de Verenigde Staten een nu nog onbekende politicus aan het werk, die over ruim drie jaar plotseling naar voren schiet en kans ziet het Amerikaanse volk ervan te overtuigen dat hij hun president moet zijn. Een vos en een leeuw.
(Uit de Haagsche Courant). ■

DE KOK

Onderzoek naar antilliaanse bursalen in Nederland

Negentig procent slaagt voor studie

Antilliaanse bursalen doen het in Nederland helemaal niet gek. Het percentage Antillianen dat een diploma haalt is even hoog als dat van de nederlandse studenten. Antillianen doen er vaak alleen wat langer over. Vooral in het eerste studiejaar lopen ze om allerlei redenen een studie- achterstand op. Dat is de uitslag van een grootscheeps onderzoek naar het studieverloop en de studie- omstandigheden van antilliaanse bursalen in Nederland. De studie is verricht door Drs. Claudette van Trikt, niet- westers sociologe, en de studente in de onderwijskunde Joan Liong-A-Jin in opdracht van de toenmalige gevolmachtigd minister van de Nederlandse Antillen R.A. Casseres. Het gunstige resultaat van de studie wil niet zeggen dat er niets te verbeteren valt. Met name bij het hoger technisch onderwijs en het hoger economisch en administratief onderwijs is het aantal uitvallers schrikbarend hoog. Ook de opvang van de studenten in Nederland kan verbeterd worden.

Aan het onderzoek namen 277 van de 913 bursalen deel, zodat de resultaten vrij representatief zijn. Het aantal antilliaanse studenten dat hun studie opgeeft, vindt Claudette van Trikt reuze meevallen. "Zeker als we dat vergelijken met nederlandse studenten, die een studie- uitval vertonen van 10%. Voor antilliaanse bursalen is het ook 10%, dus het valt ontzettend mee".

Bij de berekening van dit percentage deed zich het probleem voor, dat het Nederlandse bureau voor de statistiek andere criteria hanteert bij studiestakers als de antilliaanse toezicht- houdende instanties. De laatste registreren als studiestakers alleen studenten, van wie de beurs is ingetrokken. Claudette van Trikt: "Dat hoeft natuurlijk niet in te houden dat ze hun studie ook gestaakt hebben. We hebben 22 bursalen kunnen achterhalen van wie de beurs was ingetrokken. Tachtig procent daarvan is toch doorgegaan met studeren. Misschien is het echte uitval- percentage van antilliaanse studenten nog wel lager dan tien procent, dus ik denk beslist niet dat antilliaanse studenten het zo slecht doen".

ZORG

Toch zijn er wel redenen tot zorg, bij een aantal studie- richtingen. Claudette van Trikt: "In de technische richtingen van het beroeps- onderwijs, met name het h.t.o en het h.e.a.o. is de studieuitval bijna 25%. Op een h.e.a.o. ergens in Nederland bijvoorbeeld gaat maar 30% van de eerstejaars over en de meesten moeten de school verlaten, omdat ze teveel minpunten hebben. Die mogen dus niet eens doubleren. Anderzijds is toch ook weer de ervaring, dat studenten die wel mogen doubleren, het naderhand beter doen dat de nederlandse studenten die normaal zijn overgegaan naar het tweede jaar".

Studie- problemen doen zich vooral het eerste jaar voor. Claudette van Trikt: "In het middelbaar beroepsonderwijs moet bijna 66% van de studenten het eerste jaar overdoen en in het wetenschappelijk onderwijs moet zelfs driekwart van de studenten verschillende onderdelen van het eerste jaar overdoen. De studievertraging in het wetenschappelijk onderwijs in het grootst: 68% van de antilliaanse bursalen loopt een studie- vertraging op van één tot drie jaar".

NEDERLANDSE TAAL

Claudette van Trikt noemt een aantal oorzaken van de studievertraging in het eerste jaar. "Uit het onderzoek kwam naar voren, dat de Nederlandse taal in de eerste plaats een rol speelt. Ongeveer de helft van de bursalen geeft op, dat hun beheersing van het Nederlands vertragend werkt op de studie. Daarnaast moeten we ook bedenken dat de meeste bursalen voor het eerst op zichzelf komen te staan en ze komen bovendien in een heel andere samenleving, zodat ze een groot aantal aanpassings- problemen moeten overwinnen. Uit het onderzoek kwam ook naar voren dat de verandering van het onderwijs- systeem een rol

... introductiemarkt ...

speelt. Antilliaanse bursalen komen in Nederland in een totaal ander leersysteem terecht. Het is minder consumptief dan in de Antillen. Daarbij komt dat het een vervolg- opleiding is, dus dan komen er problemen met de moeilijkheids- graad van de stof. Ook de vooropleiding speelt een rol. De meeste bursalen die naar Nederland gaan, hebben wel de juiste vooropleiding voor hun studie, maar die blijkt toch niet altijd te voldoen. In sommige hbo- opleidingen heeft men liever een vwo-diploma als vooropleiding dan een havo- diploma. Hetzelfde geldt voor m.b.o.- opleidingen, waar men liever een havo- diploma heeft dan een mavo- diploma".

Naast de studie- resultaten richtte het onderzoek zich op de studie- begeleiding. Die begint bij de voorlichting op de Antillen. Claudette van Trikt: "Uit de enquête blijkt dat de bursalen van vóór 1983/1984 de voorlichting erg onvoldoende vonden en ook weinig actueel. De eerstejaars van 1983/1984 waren wel zeer tevreden over de voorlichting. We zien dus dat de voorlichting op de Antillen verbeterd is. Toch was het opvallend dat de voorlichting over de studiekeuze hoofdzakelijk uit brochures gehaald was. Je zou eigenlijk verwachten dat decanen en beroeps- keuze- adviseurs heel actief zouden zijn in het studiekeuzeproces. Ik heb met hen gesproken en ze willen er ontzettend graag van alles aan doen om het studie- proces goed op gang te brengen. Ze krijgen alleen te weinig faciliteiten op school. Decanen hebben hun functie naast een onderwijstaak, dus ze kunnen niet alle tijd aan dit soort zaken besteden. En beroeps- keuze- adviseurs zijn ook niet volledig opgenomen in het studie- keuze- proces op de Antillen, waardoor ze hun taken niet volledig kunnen doen, zoals ze dat zelf graag zouden willen. Op het ogenblik is het dus nog zo, dat de informatie die mondeling gegeven wordt nog veel te weinig geeft over de inhoud van de verschillende studies en zeker ook over de overgang van het leren naar het studeren".

OPVANG

In Nederland worden de studenten niet allemaal op dezelfde manier opgevangen. Claudette van Trikt: "Je hebt de Stichting Studie- commissie Nederlandse Antillen en daar vallen de landsbursalen en de eilandsbursalen van Aruba, Bonaire en de Bovenwinden onder. De Curaçaose bursalen vallen onder het Centraal Bureau toezicht Curaçaose Bursalen in Nederland, de CBTCB. Bij beide vindt de eerste opvang in hotels plaats, maar ze doen het verschillend. De bursalen oordelen positiever over de opvang van de studie- commissie. Die stelt verplicht, dat de gedelegeerden ook aanwezig zijn, terwijl bij het CBTCB slechts twee mensen aanwezig waren die de bursalen begeleid hebben in het opvanghotel. De eilands- bursalen van Curaçao maken dus heel laat kennis met hun mentor, terwijl de bursalen die onder de studiecommissie horen, al heel vroeg weten wie hun gedelegeerde is".

Een van de aanbevelingen die uit het onderzoek rolt, is dan ook het verschil in begeleiding af te schaffen. Claudette van Trikt: "We moeten de bursalen niet meer onderscheiden op grond van het soort beurs dat ze hebben, en ze daardoor onderbrengen bij twee verschillende stichtingen en twee verschillende opvangen voor bursalen regelen. We moeten eerder uitgaan van wat bursalen gemeenschappelijk hebben en vanuit dat standpunt de opvang goed regelen. Daarnaast komt natuurlijk dat er in de toekomst op de opvang enorm bezuinigd zal worden. Financieel zal het ook heel wat uitmaken, als we alle bursalen gemeenschappelijk opvangen".

DREIGING

Ook de praktijk van de begeleiding door mentoren en gedelegeerden kan beter anders ingericht worden, vindt Claudette van Trikt. "In de praktijk is de begeleiding hoofdzakelijk gericht op het regelen van financiële zaken en het doorgeven van studie- resultaten. Persoonlijke problemen en problemen met de studie zelf komen weinig aan de orde. Dat ligt niet zozeer aan de gedelegeerden, maar ook aan de studenten. Die praten er niet zo gauw over. Dat komt door de positie van de gedelegeerden, want die staat tussen de student en de toezicht- houdende instantie die direct verbonden is met de beurs- verlenende instantie. Dus een student voelt de dreiging: als ik het niet goed doe, wordt mijn beurs ingetrokken. Daarom vind ik dat de gedelegeerde en de mentor veel meer een rol moeten krijgen als studie- begeleider en er veel meer en persoonlijker contact moet zijn met de bursalen. Dat zal heel wat positiever werken op het studie- succes dan wanneer ze de problemen voor zichzelf houden en op eigen houtje proberen er een oplossing voor te vinden".

ONTMOEDIGEND

Onderzocht is ook wat de antilliaanse bursalen willen doen, als ze klaar zijn met hun studie. Claudette van Trikt: "Driekwart geeft aan terug te willen naar de Antillen. Ik heb getracht na te gaan of er inderdaad zo'n hoog percentage teruggaat naar de Antillen. Van de afgestudeerden uit het studiejaar '82/'83 die ik heb kunnen achterhalen, is ongeveer 33% teruggekeerd naar de Antillen. Van het deel dat in Nederland is gebleven, heeft de helft nooit en te nimmer bericht gehad uit de Antillen of ze geplaatst konden worden. Een aantal heeft wel bericht gehad, dat er helemaal geen werk voor hen is, dat er geen plaatsingsmogelijkheden zijn en dat ze ontheven worden van alle beurs- verplichtingen.

Het is erg ontmoedigend voor bursalen als de Antillen niets van zich laten horen. Een van de oorzaken is dat de Antillen voor '82 een erg liberaal beurzen- beleid had. Begaafden konden voor elke studie een beurs krijgen. Na '82 is men overgegaan op behoeftebeurzen, die gericht zijn op de behoeften van de arbeidsmarkt op korte en middellange termijn.

Ik heb aanbevolen dat er een informatieblad voor antilliaanse bursalen in Nederland moet komen, waarin ook allerlei vacatures vermeld worden, die voor bursalen van belang zijn. Ook moet er een vacaturebank op de Antillen opgezet worden, zodat bursalen er contact mee kunnen opnemen, om te weten te komen, welke banen er zijn in hun studie- richting. Dat is erg belangrijk, want dan kan de hele ambtelijke molen van de sollicitatie- procedures verkleind worden. Want nu komen sollicitaties vaak niet terecht op de plaats waar ze zijn moeten. Heel vaak liggen ze in een bureaula en horen de bursalen er niets meer van".

Enkele andere aanbevelingen van Claudette van Trikt: "Als er nog steeds een beurzen- beleid is dat op Nederland gericht is, lijkt het me heel belangrijk, dat de bursalen voordat ze naar Nederland gaan, minstens een cursus spreek- en schrijf- vaardigheid en eventueel luister- en leesvaardigheid in de Nederlandse taal moeten volgen, zodat ze een actieve en passieve beheersing van de Nederlandse taal kunnen ontwikkelen. Ik denk dat dat heel veel zal bijdragen aan het studiesucces van de bursalen.

En verder stel ik voor, dat er vervolg- onderzoek gedaan wordt. Met name in die onderwijstakken waar de studievertraging en de studie- uitval het grootst zijn. Studierichtingen als sociale wetenschappen, juridische wetenschappen, economische wetenschappen, h.e.a.o., accountancy en leraars- opleidingen moeten onder de loep genomen worden, omdat er een enorme studievertraging is onder Antilliaanse bursalen. Het lijkt me belangrijk om te onderzoeken of het ligt aan de opleiding, aan externe factoren of aan de vooropleiding". ■

JOS DE ROO

... stadsverkenning ...

Barika di tambu, wowo di muskita i pia di flecha

Un dia tabatin un mama, un tata, ku tres yu. E tata tabata nabegá, i kasi nunka e no tabata sa presentá na kas. Pesei e pober mama mester a traha duru pa kria su tres yunan. Pa kolmo tur tres yu tabata maluku i mesmek. E mama asta mester a kita nan skol, pasobra muchanan tabata hasi masha pilashi di nan, yama nan Barika di Tambú, Wowo di Muskita i Pia di Flecha. I ta tristu bisa, pero e nombernan tabata bon duná. E mayó su barika tabata grandi grandi, nèt un tambú. E di dos, apenas por a weta: su wowonan tabata chikitu chikitu, presis wowo di muskita. E di tres su pal'i pianan tabata flakitu largu manera flecha.

Un dia e mama, ku tabata yama Vituèl, a lanta ta sinti su kurpa malu, sin grasia. El a yama su yu mayó, esta Barika di Tambú, e di kuné: "Mi yu, hasi bo mama un fabor, bai den hòfi tras di mulina, kaminda tin e rankanan di pampuna, bo kita un bunita pampuna, kaba koba un par di batata dushi bo trese pa nos kushina sòpi".

Barika di Tambú a kuminsá borotá bisa ku e no tin idea di hasi tal kos. Su mama a pai e, splik'é ku si e no bai, ta ku hamber nan tur lo keda. E ora ei, aunke di mala gana, Barika di Tambú a bin tuma aden pa bai.

Ora a pasa, mainta a bira merdia, niun seña di Barika di Tambú. E otro dos muchanan ta blo hasi kos di ñoñoká i keba ku nan tin hamber.

Vituèl a yama Pia di Flecha bis'é: "[illegible] di mainta be ruman [illegible] den hòfi ariba, drenchi [illegible] bai buska pampuna ku batata dushi pa traha sòpi i te a wer nada. Bo'n por kurs bai mira p'ami ta kiko [illegible] sosodé?"

Pia di Flecha a sali mesora bou di kareda pa bai buska drechi di su ruman. Ora el a yega den hòfi ariba, el a topa ku e ruman tabata boka abou na suela anto for di su konosementu. Pia di Flecha a spanta masha pisá. El a pensa ku lo ta mihó e purba hòltu e ruman, pa mira kon lo e por yud'é. Pero e esfuerso a resultá dimas pa Pia di Flecha. Komo el a kore duru hinter a kaminda, su pianan zekezeke ya no por a kargué mas. El a perdè balans, dal abou kibra su pia drechi.

Esta un doló! Pia di Flecha tabata sufri dòbel; pa su mes doló i di mira kon malu su ruman tabata. Barika di Tambú lo mester a trompeká kai ku su barika riba e pampuna. Pampuna ku barika tur dos a baster, i Barika di Tambú tabata drumí den un baño di sanger. Pia di Flecha a yora skitada ma no t'atin niun alma el bandá pa [illegible]!

Tur esten atardi a kuminsá kai, i Vituèl no por a komprondé di kon niun di dos yu no a gana kas ainda. El a yama Wowo di Muskita, splik'é kiko a pasa i pidié: "Mi yu bo no por kore bai mira kiko por a pasa ku nan. Pero pa faber no tarda; bolbe riba e mesun pia, bo bin kont'ami".

Wowo di Muskita a kohe kaminda pa hòfi ariba. El a kana kana, pero ku su wowonan fròt e no por a mira drechi unda e ta bai. El a perdè kaminda kuminsa dualu. El a dualu dualu te bira fèdrit. Den esei el a tende un yoramentu den leu aya. Wowo di Muskita a hasi kos di sahí: el a para ketu skucha bon di unda e zonidu tabata bini, kaba el a kana un pia un pia den direkshon dje yoramentu.

Djaleu Pia di Flecha a peilu Wowo di Muskita bini i el a gritu'é: "[illegible] aki, ban [illegible] da di e palu grandi di kashu!"

Wowo di Muskita a bira kontentu, el a kontestá: "Mi ta bini, mi ta bini! Ta kiko a pasa boso?" Mes momentu, el a saka kareda pa bai seka nan. Pero esta malora! Den su afan pa kore yega lihé seka su rumannan, pober Wowo di Muskita no a mira un rama di palu nèt su dilanti. El a dal fulspit aden raska tur su kara. Pa su fortuna, ya ta un par di stap so mas e tabata falta pa hunta ku e rumannan.

Barika di Tambú ya a bini bei un tiki, ma e no por a muf di dolo. Pia di Flecha a konta Wowo di Muskita tur loke a pasa, kaba nan tres a bati kabes pa mira kon lo ta mihó manera pa gana kas. Finalmente nan a disidí pa Wowo di Muskita karga Pia di Flecha riba su lomba. Dje moda ei Pia di Flechá por bedei kaminda na Wowo di Muskita pa nan kana rèktu bai kas buska yudansa pa Barika di Tambú.

Pareu Vituèl a mira nan panta, maske kon malu e tabata sinti su kurpa, el a kore sali bai kontra nan. Vituèl a karga Pia di Flecha pone na kama, el a bèt kara di Wowo di Muskita, kaba el a sali bai yama su bisiña pa yud'é.

Vituèl ku Shi Maraya a kohe lampi di korosin, krenwá ku dekel, i nan a bai buska Barika di Tambú. Turesten Ba Zjil, kasá di Shi Maraya a stya bariku pa bai yama dokter.

Asina ei, alafin alafan e kuenta a bin kaba. Tur e muchanan a bin kura, i te aeta nan mahos inan maluku poko poko a bin kita.

Ta eksisti un otro vershon di e kuenta, aki skibí pa N.M. Geerdink-Jesurun Pinto, den "CORSOW TA KONTA", Publiká 1954.

YAYA TA CONTA

Toneelspelen

[illegible] in een [illegible] elck speelt sijn rol en krijgt sijn deel ...

De vorige keer stelde ik o.a. de vraag: hoe lang spelen mensen al toneel? Tevens kunnen we ons afvragen naar dat toneel, dat gespeeld wordt, nu eigenlijk vandaan komt. Als je daar werkelijk echt op in wil gaan, zou deze plaats lang niet voldoende zijn. Het is niet de bedoeling om hier een komplete ontstaansgeschiedenis van het menselijk toneel te gaan schrijven. Toch wil ieder die zich een beetje in "toneel" verdiept en er zich een beetje voor interesseert, wel weten in welke traditie dat toneel en die toneelspeler eigenlijk staat.

De vorige keer tipte ik reeds het toneelspel van de primitieve mens aan: hij speelt vóór en na de jacht de hele jachtpartij eventueel met behulp van een dierenhuid na. Deze theatrale [illegible] heeft een dubbele functie: het bezweren van de goden en het laten zien van de gebeurtenissen; het religieuze en het vertellende element van het toneel.

Toen na de [illegible] cultuur de agrarische [illegible] ontstonden er ingewikkelde rituelen; o.a. om de goden gunstig te stemmen t.a.v. het verstrekken van de onmisbare regen en zonneschijn. Daarnaast [illegible] de wisselende seizoenen, geboorte en dood voor spel en dans. In de groep treedt dan vaak één figuur op als bemiddelaar tussen mens en god; de priester. Uit deze figuur ontstaat de kaste der priesters: zij spelen en dansen.

Bij de klassieke [illegible] Grieken en de [illegible] rel-igieuze [illegible] tragedies worden [illegible] van de goden gespeeld. Hiernaast treffen we bij hen ook het vertellende aan: de gewone mens wordt geconfronteerd met de geschiedenis van zijn goden en van hemzelf. Als tijdens de Romeinse tijd het Christendom opkomt, wordt iedere vorm van toneel tabee. In de 6de eeuw na Christus is er een eind aan het officiële theatergebeuren gekomen. Gelukkig bestond het straattoneel nog wel: rondtrekkende spelers, de "mimen", traden reeds tijdens de Grieken op en zullen dat de hele verdere geschiedenis van blijven doen. Ze vertoonden hun kunsten — eerlijk niet uitgesloten — overal waar het publiek maar wilde komen.

Naast deze ontwikkeling waren er met name in het Verre Oosten reeds zeer gecultiveerde normen van theaterkunst: het javaanse schimmenspel, het No-spel van de Japanners, het indiase en het chinese theater; zij hebben echter nauwelijks of geen invloed gehad op de toneelontwikkeling van het Westen.

In de middeleeuwen ontstaat weer en opnieuw officieel toneel en heeft evenals in het begin van de ontstaansgeschiedenis een godsdienstige functie en weer zijn de priesters de eerste spelers.

Doel is verlevendiging van de erediensten. En als dan later leken gaan meespelen en "wereldse" elementen aan het gespeelde toegevoegd gaan worden, verplaatst het spel zich vanuit de kerkruimte naar het kerkplein, en weer later naar de markt en de andere pleinen van de steden.

[illegible] die in de 16de en 17de eeuw zelf stukken schrijven en spelen ter lering en ter vermaak van henzelf en de [illegible], luiden het tijdperk van de grote schrijvers in, die met hun klassiek opgebouwde drama's het toneel gaan bepalen: Corneille, Racine, Vondel, Shakespeare, e.a.

In de grote steden verrijzen de schouwburgen. Het toneel verdwijnt voor een groot deel van de straten en pleinen achter de deuren van deze cultuurpaleizen, die in de loop der eeuwen voor een scheiding zouden gaan zorgen tussen de toneelcultuur en het volk, totdat in onze jaren o.a. de "Actie Tomaat" in Nederland daar een eind aan maakte en er weer "be-

(vervolg op pag. 15)

E soro i e prikichi

Un prikichi [illegible] keshi
i el a buta bai kuné
den tòpi di un [illegible].
[illegible]
kuta blo un soro
bon [illegible] di triki.

E soro a wak ariba [illegible]
'Ai prikichi [illegible]
bo [illegible]

M'a tende nan bisa porai
[illegible]
[illegible] ku ta [illegible].

Ai prikichi [illegible], kanta
kanta pa mi skucha
un [illegible] bo [illegible].

Prikichi a gana sin fin,
[illegible] di alegria
i el a [illegible] pa e kanta.

Di pursi e keshi a kita kai
nèt den boka di soro
ku a kore [illegible] bai kuné.

* * *

Warda bo kuepa pa adulado,
pa bo no sali perhudiká.

Een fabel van [illegible] zoals deze naar het Papiamentu bewerkt is door [illegible] Muller.

De nachtburgemeester van Rotterdam

Voor wie nachtelijk Rotterdam doorkruist, is de kans groot de dichter, en sinds kort ook Prozaist, Jules Deelder tegen het lijf te lopen. Het is bijna onmogelijk hem over het hoofd te zien. De leptosomatische gestalte geheel in het zwart gehuld, het haar glimmend strak achterover gekamd, lijkt Lucifer of één zijner klonen de voorbijganger tegemoet te treden. De nacht is z'n domein. Maar niet alleen in de Maasstad is Deelder een bekende verschijning. Landelijke bekendheid heeft hij ontleend aan frequente presentaties op radio en televisie. Zijn optreden is dan altijd controversieel. Dat is zijn handelsmerk. Hij is een performer, die zijn gedichten en verhalen slechts als een onderdeel van de totale performance ziet. Zijn verschijning roept bij grote groepen agressie op. Zijn teksten shockeren. Deelder wil niets liever. Het commercieel instinct van deze literaire clown is goed ontwikkeld.

HITLER

Wie is deze angry young man, die door het literaire establishment meer als parvenu dan als collega- auteur wordt gezien?

Justun Anton Deelder ziet het licht in 1944, te Overschie, Rotterdam. In een midden- standers- gezin brengt hij zijn, naar eigen zeggen, gelukkige jeugd door. In zijn jongste jaren wordt hij indirect met de oorlog geconfronteerd middels de afschuwelijke verwoestingen die het Duitse bombardement van 14 mei 1940 heeft achtergelaten.

...JULES DEELDER ...

Hij groeit op in een stad, die haar hart kwijt is. Op de HBS houdt hij zich reeds meer met het schrijven van gedichten bezig dan met de studie. De oorlog, een obsessie, is vaak het thema.

Nu, tientallen jaren later, is dat nog steeds zo. Hij lijkt gefascineerd door Hitlers fascisme. Op menigeen maakt hij de indruk er geporteerd van te zijn. Ondanks het Hitler-beeld, dat zijn woonkamer intuurt, ondanks het fascistoïde uiterlijk (zwarte kleding) zegt hij m.b.t. zijn "genegenheid" voor het Derde Rijk:

"Je mag nooit de naam Hitler in de mond nemen, je mag nooit over hem praten. Over '40 - '45 mag je alleen zeggen: Hitler was een krankzinnige en alle andere nazi's waren stapelgek".

en

"Ik wil alleen meer weten van wat mij op school is bijgebracht. En dat is moeilijk, want hierdus kan je niet over de nazi's praten zonder in allerlei sentimenten vast te lopen". (Nieuwe Revue 6-8-1982)

AUCTEUR

Het komt zelden voor dat een auteur, die uit eigen werk voorleest, een extra dimensie aan dat werk voegt. Gerard Reve heeft dat, Godfried Bomans had dat, Jules Deelder, op geheel andere wijze, ook. Sterker nog: zijn werk wint aan kwaliteit als het vertolkt wordt door de acteur, die hij vooral is. Hij noemt zich dan ook: aucteur. Met zijn Bad Beau uiterlijk vult hij in onvervalst Rotterdams menige ruimte, waar evenementen van uiteenlopende aard worden georganiseerd. Of het nu een personeels- avond van C en A betreft of Poetry International: zijn archaïsch tronie en overrompelend aucteurswerk veroveren het publiek. Het shock- effect fascineert. Zijn kassa rinkelt. Hij verschijnt zelfs in een commercial op de Nederlandse televisie. Samen met nog zo'n performer- dichter: Johnny van Doorn alias Johnny the Selfkicker. Deelders' tekst: "Dit is een achterlijk lekker zoutje", wordt door de reclame- jongens afgekeurd. Het produkt moet wèl promoted worden.

MODERN PASSE

Medio 1984 verschijnt zijn eerste verhalen- bundel. Tot dan toe heeft hij slechts dichtbundels gepubliceerd, waarvan de bekendste zijn: Gloria Satoria (1969), Boel (1972), De Zwarte Jager (1973) en Sturm und Drang (1980).

Modern Passé beslaat vier verhalen. In het eerste, getiteld "Monumentenzorg", verhaalt hij over een bezoek aan Berlijn. Na met grote letters "Beter mof dan mof" op de Muur te hebben gekalkt, gaat hij in de verdeelde stad een speurtocht houden naar relicten van het Derde Rijk. Het gebruik van drugs maakt het geheel tot een hallucinerend gebeuren. In alle verhalen komt dat element terug. Deelders' observaties staan afwisselend onder invloed van canabis- produkten en alcoholische waren. Overigens lijken al zijn waarnemingen enigszins hallucinerend. De man heeft een ongebreidelde fantasie.

In een ander verhaal geeft hij een humoristische beschrijving van de reis van een aantal schrijvers (o.a. Remco Campert, Bert Schierbeek en Rutger Kopland) naar Djakarta. Culturele uitwisseling! Onder de titel "De eerste poëtionele actie" relativeert hij het hele gebeuren met die typische, ontwapenende Deelderhumor tot niets. Zijn eigen optreden uitgezonderd; natuurlijk. Hij treedt er op met o.a. het volgende gedicht:

MADAGASKAR
Als iemand beweert
dat Madagaskar
in de Atlantische
Oceaan ligt,
doe dan géén
moeite hem of haar
terecht te wijzen:
de ligging
van Madagaskar
zal er niet
door veranderen.

Een staande ovatie valt hem ten deel. Maar eigen zeggen. Je moet hem ook zien en horen. Lezen is te weinig.

Jules Deelder is een aucteur.

JACQUES GROENENDIJK

Het leven van Somberman in de jaren Tachtig

Op bladzijde zes van "Somberman's actie", het boekenweekgeschenk van Remco Campert zegt de hoofdfiguur die uitsluitend Somberman heet: "Niets ligt vast (...). Nu iets nog". De rest van het verhaal geeft een verslag van zijn onbedoelde reis naar dat iets. Aan het eind van de novelle, achtentachtig pagina's verder, zal blijken dat het iets een variant van het niets is: een hoopje oud karton dat nog maar net brandt als het alweer uit elkaar getrapt wordt door een politieman, een lid van de M.E.

"Somberman's actie" is het boekje dat dit jaar als boekenweekgeschenk werd uitgereikt. In de nieuwe traditie van de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek om ieder jaar een auteur uit te nodigen een nieuw verhaal in te sturen is 1985 een goed jaar geworden. Er zijn miskleunen geweest met Reve's Vierde man, dat werd afgewezen uit "Zedelijke" angst. Het vervangende boekje werd toen "De ronde van 1943" van Henri Knap, een zeer flauw boekje van een flauwe auteur. Vorig jaar presenteerde de commissie met de lange naam "De Ortolaan" van Maarten 't Hart, dat boekje bleek alleen te pruimen voor de oprechte Maarten-liefhebber. Camperts bijdrage aan de reeks geschenken is een schot in de roos, — "Een schot in de lucht" van Anton Koolhaas was indertijd ook een goede keus — niet alleen voor Campert fans maar voor iedereen die geïnteresseerd is in een tijdsbeeld met een grimlach.

MIDDEN IN DE NIEUWE JAREN DERTIG

Camperts wat langer prozawerk (romans, novellen — hoe het ook genoemd moet worden) is eigenlijk allemaal zeden schets en tijdsbeeld. De aandacht valt niet zozeer op één figuur, maar op een stukje wereld waarin rond één of twee figuren een aantal andere personages optreedt. Tesamen hebben ze, met persoonlijke varianten en in onderlinge verhouding, een levensstijl die door de schrijver soms met ironie, soms met weemoed, soms met zachte walging en soms met medegevoel omcirkeld wordt en beschreven. Het gaat in "Het leven is vurrukkulluk" en "liefdes- schijnbewegingen", twee oude romans van Remco Campert, een houding in de tijd van een klein groepje lieden, vaak aanleunend tegen het kunstenaarsmilieu. Het eigene en aardige van Campert is de manier waarop hij die "houding in de tijd" humoristisch weet te relativeren. Veel mensen die de boeken van Kees van Kooten zo leuk vinden zonder het verzameld werk van Campert eens moeten bestuderen om te zien hoezeer de tv-komiek steunt op zijn illustere voorbeeld. Het boekje. Tjeempie! Of Liesje in Luiletterland valt een beetje buiten de bovengenoemde reeks, het is voornamelijk pastische, maar daarom niet minder vermakelijk.

Met "Somberman's actie" zit de lezer midden in de jaren tachtig, de nieuwe jaren dertig. De hoofdfiguur is werkloos, net als zijn beste vriend Domoor. Zijn voormalige werkplek Het Warenhuis staat dichtgetimmerd midden in de stad, die stad lijkt sprekend op Amsterdam. Somberman en collega-werklozen proberen tegen beter weten in nog wat solidariteit uit, maar die houding eindigt bij een glaasje in het cafe. Het kraakwezen is aanwezig in de gestalte van een Lubbe; een jongen van zijn eigen tijd, die door zijn vader Blufkaak stelselmatig de idealist wordt genoemd.

Het moderne kunstenaars[illegible] is geportretteerd in Professor Knoert, een tweeëntwintig jarige die denkt als een oude man, soms teragblikkend op zijn middelbare schooltijd, toen hij "met een spuitbus de muren en glazen van de stad te lijf ging". Hij kijkt niet terug met nostalgie, daarvoor heeft hij teveel haast, het laatste is zijn jeugdige kant. Knoert is een vriend van Lubbe, zijn atelier wordt steeds ondergebracht in een kraakpand. Lubbe's kraakgroep, zijn vazallen worden de leden ervan genoemd; zijn hem absoluut gehoorzaam. Ze zien eruit als "stevige in leren jacks geklede knapen met kaalgeschoren hoofden". Ze vinden zichzelf de voorhoede van het stadsprotetariaat en zijn bang voor niemand. Het enige waar ze heil in zien is actie, maar wat de kunst aangaat zijn ze net zo burgerlijk als "andere mensen". Daar geloven ze niet in. Een aardige sfeertekening is Sombermans bezoek aan de zwartwerkende kapper die stiekem in zijn magazijn, tegen verlaagd tarief wat vaste klanten knipt. Maar niet teveel, anders zou hij zijn eigen concurrent worden. Hij wil Somberman knippen "hoog opgeschoten van achteren, leuke lok van voren", maar ze begrijpen tegelijkertijd dat dat iets te eigentijds zou zijn en niet bij zijn groep hoort. Daarom wordt het "een beetje gedekt".

SOMBERMAN

Als Somberman in de spiegel kijkt, ziet hij een langwerpig gezicht met fletse blauwe ogen en smalle bloedeloze lippen. Hij is iemand met zelfkennis, dat blijkt wel uit het feit dat hij niet gaat zitten als hij de krant leest, anders zou hij niet meer op staan. Ook blijft hij niet te lang onder de douche staan, want het hete water zou zijn actiebereidheid wel eens kunnen neutraliseren. Hij kan erg chagrijnig kijken maar dat hij ook zijn aardige kant heeft, blijkt uit het feit dat Soeza, een meisje dat in een cafe helpt, hem toch graag meeneemt naar haar kamer. Ze zag wel wat in zijn mengvorm van

...REMCO CAMPERT...

verlorenheid en vriendelijkheid! Somberman voelt zich de mindere van zijn vrouw Bezig, die wel werk heeft. Bezig treedt geregeld ontnuchterend op als Somberman weer eens zin krijgt om te somberen en te zieken. Als hij zich bijv. zorgen maakt over hoe het met het eten moet als zij werkt en hij niet, zegt ze: "Ik stel voor dat we gewoon dooreten".

Somberman vertegenwoordigt in dit boek voor een deel "de ellendige nietsnut". Dat is een geliefd verhaalfiguur van Remco Campert, die we ook herkennen in Boelie de dichter uit "Het leven is vurrukullak". Het is interessant om waar te nemen hoe de ironisch-ontnuchterende kant van die Boelie voornamelijk in Bezig is ondergebracht en hoe zijn zeurderige kant in Somberman terecht is gekomen.

Tegen beter weten in doet Somberman mee aan een kraakactie van Lubbe die Het Warenhuis wil bezetten. Opvallend is dat Somberman nog doorzet daar waar Lubbe al afhaakt. De echte ellendige nietsnut was dan allang in het cafe verdwenen. Als een echte "held van onze tijd" heeft Somberman uiteindelijk ook nog een geluk je bij een ongeluk: wegens cellentekort mag hij thuis op zijn proces wachten.

De naam Somberman is een aardige typering, zoals de andere namen ook typeringen zijn, alhoewel niet van allegorische aard, daarvoor zijn de figuren te menselijk. Deze bijzondere naamtraditie is Campert al begonnen met o.a. Panda (Het leven is...) en met Bronze-Kamerheer (Liefdesschijnbewegingen).

LUBBE EN TINUS

De twee duidelijkste "helden van onze tijd", zijn echter Lubbe en Tinus. Lubbe de gedoodverfde idealist, is in werkelijkheid een sluwe opportunist die het theedrinken van de met pacifisme behepte jeugd combineert met het leer en het geschoren hoofd van het meer agressieve deel van de hope des vaderlands. Hij heeft wel de naam van Nederlands beroemdste brandstichter maar Het Warenhuis wordt zijn Rijksdag niet. Als puntje bij paaltje komt, weet hij met zijn kraakgroep razendsnel het veld te ruimen. Hoe nuchter hij is, blijkt uit zijn opmerking tegen Professor Knoert als die zegt

(vervolg op pag. 13)

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

195 — DRUIPSTEENPILAREN die door Indianen in vroeger tijden zijn bijgewerkt tot menselijke gestalten, worden beschouwd echte mensen te zijn geweest; maar mensen die een ander hebben vervloekt. God heeft ze voor straf versteend. Ze hebben het eerste gebod geschonden. En dat weegt zwaar.

196 — Als in vroeger tijden een PAS GETROUWD ECHTPAAR zijn eigen huis binnen ging, draaiden zij zich bij de deur om en stapten achterwaarts naar binnen. Dit om geen enkele boze geest van buiten mee te nemen. Dat huis stond dan stikvol wierook- dam om het van elke kwade invloed vrij te maken.

197 — Ex oriente lux, het licht komt uit HET OOSTEN. Daar komt de zon op. Het oosten is gunstig, het westen is ondergang. Zeer veel mensen houden zich aan de overgeleverde gewoonte om met het hoofd naar het oosten te slapen, ook al past het in een kleine slaapkamer niet al te best het bed zo te plaatsen. Een dode die je thuis opbaart, behoort te liggen met het hoofd naar het westen en moet ook liefst zo begraven worden. Slapen met het hoofd naar het westen zou de dood oproepen. Hoe ik zelf slaap? ,,Verkeerd", met het hoofd naar het westen; maar bij het plaatsen van het bed heb ik aan geen richting gedacht. Zo zijn die noorderlingen.

198 — Wat waren die MOEDERS boos! Hevig verontwaardigd. In de laatste oorlog werd de schutterij opgericht. Jongens van goed gedrag werden SCHUTTER, leerden marcheren, vechten en schieten. Dat steeg hun naar de bol. En ze zongen in hun lijflied: ,,Een schutter vraagt niet meer aan mamma of het goed is." Schending van de traditionele band, die een man levenslang aan zijn moeder bindt.

199 — Om de waarde van het huwelijk te benadrukken, werden tot nog niet zo lang geleden KINDEREN uit een ONWETTIGE SAMENLEVING niet bij daglicht GEDOOPT, doch 's morgens voor zes uur, in het duister. Vandaar dat deze kindjes de naam kregen van kinderen der duisternis. Alsof die kinderen er wat aan konden doen!

200 — GROETEN is van enorm belang. Een blanke heer groette alleen blanken, alleen gelijken, geen slaven. Dezen moesten op de grote plantages wel elke morgen naar het bordes van het landhuis komen om dan gezamenlijk de heer te groeten. Door de emancipatie werden op papier alle mensen gelijk. De gewezen slaven groetten hun heren niet meer. Deze heren moeten nu maar tonen dat de gelijkheid ernst is en eerst groeten. Iemand o straat iets vragen zonder eerst te groeten, wordt als zeer onwellevend beschouwd.

201 — Helaas is ANGST AANJAGEN een belangrijke factor in de opvoeding van de kinderen om ze het vierde gebod bij te brengen. Of dat tegenwoordig minder erg is dan vroeger, kan ik moeilijk uitmaken. De lange reeks boemannen laat dudielijk zien, dat het oudtijds normaal was. Ba Wan en Baas Pipi lopen rond om kindertjes op te halen die niet luisteren. Ook Chico Dudunchi. Pa Chandi was een bekende bedelaar met een zak o de rug en aan de bobbels in die zak was wel te zien dat daar kindertjes in zaten. Uit de Nanzi- verhalen fungeert Cha Tiger, de Tijger, als boeman.

202 — ZELFDODING schijnt onder de slaven veelvuldig te zijn voorgekomen, meer dan men denkt. Rechtloosheid en uitzichtloosheid hebben het in de hand gewerkt. Hun methodes waren in de regel wel afdoende: zich ophangen aan een boom; van een rots springen aan de noordkant; zich voorover storten vanaf de rand van Kweba di Tamarein in Hato; in een put springen. Hoe de frekwentie was bij de niet-slaven en onder de tegenwoordige bevolking valt moeilijk te peilen.

203 — Geheel eigen gebruiken bij een HUWELIJKS- VOLTREKKING zijn er nauwelijks. Het huwelijk was oudijds voor eliten en in elk geval vrije mensen en die hielden zich aan Europese gebruiken. Dat al is klakkeloos overgenomen en munt uit door saaiheid en ingehoudenheid. Het is een jas die niet past.

204 — Wie door een BOZE GEEST is beet genomen en verdwaald is in de wildernis en dan wordt gevonden, is helemaal van streek. Die geest komt met hem mee terug. Aan de oostkant van zijn huis moet je dan een kuil graven, die vol gooien met rubber, hoorn en oude kleren en dat zaakje in brand steken. Een stinkende rookwolk zal dan een paar uur lang door het huis trekken en de boze geest verjagen.

205 — Lan vertelt: ,,Iemand werd verdacht van MOORD, maar zwoer dat hij het niet gedaan had. Voor de zekerheid liet men hem over het lijk springen en dat deed hij met gemak. Ik was er zelf bij tegenwoordig. Daarna werd de werkelijke moordenaar gepakt en die kon het niet. De ziel van de overledene is aanwezig en zorgt ervoor, dat de schuldige niet over zijn lijk komt." En Fechi: ,,Wij werkten met zes man samen. Op een dag werd er een van ons met steekwonden dood gevonden. De politie eiste van ons alle vijf, dat wij over het lijk zouden springen. Vier, onder wie ik, deden het met gemak, een drentelde heen en weer, maar kon het niet. Hij was de dader."

206 — MAANDAG is de dag der doden, men gedenkt die dag degenen in de familie die zijn heen gegaan. Waarom precies die maandag, weet ik niet. Veel mensen gaan dan eens extra naar de kerk; veel laten heel de dag door een klein petroleum- lichtje branden ,,voor de overledenen". Toen ik eens op een middag zo'n brandend lampje zag, dacht ik in mijn onnozelheid, dat ze het vergeten waren uit te doen en maakte de vrouw des huizes erop attent. ,,Nee, niet vergeten, het is vandaag maandag." ■

Johannes Paulus II tot arbeiders tijdens Venezolaanse reis

Hoelang nog de voorrang verdragen van economische processen op mens?

CIUDAD GUYANA — Spreken over het probleem van de arbeid verplicht terug te gaan tot aan de oorsprong van de schepping der mens, zoals we die kennen uit het bijbelboek Genesis: God is de schepper van alles en van de mens. Hier komen we bij het fundament om de persoon van de mens te benoemen: hij is het evenbeeld en de gelijkenis van God, met intelligentie begiftigd, met de wil en de macht om de aarde te beheersen. Dit onderscheidt hem van de rest van de schepping, het roept hem ook tot de gemeenschap met God door middel van de genade van Jezus Christus. Zo hield Paus Johannes Paulus II eerder dit jaar de arbeiders voor van de Venezolaanse staalindustrie in Ciudad Guyana. Hij richtte zich hierbij over de hoofden van deze arbeiders heen tot de wereld van de arbeiders in heel Latijns Amerika en tot de rest van de wereld. Thema van zijn boodschap was Genesis: Onderwerp de aarde.

De mens arbeidt omdat hij een gelijkenis is van God. Onder alle schepselen van de wereld is het alleen de mens die bewust werkt. De dieren zijn uiterst actief maar geen een werkt in de zin van de mens, want arbeiden betekent heersen en overheersen over de aarde, zoals we lezen in Genesis. Alle arbeid, onafhankelijk van zijn karakteristieken, heeft dit doel. Men kan zeggen dat in het plan Gods de arbeid een beheersen met macht en autoriteit in welke ontvangen is van God maar in zijn menselijk aspect heeft het een meer dienend karakter: Derbeid, alle arbeid, ook wanneer de mens de arbeid van andere mens administreet of leidt een dergelijke karakter. In één woord: alle arbeid, elke activiteit van de mens heeft dit karakter: de lichamelijke activiteiten zoals die van U in de industrie, op het platteland en in het dienstensector, het intellectuele werk, het artistieke werk en het zuiver wetenschappelijke onderzoekingswerk en de toepassing daarvan enz enz.

Het Genesis boek zegt ons dat de Scheper heel de aarde, in zekere zin de hele zichtbare wereld aan de mens heeft gegeven en onder zijn dominium geplaatst. Als beeld en gelijkenis van God maakt de mens de aarde handelbaar, humaniseert hij deze op verantwoordelijke wijze. Tegelijkertijd is deze wereld aan de mens gegeven voor zijn arbeid. De lagerstaande schepselen zijn aan de mens onderworpen en tegelijkertijd zijn hem hulpbronnen gegeven welke de geschapen wereld omvat; te beginnen met de zichtbare rijkdommen welke hij tegenkomt om zo te zeggen op de oppervlakte tot zelfs die diep in de structuren van de materie verborgen zijn welke geleidelijk aan door de mens ontdekt wordt. Het boek Genesis vertelt ons over de beheersing van de hele aarde, dat wil zeggen, van zijn zichtbare rijkdommen en die welke aan het oog onttrokken zijn. En zei God: Laten wij de mens maken naar ons beeld, als onze gelijkenis en hij beveelt over de vissen in de zee en de vogels in de lucht en de beesten over de hele aarde (1,26)

De mens onderwerpt de aarde en beheerst de aarde door middel van zijn werk de roeping welke God hem heeft gegeven om samen te werken bij het werk van de schepping. Daarom, om de persoonlijke realisering te bereiken in de arbeid, bediend de mens zich van de techniek. We zijn nu getuigen van de veranderingen welke door de wetenschappen zijn veroorzaakt en door de technologie, welke wordt toegepast door het intellect van de mens. Maar tezelfdertijd dat het technische instrument een positieve waarde heeft, want hij helpt het intellegente en verantwoorde beheer van de mens uit te oefenen over de aarde zo ook kunnen er ook ernstige twijfels bij de ondervragers opkomen. Wat de techniek kan bereiken en heeft al bereikt dat hij vervreemdt en manipuleert, tot zelf zover dat men moreel het bestaan moet afwijzen van een zekere ideologie van de techniek, omdat deze het primaat van de materie boven de geest oplegt, van de dingen boven de persoon, van de techniek boven de moraal.

Deze onmenselijkende en de personaliserende tendens maakt duidelijk waarom de kerk niet moe wordt een radikale verandering te vragen van de noties van vooruitgang en ontwikkeling, zoals paus Paulus VI deed in zijn encycliek Populorum Progressio van twintig jaar geleden en zoals ik zittend op de stoel van Petrus op mijn pastorale pelgrimstocht. Tot hoever, zullen de mensen van de Derde wereld het primaat, de voorrang moeten verdragen van de economische processen boven de schendbare menselijke rechten, en in het bijzonder boven de rechten van de arbeiders en hun gezinnen; Het is op dit punt, ten aanzien van de waarden en de schendbare rechten van de mens en de heilige rechten van het gezin dat we begrippen moeten bedenken en opnieuw formuleren van ontwikkeling en vooruitgang. Aldus de paus in Venezuela. De Amigoe hoopt nader terug te kunnen komen op deze toespraak van de Paus. ■

Tegenhanger tegen Nationale raad van kerk

Conservatieve christelijke kerken in Brazilië gaan samen

SAO PAULO — Een twintigtal conservatieve protestantse kerken in Brazilië heeft besloten zich te verenigen in een nieuwe organisatie, die de tegenhanger moet worden van de huns inziens te vooruitstrevende CONIC (Nationale raad van christelijke kerken). Deze raad werd in 1982 gevormd door de Rooms-katholieke kerk samen met de Methodisten, een deel van de Braziliaanse Anglicanen, de Doopsgezinden en Lutheranen.

Volgens ds. Roberto Lessa is het de bedoeling in deze nieuwe stichting "Evangelische broederschap" genaamd, alle kerkelijke organisaties in Brazilië te verenigen die het niet eens zijn met de Bevrijdingstheologie, die zijns inziens de leidraad vormt voor de Conic. Tot de "Evangelische broederschap" zullen de meeste Pinkstergemeenten toetreden, die in Brazilië miljoenen leden hebben, alsmede behoudende sectoren van de Doopsgezinden, Lutheranen en Presbyterianen.

De nieuwe organisatie zal volgens ds Abival Silveira technische en financiele steun ontvangen van de uit Amerikaanse Evangelikale kringen afkomstige kerkelijke organisatie "World Vision", die sterke anti-communistische trekken vertoont. Volgend jaar moet de Braziliaanse bevolking een speciale raad kiezen die de nieuwe grondwet gaat samenstellen. De RK kerk, gesteund door de overige sectoren van de Conic, wil via die nieuwe grondwet een groot aantal agrarische en sociale hervormingen afdwingen. Daarom is twee maanden geleden de Conic en vooral de RK kerk, begonnen met een campagne die tot doel heeft zoveel mogelijk vooruitstrevende leden van de kerkelijke basisgemeenschappen (waarvan er in Brazilië ruim 100.000 bestaan) in die grondwetgevende raad te laten kiezen. De initiatiefnemers van de conservatieve "Evangelische broederschap" hebben nu laten weten, dat ook zij van plan zijn met eigen kandidaten deel te nemen aan de verkiezingen voor die raad in 1986.

HET BEZOEK van paus Johanes Paulus II aan Nederland heeft heel wat tongen in beweging gebracht. En heel wat pennen. Als het maar enigszins kon waren er rellen en relletjes bij de voorbereiding van het bezoek. Zoals het wel meer gebeurt met uitnodigingen voor feestelijkheden waren er veel mensen gekeerd en op hun tenen getrapt. In veel gevallen terecht, dachten we omdat men kennelijk wilde bereiken dat de paus geen enkele kritisch geluid te horen zou krijgen. Zo viel de basisbeweging uit de boot, zo werden andere kritische geesten uit de omgeving van de paus geweerd. Zo was er ook deining omdat de organisoren niets voelden voor de ontmoeting van de paus met een feministische theologe. In dit geval Tine Halkes. Hierover schreef Emmy van Overveen een beschouwing welke het overwegen waard is, zoals steeds haar rubriek in Elsevier Magazine boeiend, en soms ook wat uitdagend is. Altijd echter biedt zij stof tot nadenken. Haar bijdrage verscheen onder de sprekende kop Moederkerk.

Moederkerk

„Vind je dat ik iets moet zeggen als de Paus komt?" Tine Halkes, hoogleraar feminisme en christendom, heeft in de afgelopen maanden deze vraag aan veel vrouwen voorgelegd. Zelf had ze niet zoveel zin, maar wij hebben gezegd: „Je moet preken, Tine, namens ons. De vrouwen in de kerk hebben te lang gezwegen. Nu stil blijven zou een zonde zijn van passiviteit". Stilte is belangrijk, inkeer, wijsheid. Maar altijd zwijgen kan ontaarden in lafheid: „Laten ZE het maar doen. Alles is toch al geregeld?". Dus hielden we Tine Halkes aan haar eigen theologie en zeiden: „Spreek, wees onze stem". Zijn wij immers niet van het geslacht dat de kerk in leven heeft gehouden, al duizenden jaren lang? Zijn wij niet van het geslacht dat zeer geleden heeft onder de minachtig van de kerkelijke leiders? Hebben zij niet al vele eeuwen hun angst voor de eigen seksualiteit op ons geprojecteerd? Een seksangst die een van de oorzaken geweest is van de heksen- vervolging: duizenden vrouwen onschuldig vermoord door de kerk.

Zijn we niet altijd opgezadeld geweest met een voorbeeld — Maria — dat ten onrechte werd voorgesteld als een a-seksuele vrouw en als iemand die nooit menstrueerde? Moesten onze moeders niet naar de kerk als zij een kind hadden gebaard om gezuiverd te worden?

Eeuwenlang hebben we gezwegen en gebeden. Het schaamrood stijgt me naar de kaken als ik eraan denk hoe vaak ik voor priesters op de knieën heb gelegen: „Eerwaarde vader, geef mij uw zegen". De eerwaarde vaders vergaven, vermaanden, troostten, wezen de weg. Altijd moesten we tegen mannen aanpraten, tegen ongetrouwde mannen, tegen mannen die niet van nabij wisten wat vrouwzijn is, die vanuit hun opleiding angst voor vrouwen en afkeer van het vrouwelijke in zichzelf hadden meegekregen.

De kerk zou niet meer bestáán als vrouwen niet hadden geloofd, werkelijk met hart en ziel, dat God van álle mensen houdt. Als zij niet innerlijk bereid waren geweest hun leven, hun gezin, hun kinderen toe te wijden aan de dienst van de Almachtige. De moeders gaven het geloof door, leerden hun kinderen bidden. De rooms-katholieke kerk heet de Moederkerk, Alma Mater. Maar ze is altijd bestuurd geweest door mannen. Mannen waren paus bisschop, geestelijke leider. Mannen die niet wisten wat vrouwzijn is. En wij zwegen en knielden.

Totdat de Geest zich openbaarde in wereld en kerk: de vrouw stond op, het vrouwelijke, ook in gevoelige mannen, protesteerde tegen de verstikkende eenzijdigheid van een rationele, mannelijke overheersing in cultuur en religie. Feministische theologie is een voortzetting van de openbaring. Ook religie kan héél worden en de mens van de toekomst, die het vrouwelijke en mannelijke in zichzelf tot eenheid heeft gebracht, in de intimiteit met de Eeuwige binnenleiden.

Vrouwen kloppen aan de deuren van de kerken: "Laat ons meedoen, hoor de stem die door ons spreekt. Mogen we eindelijk méér betekenen dan schoonmaaksters, huishoudsters, knielende volgelingen?" We kloppen, maar de rooms-katholieke kerk houdt haar deuren gesloten. Want wat zou er gebeuren met de mannelijke macht wanneer de vrouwelijke spiritualiteit die op harmonie en gelijkheid is ingesteld zich erin zou nestelen?

Het is angst, doodgewone angst die veel kerkleiders bezielt. Maar mag angst regeren in een tijd waarin alles gedaan zou moeten worden om de kerken sterk te maken en bloeiend, warm en gastvrij? In het huis van Jezus' Vader zijn immers vele woningen?

Aartsbisschop Simonis heeft meermalen gesuggereerd dat hij van de kerk een Gideonsbende wil maken: desnoods een kleine kerk, maar gezuiverd van afwijkende elementen. Homofielen en mensen die met elkaar leven zonder het huwelijksetiket, mogen van hem al niet deelnemen aan de maaltijd des Heren.

De Hiërarchie plakt etiketten. Zonder etiket mag je niet mee aanzitten. Gelovige feministen krijgen een plakplaatje op hun voorhoofd: afgewezen. De kerk van dr Simonis moet een kerk van Rome-getrouwe mannen en van volgzame vrouwen zijn.

Vrouwen in wie de Geest wakker is geworden, vrouwen die uit hun passiviteit willen opstaan, omdat Pasen in ons állen geschiedt, zouden volgens hem polariseren als ze de Paus willen vertellen hoe zij denken over de kerk, hoe zij de toekomst van de kerk zien en hun aandeel daarin. Zwijgen moeten we, de Heilige Vader mag ons niet horen. Zou de Paus van streek raken als gelovige feministen hem zeggen wat hun liefde voor God en kerk hun ingeeft? Moet de Paus, behalve door tien miljoen beveiliging voor zijn lijfelijk behoud, ook nog eens geestelijk beschermd worden door mgr. Simonis? Is dat geen wantrouwen in de werking van de Heilige Geest die, mogen we aannemen, ernstig probeert de leider van de wereldkerk te beïnvloeden?

Het conflict mag niet duidelijk worden. Prof. Catharina Halkes zou gaan polariseren, zegt dr. Simonis. Als de Paus bisschoppen benoemt die niet welkom zijn, is dat geen polariseren. Als de aartsbisschop mensen de kerk uitjaagt, is dat geen polariseren. Als nu een zeer gelovige vrouw, die de grootste tegenstand, ook binnen de vrouwenbeweging, al jaren verdraagt en binnen de katholieke kerk blijft staan omdat ze in de Alma Mater gelooft en er zelf beeld van is, op lompe, botte wijze haar stem wordt ontnomen, is dat dan geen polarisatie? Tine Halkes werkt al jaren mee aan de opleiding van priesters, theologen, pastorale werkers. Zijzelf mag niet in het ambt omdat ze maar een vrouw is. Toch gaat ze niet weg, verdraagt de vernedering. Maar nu ze in al haar waardigheid, namens ons allen, de Paus wil toespreken, wordt ze als een actievoerster geweigerd. Dr. Simonis wil het pausbezoek cosmetisch mooi houden. Schone schijn is echter dwars tegen het evangelie.

Wat zal onze reactie zijn? Woede? Verdriet? Schouderophalend weglopen? Mijn reactie is de felle wil me mijn kerk niet te laten afnemen. Ik wil niet door angstige kerkheren afgesneden worden van tweeduizend jaar gelovig bidden, worstelen om waarheid en menswording in Christus. Als er mensen zijn die zich uit protest laten uitschrijven uit de rooms- katholieke kerk, ben ik daar niet bij. Het katholieke levensgevoel zit in mijn bloed en ik kan mijzelf niet amputeren. Zo zullen er velen zijn. We blijven dus. In oorverdovend zwijgen.

Solidariteitspriesters haat, -intolerantie verweten in hun preken

Hetze gemeld tegen de kerk in Polen

WARSCHAU — De Poolse bevolking wordt vandaag de dag werkelijk „geterroriseerd" door „de haat en de intolerantie" die priesters die solidariteit aanhangen vanaf bepaalde preekstoelen verspreiden. Dit staat althans in door de Poolse kranten gepubliceerde brieven van anonieme „katholieke" lezers, die op beeldende wijze uiting geven aan hun gevoelens.

Zo opende het orgaan van de communistische jeugd Stander Mlodych met een stuk van een journalist uit Krakow, die zegt „overspoeld te worden door brieven van lezers" na een serie felle artikelen over de kerk van Nowa-Huta, waarvan de priester bekend staat voor zijn sympathieën voor de verboden vakbond Solidariteit. Daarop volgen de brieven van zeven lezers die zijn geselecteerd uit de „stemmen die in het hele land opgaan om uiting te geven aan de verontrusting en zelfs terreur die worden gewekt door de haat en de intolerantie, die vanaf bepaalde preekstoelen worden verspreid".

Zo schrijft een vrouw, „een gepensioneerde militaire van de partij", geslagen te zijn door haar buurvrouw, een militante parochiaan van de Sint-Jozefkerk in Krakow. De buurvrouw valt ook andere buurtbewoners aan en verkondigt een waanzinnige haat jegens de partij, het regime en de autoriteiten, die zij openlijk bespot, aldus de schrijfster. „Ik heb geklaagd bij de priester van Sint-Jozef, die mij meedeelde niets te kunnen doen, omdat zo kennelijk Gods wil is", aldus de brief.

In andere brieven wordt de kerk ervan beschuldigd slechts diensten te houden als voorwendsel om een nieuwe Solidariteit op te richten, die de macht zou overnemen en met de communisten zou afrekenen, ook de vorig jaar door leden van de Poolse veiligheidsdienst vermoorde priester Jerzy Popieluszko komt aan de orde. „Hij was zeker geen heilige", aldus een lezer. De priester heeft de werkelijkheidszin verloren en heeft daardoor geboet. Hij blijft de medestanders van het regime nog steeds lastig vallen, aldus de klacht van de schrijver. Een andere lezer uit zijn medelijden met de moeder van de vermoorde priester, die hij zegt te kennen, en met de „jongens (politiemannen) die in de beklaagden- bank terecht kwamen".

Een lezer van het blad „Express Wieczorny" stelde een oplossing voor die in Polen nog niet van toepassing is, maar in de Sovjet-Unie zijn uitwerking heeft gehad: het confisqueren van het „voorwerp van het delict", in dit geval de kerk. Met name werd in de brief de parochie van de Heilige Brigitte genoemd, de kerk van de scheepswerven van Gdansk. „Het zou rechtvaardig zijn als in het geval van misbruik van het priesterschap voor politieke doeleinden de volksrepubliek de kerk en al haar instrumenten in beslag nam". De kerk zou dan gebruikt kunnen worden voor prosocialistische demonstraties.

De priester van de genoemde kerk in Gdansk, Henryk Jankowski, heeft de beschuldigingen in een telefonische reactie van de hand gewezen.

De reacties in de pers komen een dag nadat de RK-kerk in Polen de aanslag op de priester en aanhanger van Solidariteit Tadeusz Zalewski, beschreef als een nieuwe terugslag voor de relaties tussen kerk en staat en verklaarde dat de meeste Polen de autoriteiten verantwoordelijk achten voor de actie. Zalewski (29) werd aangevallen door ongeïdentificeerde personen die hem neersloegen en zijn lichaam lichaam ernstig verbrandden met chemische stoffen en sigaretten, waarbij onder andere zijn borst werd gebrandmerkt met een V-teken, het teken van Solidariteit. Een verboden mensen- rechten- groep in Krakow noemde de aanslag het werk van een terroristische groep, van tegenstanders van de verboden vakbond.

POPIELUSZKO
... bevolking geterroriseerd ...

Het Poolse ministerie van Binnenlandse zaken sprak de beschuldigingen tegen en verklaarde dat het vermoedelijk om een ongeval ging, waarbij de priester zich met een brandende kaars verwondde toen hij naar de kelder liep en viel. Zalewski lijdt aan epilepsie en was al enige tijd onder behandeling, aldus de officiële verklaring. De priester heeft echter verklaard een van de daders te hebben gezien en vrienden maakten melding van het V-teken op zijn borst.

Volgens de mensen- rechtengroep had Zalewski informatie verzameld over de geheimzinnige dood van de vakbonds- activist Tadeusz Fras in 1981. De officiële versie luidde dat hij zelfmoord pleegde.

■

FESTIVAL SYMPHONIE ORKEST

... Symphonie Concert met 52 man in theater Roxy, oktober 1967 ...

TWINTIG JAAR CURACAOSCH JEUGDORKEST

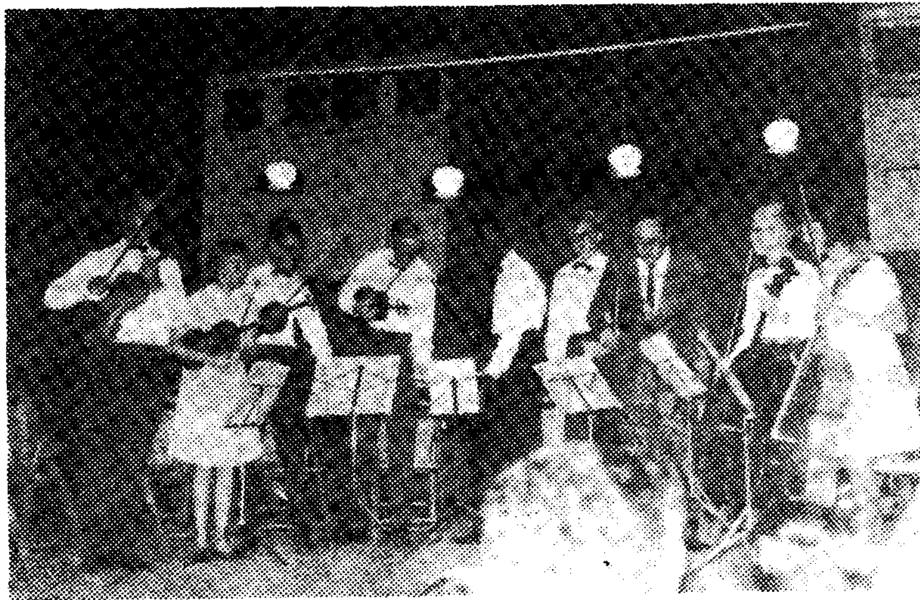
Het Curaçaos Jeugdorkest bestaat dit jaar 20 jaar. Dat is voldoende aanleiding om even daarbij stil te staan. Twintig jaar is niks, en alleen al als men denkt aan het feit dat het hier gaat om een jeugdorkest, dan weet men met welke problemen dirigent Eric Gorsira in de loop der jaren te kampen heeft (gehad). Jongeren worden ouder en veelal zetten zij hun studie voort in het buitenland. Dat betekent dan wel een constante vernieuwing van het orkest, maar dat betekent evenzeer: telkens opnieuw beginnen. Men zou daar wel eens een beetje wanhopig van kunnen worden, maar nu dit jeugdorkest 20 jaar bestaat weet men tevens dat die mogelijke wanhoop geen kans gekregen heeft. Integendeel, het 20-jarig bestaan wordt gevierd met een Festival Symphonie Orkest met maar liefst 80 medewerkers! Dat zijn in de eerste plaats de leden van dit moment van het orkest; daarnaast zijn er een aantal oud-leden die inmiddels in het buitenland hun muzikale studie hebben voltooid en die maar al te graag gehoor gaven aan het verzoek om dit jubileum mee te vieren; en tenslotte zijn het een aantal gastspelers uit het buitenland. Kortom, met een keur van nationale en internationale musici wordt luister bijgezet aan dit jubileum.

Het Jubileum Festival van dit orkest wordt op zaterdag 15 juni geopend. Het Curaçaosch Jeugdkwartet zal dan het strijkkwartet KV 156 van Mozart uitvoeren en de Festival Celli maken dan van de gelegenheid gebruik om de Hymnus voor 12 celli van Klengel ten gehore te brengen. Op maandag 17 juni volgt dan het eigenlijke jubileum- concert om half negen 's avonds in Centro pro Arte. Met name hiervoor zijn oudleden / leerlingen van het orkest vanuit het buitenland overgekomen, waardoor het Festival Symphonie Orkest kon uitgroeien tot 80 man. Het Jubileum- programma opent met de Prelude tot de Derde Acte uit de Opera Lohengrin van Wagner; dan volgt het Cello concert van Dvorák (soliste: Luise Gorsira), waarna er pauze is. Na de pauze volgt er dan een concert van Mozart, Sinfonia Concertante voor viool (soliste: Marin Mars) en altviool (solist: Pedro Libert, en besloten wordt met de Roemeense Rhapsodie no 1 van Georges Enesco.

Op 19 juni is er een herhaling van dit programma geplanned in het Cas di Cultura op Aruba. Daar worden — evenals op Curaçao — in de morgenuren uitvoeringen voor de schooljeugd gegeven. Op maandag 24 juni reist men naar Bonaire met het Festival Strijkorkest, bestaande uit 20 medewerkers onder wie ook weer vele oudleden vertegenwoordigd zullen zijn. Het populaire programma — met twee werken ter gelegenheid van het Bach Jaar van Johann Sebastiaan zelve — vermeldt: het Allegro voor vier strijkkwartetten van Johannes van Bree; het Concertino voor klarinet van Guiseppe Tartini; de Suite no 2 voor fluit van Bach; het Adagio voor strijkers van Samuel Barber; het Concert voor drie violen van Bach, en tenslotte, het Divertimento KV 136 van Mozart. Soliste in Tartini's Concertino is de bekende Amerikaanse klarinettiste Lorraine Haddad, die ondermeer vorig jaar nog op de Antillen optrad in het klarinetconcert van Mozart. De Suite van Bach zal worden vertolkt door de Nederlandse fluitist Piet van der Heijden, die zijn opleiding genoot aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam. Twee oud- leerlingen van Eric Gorsira, te weten Ronald Kiel uit de U.S.A. en Laura Hakkaart uit Nederland, soleren samen met hem in het concert voor drie violen van Bach. Op Bonaire is er ook een speciale uitvoering in de ochtenduren voor de schooljeugd; op Curaçao wordt van dit programma een herhaling gegeven in Centro pro Arte op woensdag 26 juni aanstaande.

Zoals men ziet is het alles bij elkaar een omvangrijk programma. In die samenhang is het aardig even de aandacht te vestigen op het groepje van 9 personen dat in Welgelegen in 1965 het eerste optreden van het Jeugdorkest verzorgde (zie foto). In 1967 was het orkest inmiddels flink gegroeid; 52 mensen namen deel aan het zondagochtend- concert in oktober van dat jaar (zie foto). Op de grote foto ziet men het Jeugdorkest dat inmiddel is uitgegroeid tot het Curaçaosch Symphonie Orkest; we schrijven dan 1983.

Op dinsdag 2 juli treedt de Festival Camerata met 12 medewerkers op in een uitgelezen programma van kamer- muziekwerken: het Klarinet- quintet van Weber, Fluitkwintet van Boccherini. Twee stukken voor strijkoctet van Shostakovich en het Octet voor strijkers van Mendelssohn. Aangezien Centro pro Arte dan gesloten is, vindt dit concert plaats in theater De Tempel. Van 3-5 juli zal men dit programma herhalen op de Bovenwinden.

... het eerste optreden van het Curaçaosch jeugdorkest in Welgelegen in 1965 ..

Toch gaat het allemaal niet even gemakkelijk. In feite zijn er bijvoorbeeld op dit moment te weinig leden. Het lijkt alsof het klimaat op dit moment niet goed is voor het orkest. Ook het doorzettings- vermogen dat nodig is om van een willekeurig 'muziek- instrument' echt een viool, een cello of een bas te maken, maakt dat vele jonge mensen — helaas — te vlug afhaken. En eigenlijk is dat vreemd, gezien de redelijke getalen- teerdheid in musicis van de Antilliaan. Misschien moet muziek meer geïncorporeerd worden in het lesprogramma van de lagere school, zodat het jonge, aankomende violistje toch al enige muzikale vorming heeft genoten, al was het maar gewoon "zingen". Misschien ook moet meer doordringen, hoe wezenlijk het hier gaat om het voortzetten en uitdragen van een stuk eigenheid, waarmee men tot ver over de eigen grenzen heen de naam van de Antillen kan laten horen.

Het zijn zorgen voor de dirigent, die met de enerverende concerten in het vooruitzicht, natuurlijk weleens wakker schrikt, met de gedachte: zal er straks misschien iemand plotseling ziek worden en wat moet ik dan? Zenuwen zijn dat, natuurlijk. Maar niet alleen dat; het gaat er ook om dat deze muziek waaraan hij zijn hart heeft verpand dóór blijft klinken; natuurlijk, er kan altijd nog wel een verandering komen — zo zegt hij — maar tegelijk: er is geen terug meer mogelijk.

Het valt te hopen voor de dirigent, voor het orkest, maar ook voor de gehele Antillen, dat de komende concerten een groot succes worden. ■

ALPHONS GRAAFSMA

... Het Jeugdorkest uitgebreid tot Curaçaosch Symphonie Orkest, juni 1983 in Centro Pro Arte ...

Stiekem achter de schermen kijken mag eigenlijk niet. Daarop heb ik deze keer maar een uitzondering gemaakt. In de dansschool Les Sylphides wist ik dat twee dansers aan het werk waren van de Professional Classical Ballet Company vanuit Gothenburg in Zweden. Vanuit het spie- raampje heb ik Eva Hegnell en Jark Benschop gadegeslagen, terwijl ze op hun manier bezig waren te dansen op Bachs Air. Het voordeel van 'spieken' op deze manier is erg instructief: je ziet mensen bezig in hun werk, terwijl ze dat zelf niet in de gaten hebben. Als toeschouwer merk je dan erg goed de overgave en de intensiteit waarmee gewerkt wordt. Zelfs zie je dat hun klassiek dansen heel duidelijk gecombineerd wil zijn met het weergeven van een dramatisch gebeuren, van een handeling waarvan het verhaal na te vertellen valt. Niet jij als toeschouwer staat op dat moment centraal, maar in dit geval de beide dansers die uitstralen dat ze plezier beleven in /aan hun beroep.

Jark Benschop is Antilliaan. Hij kreeg — toen hij wist dat hij balletdanser wilde worden — na verloop van tijd een beurs van Sticusa en hij studeerde drie jaar in Rotterdam, waar hij zijn theoretische en praktische vorming verkreeg. Daarna werkte hij — tien jaar lang inmiddels — achtereenvolgens in Duitsland, Israel, Amerika, Finland en Zweden.
Zijn danspartner Eva Hegnell, jonger dan hij, studeerde ballet in Zweden en Engeland, en beiden dansen zij nu bij de al genoemde Classical Ballet Company van Gothenburg, onder leiding van dansmeester Ulf Gadd, die veelal de choregrafie verzorgt van het drama- ballet dat door deze dansgroep gepresenteerd wordt.

Het gesprek dat ik met beide dansers had, gaat natuurlijk over ballet en dan met name over het drama- ballet waarin zij geschoold zijn. Beiden hebben een opleiding klassiek ballet gevolgd, maar van de groep waarin ze nu werken vinden ze zo bijzonder dat daarin alle mogelijke soorten mensen dansen. Wie ooit het moskouse Berjoska- ballet gezien heeft, weet tot welke perfectie een dans kan leiden als alle dansers en danseressen gelijk zijn, precies even groot, dezelfde kleur haar, eenzelfde bouw. Het is dan of de beweging onwerkelijk wordt, want ondanks de verplaatsing van personen, die je ziet gebeuren, blijft de opstelling van de groep gelijk. Bij de Classical Ballet Company is het juist de diversiteit van mensen die de voorstelling boeiend maakt; de perfectie wordt daar op een geheel andere wijze gerealiseerd. Het gaat er bij drama- ballet om liefde, haat, verwarring, of welk gevoel dan ook, te dansen. Expressiviteit van het gehéle lichaam, maar vooral van het gezicht is belangrijk, en juist op deze twee aspecten worden de dansers — naast hun normale danscapaciteiten — geselecteerd.

Beide dansers, Jark Benschop en Eva Hegnell, zijn hier als gastdansers voor de balletvoorstelling van de dansschool Les Sylphides, die op 18 en 19 mei en op 24, 25 en 26 mei in Centro Pro Arte gegeven wordt. Mevrouw Ans Breusers, de directrice van deze dansschool, is dan 10 jaar in deze functie werkzaam en dit jubileum is de aanleiding geweest om deze voorstellingen voor te bereiden. Voor Jark Benschop is het een prachtige gelegenheid om iets van zijn bekwaamheid zichtbaar te maken voor zijn landgenoten. Hij had al eerder te kennen gegeven dat hij graag zijn danskunst wilde laten zien, maar er was daarvoor geen geld. Nu is hij (en z'n danspartner) hier, zonder subsidie, althans tot nog toe. "En eigenlijk", zo wil Benschop wel even kwijt, "is het vreemd, dat je wel een beurs krijgt, maar zo weinig de mogelijkheid om je verworven bekwaamheid zichtbaar en dienstbaar te maken aan de eigen gemeenschap".

Aan de voorstellingen in Centro Pro Arte doen vierhonderd dansers mee. Bij het horen van dat aantal duizelde het mij even voor ogen. Vierhonderd dansers!!! Op hetzelfde moment dacht ik aan alle costuums, aan de grime, aan de decors, het oefenen met de belichting, en — last but not least — aan de bijna astronomische voorbereidingstijd. Om zo veel mensen 'in de pas' te laten lopen! Het is een schier onmogelijke opgave. Het uitzoeken van de muziek, het samenstellen van de choreografie, en dan daarnaast het oefenen met mensen die — ook al probeert men trouw op de repetities te komen — toch allemaal steeds weer hun eigen kleine belangetjes hebben, variërend van 'nee, m'n dochtertje kan niet komen vandaag, ze is verkouden' tot verzoeken om vrijkaartjes, nu de voorstellingen dichterbij komen. ■

DANSEND DOOR DE GESCHIEDENIS VAN CURAÇAO

ACHTER DE SCHERMEN.....

Achter- de- schermen- kijken is soms wel heel instructief: Drie docenten die zorgen voor het uitkiezen van de muziek, voor het bedenken van de choreografie en voor het inoefenen van de juiste passen, terwijl straks als de uitvoering plaatsvindt, zij niet of nauwelijks zichtbaar zijn. Toch zijn deze dansinstructeur en -instructrices degenen die erop aan gesproken worden als niet iedere danser op z'n plaats staat, als niet iedere beweging perfect is, als men niet tevreden is over de muziek. Misschien dat het kijken naar een voorstelling wat intensiever wordt, als men zich realiseert welk werk er dan allemaal al verzet is.

Voor deze voorstelling van Les Sylphides is men in september vorig jaar begonnen. Het ging in eerste instantie natuurlijk om een bindend idee. De besprekingen daarover leidden uiteindelijk tot het uitbeelden van de geschiedenis van Curaçao. Dat klinkt eenvoudig, maar dan begint het eraan werken. In welke periodes moet er ingedeeld worden; welke groepen kunnen als dansgroep optreden; welke gebeurtenissen zijn 'dansbaar'. Deze keer is gekozen voor een ruimere uitwerking dan alleen in de dans. Ook het gesproken woord, een verbindende tekst of illustratieve poëzie, hebben hun functie in deze voorstelling.

Bij de uitvoering behandelt het gedeelte voor de pauze de geschiedenis tot 1969. Na de pauze is er dan eerst een solo- gedeelte. Dat vond ik een enorme vondst, want vanaf '69 gaat het in deze voorstelling over de opbouw; iedereen heeft daarin als individu zijn bijdrage te leveren. Omdat het hier om een kunstzinnige vertoning gaat, krijgt de artist als individu even de aandacht: de dichter via de persoon van Pierre Lauffer van wie een vers gezegd wordt; de schilder die via Ocalia in beeld gebracht wordt; de musicus die via Etsel Provence de aandacht krijgt; de danser tenslotte die via een solo- dans van Tjark Benschop gestalte krijgt.

Les Sylphides danst, vierhonderd personen sterk! Voorlopig is het nog even wachten wat er precies komen gaat. Hoe zal het worden? De dansers en danseressen zelf zijn allang blij dat ze kunnen dansen. Want dansen...., ja, wat is dansen voor deze mensen eigenlijk. Tjark Benschop geeft voor zichzelf een antwoord: "Dansen? Dansen is voor mij als het drinken van water..." ■

Beste kinderen

VANDAAG VERSCHIJNEN DE laatste twee bladzijden van het boekje over Simboe, dat Gerard-Pieter Gouiker en zijn moeder hebben gemaakt. Maar intussen hebben ze niet stil gezeten. Volgende week beginnen we met het tweede boekje.

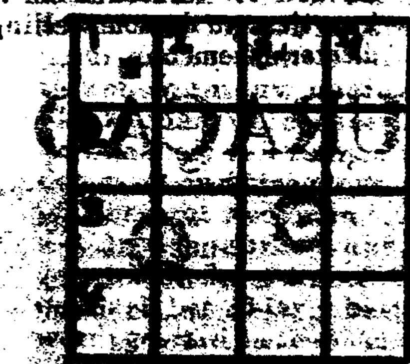
Wie volgt hun voorbeeld? Korte verhaaltjes (lange verhaaltjes ook natuurlijk), tekeningen, mopjes, alles is welkom, want dit is PAPILON niet alleen een krant vóór jullie, maar ook door jullie gemaakt. Ik reken op jullie!

Ik wil jullie ook nog even vertellen dat de schrijfster van het leuke verhaaltje «Elly en Mekkie» Jenny Clara St. Jago is.

TANTE NEL

Puzzel van de week

WINNARES van de vorige keer:

Chaldinette Wanga
Goudstraat 19
Curaçao

De oplossing en de prijswinnaar(es) zullen in de kinderpagina van 24 mei 1985 worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 22 ... sturen naar de Amigoe - ... Curaçao, Nassaustraat 110, ... - de heer H. ..., P.O. Box ... Duidelijk op de enveloppe vermelden:

Moppen

Vader ... zijn on...

"Pa, is de ... aan de ... stil?"

Raadseltjes

... een

... dan is het ook vrees.

... vrouw van een weduwnaar?

... Welke ... vind je bij geen enkele vogel?

9. Wat is het einde van alles?

OPLOSSINGEN

In de brievenbus

... Karen Winter ...

Ik ben blij dat ik niet van ... hebben we ... leuke tekeningen van je gekregen. Dank je wel en tot een volgende keer.

TANTE NEL

Het 'nulde' hoofdstuk van de antilliaanse literatuur

Enkele vroeg-negentiende eeuwse publicaties

"Alack for the poor Editor!"

In de History of the Jews of the Netherlands Antilles (1970) schrijven I.S. en S.A. Emmanuel onder voorbehoud dat het Joodse tijdschrift Shemah Israel (1864/1865) na de Curaçaosche Courant het tweede periodiek verschijnende blad van Curaçao was, een mening die door alle auteurs over deze periode gedeeld werdt. De Curaçaosche Courant bezat een halve eeuw het monopolie! Er werd dus nauwelijks iets gedrukt, en bovendien waren er zelfs maar weinig boeken op het eiland. En wat er gedrukt werd is nagenoeg alle verloren gegaan, met uitzondering van een aantal religieuze werken. Uit berichten en advertenties in The Curaçao Gazette en de Curaçaosche Courant weten we dat er wel enkele vroeg-negentiende eeuwse publicaties geweest zijn; deze wil ik hier bespreken.

De Lutherse predikant J. Muller houdt voor zijn gemeente een 'Leerrede by gelegenheid der gelukkige hereeniging van het Eiland Curaçao met het Koninkryk Nederland' op zondag 10 maart 1816. Deze werd volgens een advertentie gedrukt en uitgegeven; enkele weken later volgt er nog een aanmaning aan degenen die de leerrede inmiddels ontvangen hebben, deze te betalen. Al is dit natuurlijk geen literatuur in eigenlijke zin, de uitgave laat wel zien dat er gepubliceerd werd. Enkele jaren eerder gaf de Jood A.S. Delvalle, gouvernementstolk van 1807 - 1819, op 7 mei 1813 per advertentie te kennen dat hij voor *Les J'ai vu*, die hij onder de titel *The I saws* vertaald had, intekenaars zocht. Bij voldoende belangstelling wilde hij dit 'grappig werkje' publiceren voor de prijs van 'one Piece of Eight', wat ongeveer twee gulden was.

Het moet inderdaad het licht hebben gezien, want we lezen 'on Monday next will be published' en op 25 juni 1813 volgt er een reactie op de uitgave door Illiteratus: To the Translater of 'Les J'ai vu', which has witty genius prompted him to entitle The I saws.

Illiteratus reageert grof en vernietigend. Hij noemt het werk een pamflet, stoort zich aan de meervoudsvorm 'saws' — "deny cram your I saws down our throats" — wijst op Gallicismen en schrijft: *"May Moses, Abraham and Jacob, take you in to their holy keeping, and supply your fingers with the best notes that can be found in Jerusalem, if ever you should attempt to publish another translation of your's in the English language!!!"*

En dat voor een officiële tolk! Maar Illiteratus vond toch één positief punt want hij zag spoedig het woord 'einde'. Veel succes had Delvalle dus niet met zijn voor zover ik kan nagaan eerst verschenen 'literatoriaal' (?) geschrift. Het blijft raden wat de inhoud ervan was, helaas.

De geschiedenis heeft nog een staartje doordat reactie op Illiteratus door de vertaler, die heel fel en persoonlijk reeds een week later verschijnt. Delvalle brengt de dikte, de geringe lengte en het uniform van Illiteratus in het geding. In de kleine Curaçaose gemeenschap wist hij dus al wie zich achter het pseudoniem verborg! "The turtle in uniform, or the safest mode of stabbing in the dark", zo zou een pamflet luiden, als Delvalle over deze Illiteratus zou schrijven. Schelden konden ze wel. Delvalle verwijst nog naar Numeri 22 : 28, waar de ezel aan Bileam vraagt: Wat heb ik gedaan, dat gij mij driemaal geslagen hebt? En Bileam zeide tot de ezelin: omdat gij spot met mij...

Op 10 september 1813 verschijnt in *The Curaçao Gazette* een voorpublicatie op een prozawerk, getiteld 'Iramba or The Rural Philosopher; a sentimental tract', vergezeld van een inhoudsopgave van het volledige werk dat uit 45 hoofdstukken zal bestaan. In januari/februari 1814 wordt het werk geadverteerd als pas gepubliceerd; men kan zijn exemplaar komen ophalen bij het 'Printing Office', prijs 1 1/2 dollar voor abonnees en 2 dollar voor niet-abonnees. Wat behelsde dit oude Romantisch-sentimenteel geschrift?

Tijdgenoot ds. Bosch beschrijft de romantische vertelmode van zijn tijd. Hij zegt "dat thans ieder geschrift dat ... met roof-, moord- en gruwelgeschiedenissen opgevuld was, de meeste opgang maakte, zelfs onder het teedere, gevoelige, zenuwzieke geslacht..." Willen daarbij "de koude rillingen over het lijf lopen, het bloed in de aderen stollen, het merg in de beenderen verstijven...", dan moet je zo'n verhaal lezen "des nachts, bij ruw en woest weder ... onder het rommelen en ratelen des donders, in eene ruime zaal, zooveel mogelijk behangen met oude schilderijen en verroeste wapenen, maar vooral ... bij eene kwijnend brandende nachtlamp..."

Maar de schrijver van *Iramba* had met zijn romantische verhaal verhevener doelen op het oog. Hij begint met de zo geliefde 19de eeuwse manuscriptfictie:

"It is the production of a philanthropist and scholar — now numbered with the dead; — it has been revised and prepared for publication by the hand of an friend, who possesses other manuscripts of the deceased, which will be published at a future period, together with the name of the autor.
The Rural Philosopher is addressed and dedicated to those Who admire Creation And Estimate Man, Who love universal happiness and Labour to extinguish misery".

Het verhaal begint aldus; ik schrijf een klein stukje over om een indruk ervan te geven:

"Iramba arrived at a small neat bower, which stood on an eminence in the garden, as the sun arose — this had been his custom, since retiring into the country, now ten years, and had for its object health, pleasure, and industry. As the great luminary appeared, the soul of Iramba expended — sensations crowded on his exalted mind, and an extacy of sentiment struck him dumb — yes — Iramba was dumb, because his soul spoke with a thousand tongues. What is oratory to the silent, electric language of the mind? Iramba was silent, whilst the soul was speaking, and this oratory alone was worthy the sublimity of the scene..."

Reeds een week volgt er door de schrijver een verdediging van zijn werk:

"... as he knew that in Europe, and the neighbouring Islands, there exists many lovers of literature, he did not hesitate to [illegible] *... But it* [illegible] *tone of irony,* [illegible] *disguised terms* [illegible] *that the whole Pamphlet from beginning to end* [illegible] *a bitter satire on English manners and English laws; the abilities but not the malignity are wanting to make it so; and it is too absurd, and too plainly spiteful to excite any other feeling than irrision and contempt. The flimsy veil of benevolence is too slight to hide for a moment from the view of any reader of common observation, the infamous design of exciting the poor against the rich, the soldier against his officer and his King, the subject against the lawful authorities over him, and the slave against his master..."*

Dit levert de zesjarige 20ste-eeuwer lezer sympathie krijgen voor het werk, in weerwil van zijn onbeholpenheid.

Dit romantische werkje zou gevolgd worden door een ander; op 24 september 1813 verschijnt "Extract from a manuscript entitled: Thoughts on the origin of the past and present wars of Europe, by the author of Iramba", meer dan een pagina lang. De auteur kondigt aan 'to be continued', maar daar is het niet van gekomen. Het stuk van deze pessimistische geschiedkundige beschouwing luidt:

"Her past and present history exhibits a long and bloody tissue of aggressions and re-actions, perpetrated in the lust of power or revenge by chief against chief, tribe against tribe, and lattery nation against nation, and though Charlemagne darted a short ray of lustre, the darkness soon returned, and since, we behold only a protracted night of weakness and misery, and of ambition, tyranny and desolation."

Iramba is niet meer dan een romantische gril geweest, een imitatie van Europees Romantisch werk, zover we uit het nu nog voorhanden materiaal kunnen [illegible] ... en Patriotisch [illegible] beginnen te publiceren.

In januari 1828 zal ds. Muller die dan in dienst is van de inmiddels tot stand gekomen V.P.G. — waarover later — twee keer de korte inhoud der leerrede die hij 's zondags zijn gemeente voorgehouden heeft, op rijm bewerkt in de *Curaçaosche Courant* publiek maken. Om een indruk van zijn stijl te krijgen, van de wijze waarop de leerrede van 1816 ook gehouden zou kunnen zijn, een fragment uit de oudejaarsdienst van 1827 en de nieuwjaarsdienst van 1828

"Aanwyzing tot eene heilzame overdenking onser verloopene levensjaren"

Hoe heb ik my dit jaar gedragen?
Heb ik myn pligten trouw vervuld?
Kan ik den heil'gen God behagen?
Of sta ik by Hem diep in schuld?
O Vader! God! vergeef uw kind,
Dat zwak is, doch uw wet bemint!

En in het nieuwe jaar:

"Een bloem des velds is 's menschenleven,
Zyn bloei van ongewissen duur.
Ligt staat ginds in het boek geschreven:
"In dit jaar slaat uw stervensuur."
Toch welgemoed, hoe dit ook sy:
Ik heb de eeuwigheid vóór my!

Voorts zy dit jaar een jaar van zegen
En heil voor elken staat en stand!
En wandelt men op 's Heeren wegen
Hy zegent met te milder hand.
Ja wie aan deugd en pligt zich wydt,
Diens heil bestaat in eeuwigheid!"

WIM RUTGERS

Meest verkochte boeken in april 1985, Top 10:

1. Encyclopedie van de N.A.
2. Ludlum Serie
3. Hedonia - Kooten
4. Bloemenschikken - Lestriex
5. Schilden van leem - Leeuwen
6. Serie Hugo Claus
7. Brunnenboekjes serie
8. Dubbelspel - Arion
9. Kameleon Serie
10. Hoeveel moet ik betalen - Mr Bermudez Mr M. van Romondt

MENSING'S CAMINADA

Edson Arantes do Nascimento

Zweden, juni 1958. De geboorte van een ster. Tijdens de Wereldkampioenschappen voetbal in dit Skandinavisch land steelt een amper 17-jarige braziliaanse jongen de harten van het publiek. Edson Arantes do Nascimento is zijn naam. Zoals alle Braziliaanse voetballers heeft hij een voetbalnaam, zeg een artiestennaam: Pele. De Wereldkampioenschappen in Zweden zijn tevens de eerste die rechtstreeks door de televisie over de hele wereld worden uitgezonden. Pele voetbalt zich in enkele wedstrijden tot een begrip. In de halve finale tegen Frankrijk scoort hij drie maal, in de finale tegen Zweden twee maal. Brazilië wereldkampioen. De wereld draagt de zuidamerikaanse atleten op handen. Het is ook een bijzondere verzameling van talent. Naast het wondering Pele wordt de ploeg gevormd door legendarische voetballers als Didi, Vava, Garrincha, Santos en Gilmar. De beste voetbalgeneratie die het op dat gebied toch niet onderbedeelde Brazilië ooit heeft voortgebracht. Als de Jules Rimetbeker is uitgereikt, loopt het elftal een ereronde met de Braziliaanse vlag. Pele huilt, zoals een kind van zeventien nog kan huilen. De wereld is getuige. De vertedering is groot. Gedurende twee decennia zal hij de voetballiefhebbers aan zich binden.

CHILI

Pele ontwikkelt zich in de vier jaar die liggen tussen de WK in Zweden en die in Chili tot een bijna volmaakte voetballer. De ruwe diamant polijst zichzelf tot een speler die atletisch vermogen koppelt aan een briljante techniek en navenant tactisch inzicht. Met zijn braziliaanse club Santos wordt de immer met het rugnummer tien spelende Pele meerdere malen kampioen van zijn land. Over de gehele wereld worden exhibitie-wedstrijden gespeeld. Men wil de ook als mens innemende Pele zien. De rest van het Santoselftal is decor. Tijdens de wedstrijden om het braziliaanse kampioenschap en de Copa Libertadores wordt Pele vaak hard bejegend. Anti-voetballers trachten hem met alle midelen uit te schakelen. In april 1962 vormt weer zo'n aanslag op zijn gezondheid de oorzaak van zijn absentie tijdens de WK in Chili. Ondanks dat wordt Brazilië voor de tweede achtereenvolgende keer wereldkampioen. Men grossiert er in voetbaltalent. Tsjecho-Slowakije wordt in Santiago met 3-1 verslagen. Pele zet, na zijn herstel, zijn zegetocht langs de stadions voort. Een illusie armer, vanwege zijn absentie in Chili, maar zinnend op sportieve revanche tijdens de volgende WK in Engeland.

ENGELAND

Inmiddels staat de 25-jarige Pele aan de top van zijn kunnen. Ondanks het feit dat vele clubs (vooral Europese) hem willen inlijven, blijft hij Santos uit Sao Paulo trouw. Dat legt hem overigens geen windeieren. Het produkt Pele wordt verstandig geëxploiteerd. Hij is inmiddels voetbalmiljonair, maar het echte grote geld zal hij pas veel later innen. Engeland, 1966 dus. Het land dat de bakermat van de voetbalsport is, heeft kosten noch moeite gespaard een geslaagde WK te organiseren. De fantastische stadions van Manchester United, Aston Villa, Tottenham Hotspurs en last but not least de voetbaltempel Wembley vormen het decor van harde strijd. Op meedogenloze wijze worden de voetbalartiesten aangepakt. Het uitschakelen van de tegenstander "ten koste van alles" doet zijn intrede. In de wedstrijd tegen Portugal wordt Pele letterlijk buiten het veld geschopt. Zijn knieblessure is zo ernstig dat voor zijn voetballoopbaan wordt gevreesd. Het op technische leest geschoeide braziliaanse voetbal gaat in dit fysieke inferno ten onder. Engeland wint na verlenging met 4-2 van West-Duitsland. Nobby Stiles, Engelands' voetbalslager bij uitstek, lacht zijn tandenloze mond bloot. De wereld lijkt Pele te zijn vergeten, Beckenbauer en Eusebio, vooral hij, hebben de troon overgenomen. Rio is in rouw gedompeld.

FENOMENEN

Voetballiefhebbers kunnen uren discussiëren over de vraag wie de beste voetballer aller tijden is (geweest). Een onzinnige discussie want iedere tijd stelt haar eigen voetbalwetten en het antwoord is naar lands- of clubaard gekleurd. Puskas, de grillige Hongaar, Di Stefano, de technisch perfecte argentijnse Spanjaard, Charlton, de begenadigde Brit, Beckenbauer, de arrogante Duitse tacticus, Cruyff, de gesticulerende nederlandse alles-kunner: ze zijn allen fenomenen, die de liefhebbers in vervoering hebben gebracht. Diego Maradonna past in dit rijtje, ofschoon zijn ontwikkeling de laatste jaren wat lijkt gestagneerd. Om nauwelijks te beschrijven redenen missen ze echter de faam van Pele. Hij ís voetbal en wordt tot in de verste uithoeken der wereld daarmee geassocieerd. Zijn reputatie is vooral opgebouwd door wedstrijden met de nationale ploeg van Brazilië. Waar bovenstaande supertalenten zich vooral op clubniveau manifesteerden, is de reputatie van Pele als Santosspeler geringer. Pele is in veler gedachten de nummer tien in het gele shirt en de blauwe broek van het braziliaanse elftal. In dat tenue zal hij de wereld nog één keer versteld doen staan.

MEXICO

Bijna dertig jaar oud wil Pele in het land der Azteken de schade van "66 uitwissen. Heel Brazilië hunkert naar genoegdoening. Omringend door fantastische teamgenoten als Gerson, Tostao, Jairzinho, Clodoaldo en Carlos Alberto verovert Brazilië voor de derde maal in twaalf jaar tijd de wereldbeker. In de finale in het zinderende Aztekenstadion wordt Italië met 4-1 te kijk gezet. Fachetti, Burgnich, Boninsegna of hoe al die gelouterde italiaanse profs ook mogen heten, kunnen geen moment vat krijgen op het door de grote tovenaar gedirigeerde spel. Pele heeft zich gerehabiliteerd. In dat jaar, tijdens dat toernooi heeft het imago bestevoetballer-allertijden definitief grond gekregen. De legende is geworteld. Het is voor hem tevens hèt moment om afscheid te nemen van het braziliaanse elftal. Als hij voor Santos in 1971 zijn door veel publiciteit omgeven duizendste goal scoort, lijkt zijn voetbalcarrière voorbij. Hij gaat als zakenman verder. Pepsicola ziet de publicitaire waarde van het fenomeen Pele en bindt hem tegen een vergoeding van miljoenen dollars aan zich. De legende wordt geëxploiteerd. Tijdens de WK van 1974 in West-Duitsland is hij nadrukkelijk aanwezig als uithangbord voor Pepsi. Velen vinden het genant om te zien hoe hij de wereld wordt rondgestuurd door zijn werkgever, om met een opgelegde, nimmer afwezige glimlach het produkt te promoten middels recepties, demonstraties en ander vlagvertoon. Het levert hem de bijnaam "Pias van Pepsi" op. Pele laat het zich glimlachend aanleunen en zijn ogen zeggen: "Kassa".

COME BACK

Nog meer dollars worden hem geboden door de Amerikaanse gigant Warner Communications. Dit bedrijf is eigenaar van de voetbalvereniging New York Cosmos. Middels de komst van de inmiddels 35-jarige King Pele wil men, om commerciële redenen, het amerikaanse Soccer nieuw leven inblazen. Dat lukt. De niet door enige kennis van de voetbalsport gehinderde amerikaanse toeschouwer raakt in de ban van de hakballetjes, omhalen en kanonkogels van de Braziliaan. De voetbalkenners schudden echter mistroostig het wijze voetbalhoofd. Hier is een veteraan aan het werk, amechtig vechtend tegen de fysieke slijtage, nog slechts op de been blijvend dankzij een fabelachtige techniek. Men ervaart het als tragisch en de gedachten gaan terug naar Zweden 1958 en Mexico 1970. New York Cosmos vaart echter wel bij het optreden van de legendarische veteraan. De toeschouwers- aantallen verdubbelen tot een gemiddelde van 62.000. Voor het bedrijf van de Warner Brother is Pele van grote publicitaire waarde. Zijn afscheid volgt in 1977.

Pele vindt het zelf ook allemaal wat pijnlijk worden en een wedstrijd tegen een zogenaamd wereldelftal vormt de ambiance van het definitieve eindpunt. Tachtigduizend mensen juichen hem na afloop toe. Nation-wide juicht Amerika, aan de televisietoestellen gekluisterd, mee. Met ontbloot bovenlijf wordt hij, huilend en lachend tegelijk, op de schouders over het veld gedragen. Hetzelfde beeld als in 1958. De cirkel is rond. Pele blijft in Amerika wonen, werkt er voor Warner Communications, treedt op in films (o.a. Escape to Victory), schrijft muziekteksten en beziet de gebeurtenissen in zijn vaderland van grote afstand.

... *Na de laatste wedstrijd* ...

POLITIEK

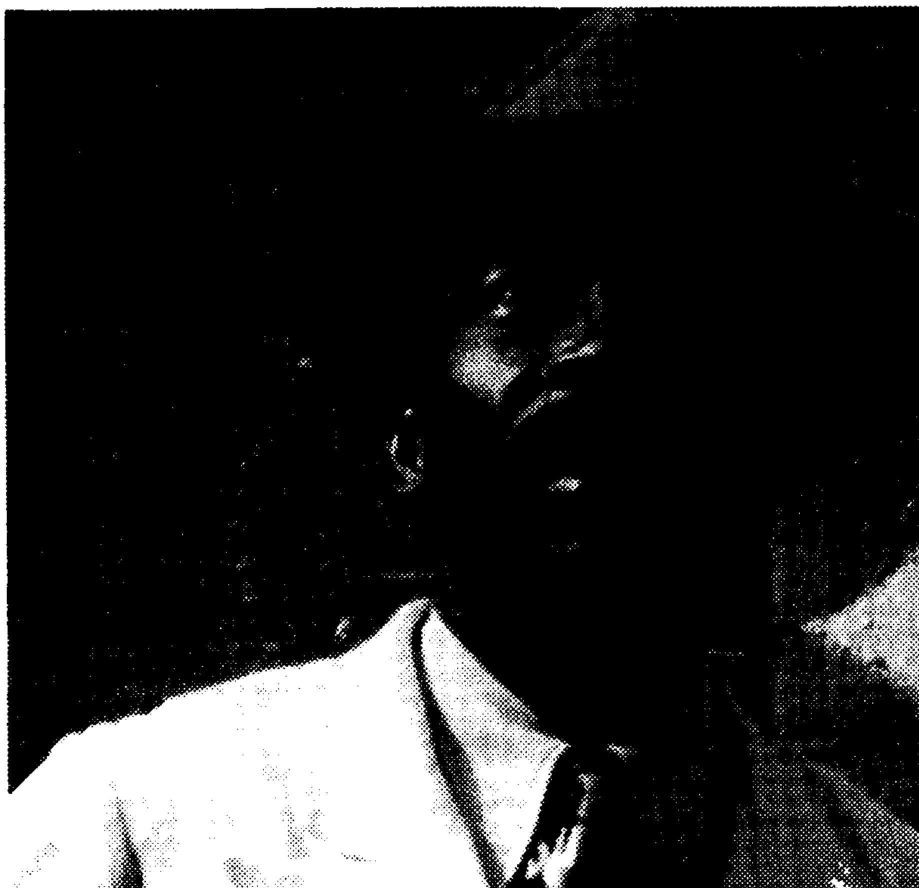
Op vrijdag 15 maart 1985 schudt Brazilië 21 jaar militaire dictatuur van zich af. Tancredo Neves zal tot burgerpresident worden gekozen. Het verhaal is bekend. Zijn tragische dood van 21 april jl. brengt het naar democratie hunkerende braziliaanse volk in grote beroering. Het symbool van de Nieuwe Tijd is niet meer voordat de renaissance nog maar begonnen is. Een opvolger staat klaar. De democratie stort niet ineen ondanks het wankel fundament. Overigens is de vraag of de sociale onrechtvaardigheid, de repressie, de censuur en de corruptie binnen korte tijd uit het beeld van de braziliaanse maatschappij zal verdwijnen. De militaire junta blijft, anders dan in Argentinië, een belangrijke macht in het politieke leven. Als een soort raad van toezicht op het burgerleven houden de generaals die het land hebben besmeurd een vinger in de pap.

Pele volgt vanuit zijn noordamerikaans domicilie de politieke ontwikkelingen in zijn vaderland met gematigd optimisme. In de pers suggeert hij ambities te hebben voor een ministerpost. In vele landen zou dit schouderophalend afgedaan worden als een practical joke. Zo niet in Brazilië. Steunend op zijn enorme supporterschare weet Pele precies wat dit soort uitspraken voor effecten kan hebben. Ofschoon hij nooit één poging heeft gedaan zijn invloed aan te wenden de militaire junta te ondermijnen, kiest hij nu opportunistisch voor de democratie. Het broze democratiserings- proces in Brazilië verdient een serieuze benadering. Openbare figuren kunnen daarin een rol spelen. Socrates, de momenteel voor het Italiaanse Florentina spelende braziliaanse arts, heeft jaren, met alle risico's vandien, in Brazilië gepleit vóór de democratie. Hij heeft zijn steentje bijgedragen aan de Nieuwe Tijd, zoals de argentijnse trainer César Menotti dat in zijn land heeft gedaan. Beiden zijn te integer om hun inspanningen op welke manier dan ook te verzilveren. Voetbalverstand en intelligentie kunnen dus soms wèl samengaan. De legende dient een voetballegende te blijven.

■

PIETER KROL

... *Pele: politicus* ...

Na het pro-Moskou beleid van Boumedienne

Algerije wil ernst maken met ongebonden positie

ALGERIJ HEEFT na het overlijden van president Houari Boumendienne (1978) langzaam afscheid genomen van diens doctrinaire pro-Moskou beleid. Onder de nieuwe president Chadli Benjedid zijn diverse openingen naar het westen (onder andere Frankrijk) en het oosten (Peking) gemaakt en is er een evenwichtiger binnen- en buitenlandse politiek ontstaan. Het officiele bezoek dat Chadli met een zware delegatie aan de Verenigde Staten bracht het eerste staatsbezoek aan de VS sinds de onafhankelijkheid in 1962, wordt gezien als een bezegeling van deze nieuwe koers. De reis is volgens Amerikaanse diplomaten een bewijs Algerije een,, werkelijk ongebonden politiek voert".

In de afgelopen decennia is Algerije in de Derde wereld een van de belangrijkse critici geweest van het Amerikaanse „imperialisme". Onder Boumedienne leunde Algerije in economisch en militair opzicht zwaar op Moskou en betekende „ongebondenheid" in de buitenlandse politiek vooral het zich afzetten tegen Washington. Algiers was in de ogen van de VS en de rest van de Westerse wereld, na de door Israel gewonnen zesdaagse oorlog (1967), een vrijhaven voor de Palestijnse vliegtuigkapers en andere terroristen.

Ook nu, tijdens het pragmatische bewind van Chadli, steunt Algerije bevrijdingsbewegingen, is het lid van het Radicaal Anti-Israelische standvastigheidsfront (met Syrie, Libie en Zuid'Jemen) en kritiseert het de Amerikaanse politiek in Centraal-Amerika, Zuid-Afrika en het Midden-Oosten.

Toch zijn de Verenigde Staten Algerije steeds meer gaan beschouwen als een „verantwoordelijk" land in Noord-Afrika en als een „brug" tussen Washington en de Arabische Wereld. Een van de eerste keren dat de VS indirect profiteerden van Algerije's bemiddelings- kwaliteiten was in maart 1975. President Boumedienne wist toen in de marge van de OPEC-topconferentie in Algiers een akkoord te bewerkstellingen tussen de aartsvijanden Irak en Iran, twee belangrijke olieleveranciers van het Westen. Door de overeenkomsten kwam er een (voorlopig) eind aan de al vele tientallen jaren slepende grensgeschillen, met name over de rivier de Shatt Al-Arab en bloedde de autonomie-oorlog van de Iraakse en Iraanse Koerden (eveneens voorlopig) dood.

De Amerikaanse politiek in Noord-Afrika concentreert zich traditioneel op Marokko en Tunesie, maar de relaties met Algiers verbeterden naarmate de invloed van Algerije in de beweging van niet-gebonden landen en hij zowel [illegible] als radicale Arabische landen toenam.

Een doorbraak in de betrekking tussen de VS en Algerije volgde op de succesvolle bemiddeling van Algiers tussen de VS en Iran, die in januari 1981 resulteerde in de vrijlating van ruim 50 Amerikanen die meer dan een jaar in gijzeling waren gehouden in de ambassade in Teheran. In september 1983 bracht de Amerikaanse vicepresident, George Bush, een officieel bezoek aan Algerije en sindsdien is het een komen en gaan van Amerikanen, die zowel op politiek als op economisch terrein zaken willen doen met het socialistische regime van Chadli Benjedid.

De Verenigde Staten zijn al jaren de belangrijkste handelspartner van Algerije. Meer dan de helft van de totale export (vooral aardolie en vloeibaar aardgas) gaat naar de VS. Maar Algiers voelde zich na de vrijlating van de Amerikaanse gijzelaars ondankbaar behandelt, omdat Washington Algerije bij de onderhandelingen over de prijsverhoging van het vloeibaar gas (koppeling aan de prijs van olie) weigerde tegemoet te komen.

Wat het Midden-Oosten betreft was het bezoek van Chadli op een gunstig moment, aldus een hoge Amerikaanse functionaris. Met name omdat Chadli in Washington arriveerd na in Algiers een gezamenlijke Jordaans-Palestijnse delegaties te hebben ontvangen, die met hem de jongste initiatieven [illegible] vredeproces weer op gang te brengen.

Tot nu toe is het strategisch aan de ingang van de middellandse gelegen Marokko Amerika's belangrijkste bondgenoot in het Maghreb-gebied. Afzien van Sudan en Egypte ontvangt koning Hassan II van Marokko de meeste Amerikaanse hulp van alle Amerikaanse regeringsleiders. Toen de Marokkaanse monarch verige zomer onverwacht een verdrag voor statenunie tekende met de fel anti-Amerikaanse Libische leider Muammar Gaddafi (het akkoord van Oujda van 13 juli) besloot Washington zijn banden met Algerije verder aan te halen en president Benjedid uit te nodigen voor een staatsbezoek, zo zeggen westerse diplomaten.

BOUMEDIENNE
...nieuwe koers bezegeld...

Chadli hoopt Amerika ervan te kunnen overtuigen dat Marokko het belangrijkste obstakel is voor een vreedzame oplossing van het conflict over de Westelijke Sahara. Algerije steunt het Polisario front, dat sinds de inlijving door koning Hassan II van de voormalige Spaanse kolonie (1976) een guerrilla-oorlog voert tegen Marokko. De oorlog om de Westelijke Sahara staat een normalisering in de weg van de betrekkingen tussen Algerije en Marokko, die sinds 1976 zijn verbroken. Hij frustreert het al ruim een kwart eeuw bestaande ideaal van een „grote Arabische Maghreb", en het slepende conflict betekent een zware aanslag op de nauwelijks gevulde schatkist van Amerika's belangrijkste partner in Noord-Afrika.

Chadli maakt eind februari bekend dat zijn regering bereid was, zeer ver te gaan" om het conflict met Marokko bij te leggen. Tijdens geheime diplomatieke contacten met Hassans belangrijkste adviseur zou de Algerijnse minister van Buitenlandse zaken, Ahmed Taleb Ibrahimi, een verrassende concessie hebben gedaan. Algiers zou niet langer staan op de onafhankelijkheid van de Democratische Arabische republiek Sahara (DARS), maar zou genoegen moeten nemen met binnenlands zelfbestuur voor het Saharaanse volk binnen het Marokkaanse staatsverband.

De delegatie van Algerije vond in Washington een willig oor voor het Algerijnse standpunt dat de belangen van de Verenigde Staten en van alle Machreb-landen het best worden gediend door een vreedzame regeling van de Sahara-kwestie. Maar of dat ook zal leiden tot Amerikaanse druk op Marokko om wat meer flexibiliteit zou tonen, wordt door Amerikaanse functionarissen betwijfeld.

Deze principiele overeenstemming over de Westelijke Sahara en de duidelijke opening van Algerije naar het Westen van de afgelopen jaren betekenen echter allerminst dat Algerije als reactie op het pro-Moskou beleid van het tijdperk Boumedienne nu eenzijdig zou aanleunen tegen Washington en zijn bondgenoten. Volgende maand zal Chadli staatsbezoeken brengen aan Mexico, Cuba en Venezuela. Het is duidelijk dat de Algerijnse president daarmee wil demonstreren wat een werkelijk ongebonden politiek ten opzichte van de supermogendheden en hun machtsblokken voor Algerije betekent.

Prins Claus: protectionisme is kortzichtig, economisch dom

DEN HAAG — Europa dient zijn markten verder te openen voor produkten uit de Derde wereld, met name voor verwerkte landbouw- en textielprodukten. Protectionisme, de bescherming van de eigen markten, is kortzichtig en economisch dom. Teveel hebben we de neiging beschuldigend de vinger naar andere landen te wijzen. We moeten de hand in eigen boezem steken. Dat zei prins Claus op de jaarvergadering van de Financierings- maatschappij voor Ontwikkelings- landen (FMO) in Den Haag.

De prins zei dat het aflopen van het Multivezelakkoord in de loop van volgend jaar een goede gelegenheid biedt om de bestaande beperkingen van de handel in textiel en kleding af te schaffen, beperkingen die vooral in het nadeel van ontwikkelingslanden zijn. „Over suiker houd ik maar liever mijn mond, dat is een te emotioneel onderwerp", aldus prins Claus.

Hij zei dat veel ontwikkelingslanden er de dupe van zijn als de Europese Gemeenschap landbouwoverschotten op de wereldmarkt gooit en hierdoor de prijzen zodanig beinvloedt dat het voor veel landen niet meer lonend is te exporteren. „Voor ons zijn het overschotten welke wij of doordraaien, of dumpen. Voor hen zijn het levensnoodzakelijke exporten. Met meer kunnen zij vaak niet aan de wereldhandel deelnemen".

PRINS CLAUS
...duidelijke stellingname...

Claus voegde eraan toe dat de inkomsten vaak de uitgeven niet meer dekken. De EG moet zich dat aantrekken. „Anders geven wij met de ene hand wat we met de andere weer terughalen. De balans kan voor menig ontwikkelingsland negatief zijn. Wij moeten dan ook niet verontwaardigd kijken als men onze met woorden beleden betrokkenheid soms inconsequent of zelf hypocriet noemt", aldus de prins.

Prins Claus vindt dat het Nederlandse bedrijfsleven veel meer rechtstreeks in ontwikkelingslanden en vooral de armste zou moeten investeren. Hij zei verontrust te zijn over de sterk teruglopende groei van de directe investeringen vanuit Nederland. Dit heeft in de zeventiger jaren op dit punt een van de laagste groeipercentages van de industrielanden te zien gegeven. Die groei zal dan nog voornamelijk afkomstig zijn van de grote en zeer grote bedrijven. Die kunnen echter wel voor zichzelf zorgen.

De prins benadrukte vooral de noodzaak dat kleine en middelgrote bedrijven meer rechtstreeks in ontwikkelingslanden gaan investeren. Daarbij dient wel een bescherming tegen willekeur en ongunstige politieke ontwikkelingen aanwezig te zijn. „Exporteren is goed voor vandaag, investeren is beter en veiliger voor morgen", aldus de prins.

Zonder een bijdrage van het bedrijfsleven lijkt een werkelijke verbetering van produktie en werkgelegenheid in vooral de minstontwikkelde landen niet mogelijk. „Beschouwt U dit als een duidelijke stellingname ten gunste van een systeem van ondernemingsgewijze produktie, ook in ontwikkelingslanden. Regeringen kunnen veel, maar wat zij en bureaucraten niet kunnen is op een economische marktconforme manier ondernemen", zo zei de prins.

De FMO is een naamloze vennootschap, waarvan de aandelen voor 51 procent in handen zijn van de Nederlandse staat. De rest van de aandelen is voornamelijk in het bezit van industriële bedrijven, banken en vakbeweging. De FMO heeft tot doel de economische ontwikkeling van ontwikkelingslanden te bevorderen door het bedrijfsleven daar tot ontplooiing te brengen. Zij werkt samen met Nederlandse bedrijven en levert onder meer financiëringsmiddelen en technische hulp. ■

Het leven van Somberman

(vervolg van pag. 5)

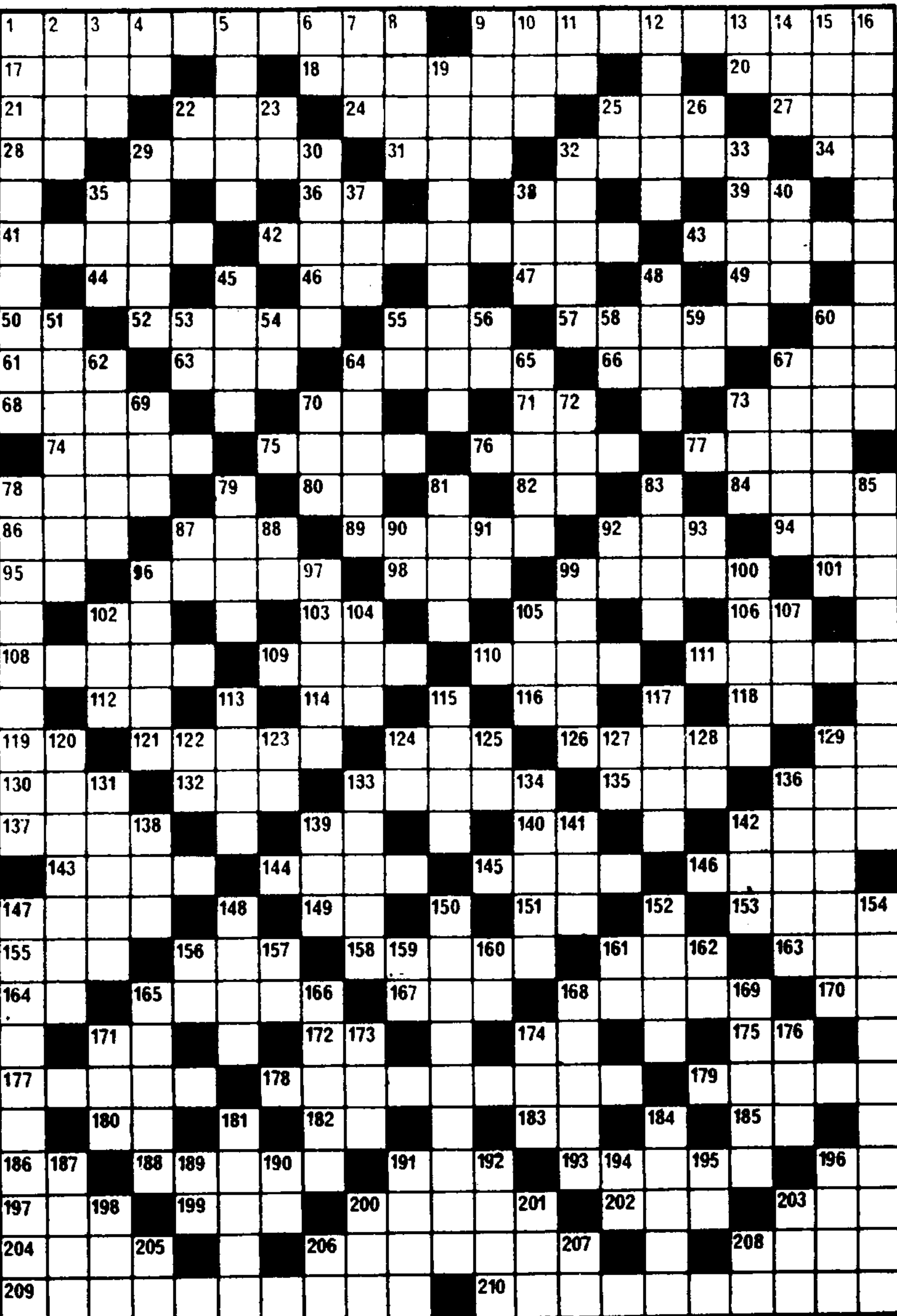
dat hij in het [illegible]

Timus is de tweede figuur met een echte naam, hij is de [illegible] koelte van de jaren Tachtig. Terwijl hij door de vriend van Somberman, Domeor, herkend wordt als de eertijds vertederende zoon van de buurtmelkboer, is hij nu uitgedost met "een zwartleren band vol kopspijkers en grove blinkende ringen aan zijn vingers". En zonder dat blijkt [illegible] hij Domeor [illegible] de deur is [illegible] komt hij terug en [illegible] Domeor met een mes [illegible] in zijn hart". Zo een illustratie gevend van het willekeurig geweld, dat voor velen een schrikbarend aspect is van onze tijd.

CAMPERT, VOOR BINNEN EN BUITEN

Enige jaren geleden vroeg Ton Anbeek, nu hoogleraar in de Moderne Nederlandse Letterkunde aan de universiteit van Leiden om meer straatrumoer, en dagelijks gebeuren in de Nederlandse literatuur. Campert heeft hem nu een gepast antwoord gegeven. Op geheel natuurlijke wijze dragen de figuren in deze novelle een wereld(je) waarin zinledige gewelddadigheid, werkloosheid en de vervreemding die daarmee samenhangt, de keerkringen en de evenaarzijn. Gelukkig is het beeld van die wereld een [illegible] Campert-vertelling geworden. Voor het boek en de schrijver ervan is te hopen dat menig lezer er een grimlachende zondagmorgen aan zal besteden.

■ WILLEM STOKVIS

HORIZONTAAL:
1. onlangs; 9. oplichter, knoeier; 17. huidoneffenheid; 18. renbode; 20. Ind. vleesgerecht; 21. een weinig; 22. onderricht; 24. het blank van een zwaard; 25. zouteloos; 27. open plek in een bos; 28. klasse (afk.); 29. Amerikaanse bunzing; 31. Turkse bevelhebber; 32. lief, aardig; 34. oude lengtemaat; 35. dieregeluid; 36. oud Egyptische zonnegod; 38. lidwoord; 39. militaire rang (afk.); 41. ruzie; 42. proces-verbaal; 43. kleur; 44. bevel; 46. vervoersonderneming; 47. en dergelijke (afk.); 49. namelijk (afk.); 50. duitse NV; 52. bep. halfbloed; 55. opstootje; 57. leer van het heldendicht; 60. bruto (afk.); 61. platvis; 63. spinneweb; 64. verenigde bedrijfstak; 66. koning (lat.); 67. maand; 68. lukje; 70. nummer (afk.); 71. idem (afk.); 73. ver (in samenst.); 74. hoofd van een moskee; 75. niet kunnende horen; 76. paardengang; 77. alleenzang; 78. vlak; 80. op dit moment; 82. verbrandingsrest; 84. hijstoestel; 86. ieder; 87. vervoermiddel; 89. vervoermiddel; 92. vervoermiddel; 94. bevel; 95. voorzetsel; 96. deel, gedeelte; 98. steensoort; 99. gevecht; 101. getijde; 102. titel (afk.); 103. de oudere (afk.); 105. Nederland (afk.); 106. eminentie (afk.); 108. op tijd; 109. rookgerei; 110. boom; 111. schrijver; 112. voorzetsel; 114. klein kind; 116. titel (afk.); 118. toets alleen (afk.); 119. aartsbisschop (afk.); 121. plotseling opkomend; 124. jonge stier; 126. bruine waterverf; 129. Amsterdams Peil; 130. zelfkant van een weefsel; 132. woonboot; 133. vergissing; 135. ingewand van een haring; 136. half vast, half vloeibaar kooksel; 137. boordsel; 139. familielid (afk.); 140. afstandsmaat (afk.); 142. navel, walm; 143. niet krachtig; 144. schaakstuk; 145. betrekking; 146. tijding, bericht; 147. eerlijk (Eng.); 149. Nederduits; 151. laatstleden; 153. balspel; 155. voegnaad; 156. vrouwelijk dier; 158. ontzag (Fr.); 161. procent (afk.); 163. dronken (barg.); 164. voorzetsel; 165. gepeupel; 167. boom; 168. gesloten; 169. vogel; 171. inhoudsmaat; 172. nachtspiegel; 174. tandeloos zoogdier; 175. dieregeluid; 177. schuivende ijsheuvel; 178. jenever (scherts); 179. bep. dierenpoot; 180. samarium (afk.); 182. dominee (afk.) 183. water in Friesland; 185. titel (afk.); 186. ambtshalve (lat. afk.); 188. autopech; 191. zeehond; 193. militaire kleding; 196. tegenwoordig (lat. afk.) 197. vod; 199. Turkse titel; 200. Europese hoofdstad; 202. ton; 203. rund; 204. kriebel; 206. bep. koude en droge wind; 208. fraai; 209. verbintenis (Fr) 210. citrusvrucht.

VERTIKAAL:
1. vogel; 2. plaats in Rusland; 3. knaagdier; 4. motorraces; 5. roofdier; 6. Nationale (Nederl.) kampioenschappen; 7. neus (barg.); 8. muziekteken; 9. natuurlijk geneesmiddel; 10. verdwenen; 11. slede; 12. watervogel; 13. briefaanhef; 14. ton; 15. naarling; 16. verwerkelijking; 19. zeer streng; 22. maanstand; 23. stannum (afk.); 25. lage rivierstand (afk.); 26. muzieknoot; 29. oliehoudend zaad; 30. gedroogde vrucht; 32. troep; 33. zijkant; 35. jong dier; 37. grote bijl; 38. aanwijzend voornaamwoord; 40. aantal; 45. vuurtong; 48. kroot; 51. soort aap; 53. bijbelse stad; 54. duitse NV; 55. regerings-reglement; 56. naschrift; 58. poste restante (afk); 59. geweзen, voormalig; 60. toezegging; 62. bedaardheid; 64. stipt, standvastig; 65. gewelddadig heerser; 67. broodsuiker; 69. modegek; 70. kloosterzuster; 72. halsdoek; 73. speelgoed; 78. doordringend; 79. afsluitmiddel; 81. insekteneter; 83. aangenaam van temperatuur; 85. rookgerei; 87. uitroep van afkeer; 88. heilige (afk.); 90. reeds; 91. vogelprodukt; 92. karaat (afk.); 93. reeks; 96 uitstekend; 97. iglo. 99. deel van waterkering; 100. Griekse letter; 102. kunststaal; 104. recht stuk van een vaarwater; 105. vogelsnavel; 107. snijwerktuig; 113. lef; 115. snel; 117. onderhuidse vetlaag; 120. deugdzaam; 122. ongeveer (afk.); 123. klein kind; 124. van boven (afk.); 125. het Romeinse Rijk (afk.); 127. landbouwwerktuig; 128. ter plaatse (afk.); 129. op 'n armoedige wijze; 131. zeker, vast; 133. positieve elektrode; 134. oudnoorse hofdichter; 136. grillig; 138. plaaggeest; 139. trek, lust; 141. model; 142. deel van een week; 147. bep. groep van lichte oorlogsvaartuigen; 148. niet zuur; 150. uitgestorven slurfdier; 152. opslagplaats voor energie, batterij; 154. flauwe grap; 156. aardrijkskundige aanduiding; 157. aldaar (lat); 159. persoonlijk voornaamwoord; 160. eerwaarde vader (afk.); 161. onmeetbaar getal; 162 bep. onderwijs; 165. waterplant; 166. schop; 168. leefregel; 169. Spaans schrijfteken; 171. titel (afk.); 173. gewicht; 174. jongere broer of zuster; 176. bloeiwijze; 181. nauwe doorgang; 184. meer in Finland; 187. geld (barg.); 189. water in N-Brabant; 190. voorzetsel; 191. overblijfsel; 192. sterke verheffing v. de aardoppervlakte; 193. en verder (afk.); 195. grondtoon; 196. gemaaid, gedroogd gras; 198. lichaamsdeel; 200. uitwas; 201. grappenmaker; 203. verkoudheid; 205. vitzieke vrouw; 206. persoonlijk voornaamwoord; 207. opbergplaats; 208. titel (afk.)

Winnares van de weekprijs van 25 gulden is:

Mevr. T. Devis
Seroe Loraweg 140
Curaçao

Zij kan haar prijs afhalen bij de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

```
.REUZEL.RAVYN.TAL.ALM
O.L.O.EVEN.DAVID.SLEE
BILTONG.SNOER.KOR.PET
E.E.LEG.POEL.P.NEDER.
ROND.GERY.R.BREIN.N.A
O.DEN.ROTS.VOORSTE.TL
NOEMER.T.TAAK.E.ECART
.B.OVEN.BALK.OMA.OEI.
FLANEL.KRAP.FUI.ENG..V
AIR.L.KOOL.KADER.OISE
BEEN.BARS.PAK.TENOR.T
E.N.WIND.ALTYD.AAM.BE
LADE.L.OELE.SOBAT.HAR
.D.TELEN.MIK.POL.LAS.
DEGELYK.KANIS.S.V.LEB
O.ARAK.FYN.BIS.FEIT.I
FEZ.N.V.FAKIR.DENDENG
.NON.NEO.KOT.VERTE.Y.
MIN.TARRA.EKER.U.MALS
EG.RIB.AGORA.ESLA.D.C
K.KAPOT.ALS.META.FILE
KRAB.BISAM.COMA.T.EEN
A.SIM.TAT.TAND.LAGUNE
.USA.RAS.BORD.DOLE.T.
HIAAT.N.BOER.U.MUZIEK
AL.TOOISEL.EEUW.DIS.A
K.O.OPAAL.D.TRIP.NOOT
.STERN.P.HEEM.MYL.B.E
UIT.NAP.VENTA.PLENAIR
SLEM.MIRRE.RAGE.E.A.N
OOR.VET.YSSEL.REDERY.
```

(563-K) SWAP

Asielgeluiden
dierenbescherming

In het kader van de rubriek "Asielgeluiden" willen wij u een aantal keren vluchtig informeren over enkele veel vóórkomende problemen, uw huisvriend en zijdelings misschien ook wel uzelf betreffende.

Dit eerste artikeltje zal handelen over wormen en wel speciaal de maagdarmwormen. Er bestaan talloze wormsoorten, waarbij de lint-, spoel- en haakwormen op ons eiland de grootste rol spelen. Elke wormfamilie kent zo haar eigen favoriete "gastheren". Sommige brengen een deel van hun leven door in een andere diersoort, de "tussen- gastheer" genoemd. Van enkele bij de hond vóórkomende lint- en spoelwormen is zelfs bewezen dat soms de mens als tussengastheer kan fungeren! Het wormvrij houden van uw honden en katten is dus wel degelijk ook voor uw eigen gezondheid van groot belang. De vlo is tussengastheer van een andere lintworm, met andere woorden, ook deze beestjes zien we liever niet.

Natuurlijk staat het belang van uw dier centraal. Wormen zijn rasechte meeëters. Het met liefde aan het dier verstrekte voedsel verdwijnt buiten uw gezichtsveld in de hongerige magen van uw hond en zijn huisdieren: de wormen, met als gevolg dat het dier ondanks zijn goede eetlust toch vermagert. Bovendien zuigen de haakwormen erg veel bloed uit de darmwand, waardoor er een gevaarlijke bloedarmoede kan ontstaan. In het ergste geval kan er zelfs een verstopping ontstaan

door een grote wormmassa.

Dat klinkt allemaal niet zo gezellig. Maar gelukkig is het genezen en zelfs voorkómen van een erge worminfectie een simpele zaak. Laat uw dieren regelmatig controleren op en behandelen tegen wormen, zeker als u ronde (spoel-) of kleine, rijstkorrel- vormige (lint-) wormen ziet.

De medewerkers van het dierenasiel staan altijd klaar om u op dit gebied meer informatie te verschaffen. En trouwens, het hondje dat in het asiel op u zit te wachten is al ontwormd! ■

KUNNEN COMPUTERS SCHAKEN

AANGEZIEN DE COMPUTER "in" is, heeft men er ook één gemaakt om te schaken. Kunnen deze machines dat nou ook werkelijk? Volgens mij niet! De machine zal nooit een logisch offer brengen en zal meestal (elk) offer aannemen. Hij houdt zich aan bepaalde regels, terwijl wij, mensen, dat niet altijd doen. Hij rekent alle zetten (afhankelijk van de gekozen sterkte) tot een bepaalde diepte na, terwijl mensen dat niet doen. Hier volgt een partij tussen mens en machine.

	WIT	ZWART
	G.R. v/d Ploeg	Chess Challenger «7» level 3
1.	e2-e4	e7-e6

Frans: Zwart probeert met d5, Pc6 en Db6 drukt op het Witte centrum uit te oefenen. Deze computer kent ongeveer de eerste vijf zetten van de meest gespeelde openingen o.a. Spaans, Damegambiet, Siciliaans en Italiaans. Zijn eindspel is slecht maar in het middenspel (vooral op de levels 6 en 7) is hij superieur.

2.	d2-d4	d7-d5
3.	e4-e5	.....

De doorschuif-variant

3.	.....	c7-c5
4.	c2-c3	Pb8-c6
5.	Pg1-f3	Lf8-e7
6.	Lf1-d3	Pg8-h6
7.	h2-h3	Ph6-f5
8.	g2-g4	Pf5-h6

Zwart heeft nu al de mindere stelling. Op de hogere levels speelt de computer ook nog wel eens 8. ....., Ph4 (deze computer zorgt voor variatie; haast geen enkele partij is dezelfde).

9.	Lc1-e3	c5-c4
10.	Ld3-c2	Dd8-b6
11.	Dd1-c1	0-0

Wit kon nu al winnen met de variant die begint met 12. Lxh6 zoals later in de partij, maar ik was de partij aan het spelen onder het televisie kijken en had mijn aandacht dus ergens anders.

12.	Pb1-d2	Lc8-d7

De nu ontstane stelling vond ik wel interessant en dus ging ik er eens voor zitten en vond de volgende winstweg.

13.	Pd2xc4	d5xc4
14.	Le3xh6	g7xh6

En de computer maar rekenen. De berekeningen tonen aan dat hij een stuk voorstaat, maar niet dat hij een mat- aanval ondergaat die hij niet kan stoppen zonder een pion te verliezen bijvoorbeeld in plaats van 14. ....., gxh6, 14. ....., f6 en Zwart staat een pion achter. Een nadeel van de computer is dat het hout overheerst; hij neemt elk offer aan en probeert dan dat voordeel vast te houden.

15.	Dc1xh6	f7-f5
16.	e5xf6 e.p.	Tf8xf6
17.	Dh6xh7	en Zwart gaf op

Het lichtje «I Lose» begon te branden en terecht want er kon nog volgen: 17. ....., Kf8; 18. Dh8, Kf7; 19. Pg5 en mat.

(SPECIAL TO AMIGOE)

Family Sailing adverture

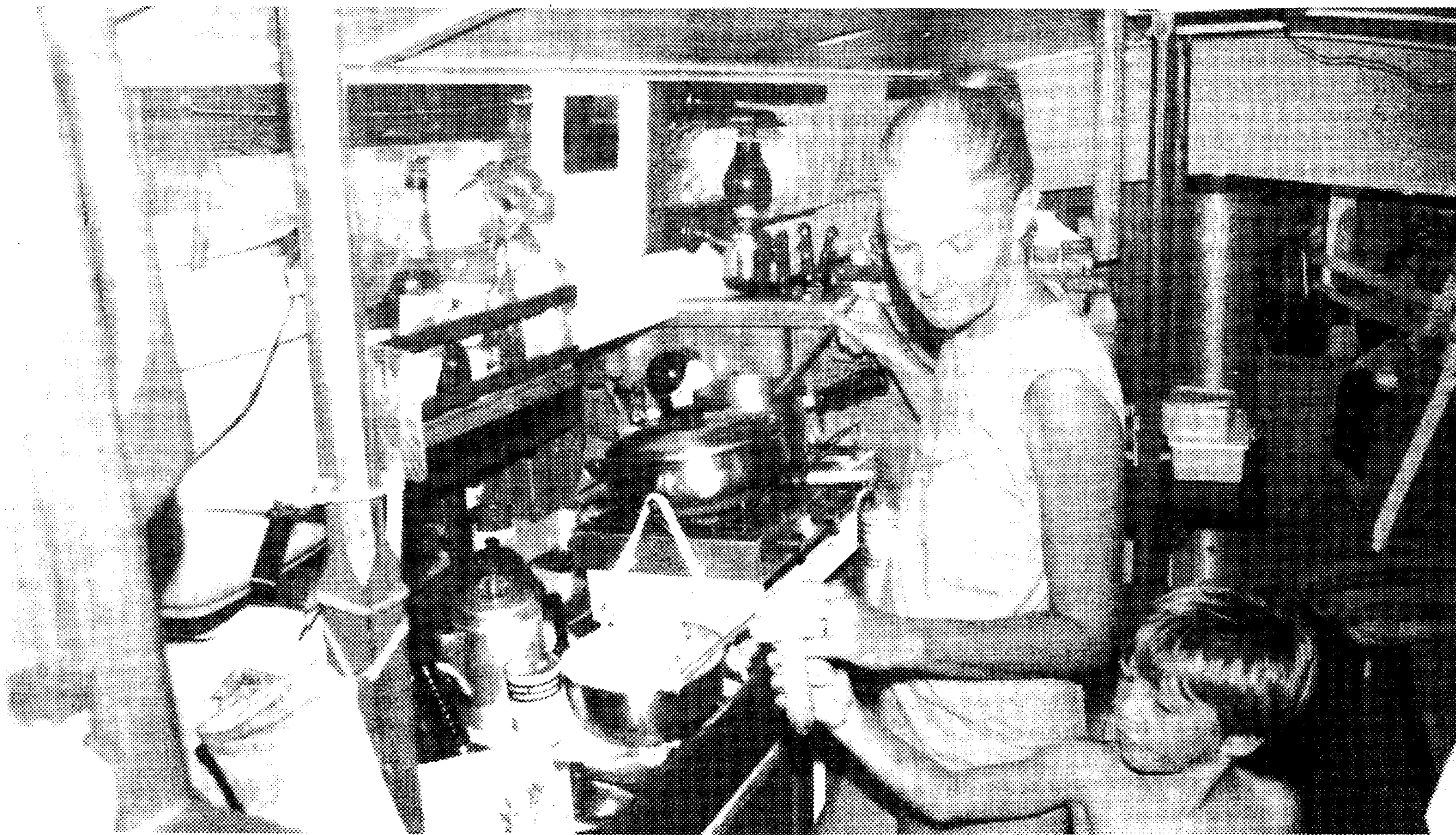
COMPROMISING

When living and travelling for long periods of time on a small boat, compromises in terms of private space must be made. The total enclosed living area on our 30' Lorcha is not much larger than the main bathroom in our three-story Toronto house.

Everyone needs a place to sleep, but by necessity it may be a small or communal area. The children began the trip by speaking of their quarter berths as their bedrooms. In truth they are six feet long by two feet wide cushioned shelves under the cockpit seats, with two feet of air space over them.

Yet they happily cram this cubbyhole full of their favourite stuffed animals and toys, then curl up to sleep in the way only small children can. When they have other boat children over it is not unusual to have two or three of them burrowed down by the lower end, by their six inch by ten inch opening window shouting across to the children in the similiar berth on the other side of the cockpit.

This is our fourth cabined keel boat but the first with standing headroom. That area, with just over six feet of space under the coachroof, only totals fifteen square feet.

Life aboard ship means cramped quarters, especially when you consider that Fiona and Peter are working in what's considered to be a large galley in a nine metre boat.

I had built the interior into Lorcha myself, and was determined to have a head (toilet) in which I could stand up to pee. Just forward of Penny's quarter berth I built in a telephone booth sized compartment with standing headroom. No more kneeling at the throne for me. No more risk of personal injury while whizzing when the boat heeled and bounced, with one hand holding my personal self, the other hand with a death grip on the toilet seat lest it come crashing down mid-urination.

By the time we had sailed to Madeira we realised we needed more storage space for such staples as flour and sugar for our daily baking at sea, rice and pasta for hearty meals and plenty of room for those brick sized packets of long-life milk.

"We need shelves there and room for atleast six ten-litre containers for staples", said Fiona as she pointed at my headroomed head.

Being the only one of the four of us desiring a six feet high pace to do my business in, I was naturally outnumbered.

In the Canary Islands the head was installed in the formerly hanging locker space (50" floor to ceiling) just forward of the mast.

My formerly comfortable washroom, as the children used to call it, now has shelves, partitions, drop boards and holds enough food to keep us going for about two months.

"My but you have a big kitchen", said Ken, a precocious nine year old Swedish boat child. This surprised Fiona, as he came off a 63 foot schooner that he and the rest of their five member family had been travelling on for five years.

Well, big is only relative. We do have a larger galley than normal for a boat the size of Lorcha, but can you call a 3' by 4' compact galley a large kitchen? I did give priority to this station, as I like to eat, and what better way to encourage the cook?

The Captain's berth is traditionally on the starboard side of the ship, and mine is no exception. I made it nice and long, slightly slanted the bottom board to reduce the likelihood of being rolled out unexpectedly, and tried to make it worthy of the captain of such a nice little ship as Lorcha.

I suceeded, much to my chagrin. It is the most comfortable lounging, reading and napping place on the boat. I am constantly shooing, or sharing my bunk. This may not sound so bad for a contented family man, but it means all manner of toys get left there. It is the first place the children plunk themselves down when coming below wearing sandy swimming trunks and carrying prized rocks or shells.

Fiona sleeps where we eat. Not that she nods off at meal time, but located opposite my bunk is what is called a dinnette/double berth arrangement. It means that there are two cushioned benches facing each other, with a few loose cushions as backrests. Between there is a square table. The four of us can sit around this small table in relative comfort. The inconvenience comes when the person or persons sitting next to the side of the boat want to get out, just when those sitting next to the passageway are relaxing over a cup of coffee after a nice meal.

At bedtime with a few contortions, the table sinks to the level of the benches, the backrest cushions fit exactly over the table area, and presto, you have what in boating circles is called a double berth.

Experienced boaters like ourselves realize that any berth more than 26" wide might be called a double, but in no way resembles a double bed. Our averages about 36" wide. It is also the only area on board where the conubial cuddle can be had in anything resembling comfort.

Two willing people can find comfort and hapiness on a space 36" x 78", but in the tropic when the first mate sleepily turns over it is time for the skipper to return to the relative coolness of his own berth.

There is a total and complete lack of privacy on such a small boat when travelling with a family. We dress, undress and bathe together without inhibitions.

And what, you might ask, do we do when we have people with us for a visit? We choose them carefully, hope they fit in and tell them the only spare sleeping space is under the awning in the cockpit.

Would you ask your guests to sleep on your front porch? ■

Fiona McCall

(vervolg van pag. 4)

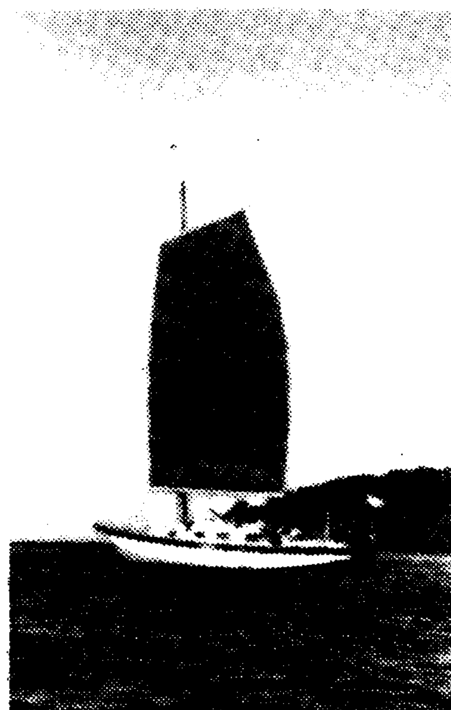
rieus" straattoneel door o.a. de groep "Werkteater" te beleven viel.

Een "zondige instelling, een kweekplaats van godslastering en ontucht" was de schouwburg voor de Amsterdamse, calvinistische predikanten van 1637. De opening van de amsterdamse en neerlands eerste schouwburg zou gevierd worden met de première van Vondels "Gijsbrecht van Aemstel". Het theater en alles wat erbij hoorde zou ontworpen zijn naar het voorbeeld van de beroemde italiaanse theaters. Het stuk, de tragedie van de ondergang van Amsterdam, was tegelijk een kerstspel en zou op kerstmis 1637 opgevoerd worden. In later jaren zou deze traditie gehandhaafd blijven: op kerstavonden werden vrijwel uitsluitend premières gebracht. De opvoering van de Gijsbrecht vond echter acht dagen later plaats: op 3 januari 1638. De predikanten hadden onder de dreiging met "de wrake Gods" de stadsbestuurders zo ver gekregen het "paapse" stuk te verplaatsen naar deze latere datum. De predikanten bleven het stadsbestuur dreigementen toevoegen, waardoor bij de première geen schout en schepen, geen burgemeester en raadsleden aanwezig waren.

Ondanks dit alles was de première voor de gloriërende Vondel een waar feest en zou het stuk tot in de zestiger jaren van onze eeuw repertoire houden.

En al zouden de armen, de wezen en de bejaarden van Amsterdam van deze toneelfeesten verstoken blijven, indirect genoten zij er toch van: de opbrengsten van de opvoeringen waren jarenlang voor hun onderhoud bestemd. ■

KEES VOS

SOUTH AMERICA: FRIENDS AND NEIGHBOURS

The expression LATIN AMERICA came into being mainly in contrast with "Anglo- Saxon America". It refers to a variety of realities in America, linked by the same or parallel types of culture, of European origin. The geographic area concerned is with exactitude, the following: Québec (French speaking Canada), Islands of St. Pierre and Miquelon (France), Central America (except English and Dutch dependencies) and South America (exception made of Suriname, English speaking Guyana and, probably, the Malvinas Islands). In total, this means 24 "communities" connected by an underlying Latin culture of Luso- Brasilian, Spanish and French expression. It would be inexact not to mention also the Italian inprint in America. Though Italy never had a foothold in the New World, it was after Amerigo Vespuccio that the two continents were named. The impact of Italy was and still is, highly visible in the USA, Brasil, Argentina and Venezuela. (The influence for instance of the "italian letters" in South America has been understimated. Petrarca for example, was introduced to Peru in the middle of the XVI century, through the outstanding translations into Spanish of a Portuguese, Henrique Garcez who was also the translator of Luis de Camoes and a leading figure in economics (Cf. "Henrique Garcez, Poeta e Arbitrista" — G. Lohman Villena).

Wide in scope and accurate as far as History is concerned, the concept of "Latin America" has been subject to a devastating war by high spirited "hispanists", eager to defend the point that the only and true origin is "el viejo tronco hispanico, pues es de Hispania el genio que le descubriera, como es de Hispania el verbo y sangre que la individualiza". The message sent, many decades ago, by "Hispano- Americans" students in Madrid, to their colleagues in South and North America, requested in conclusion that the *"inheritance should be defended against latinism; and the pan- americanism of Monroe, recommending that backs be turned to Europe and the eyes from the mirrors of Madrid"*. (Cf. "Aliança Peninsular" — A. Sardinha).

If we bring together these last words and the definitions of Waldo Frank (in correspondence with the essence of "Hispanism") the livid ghost of D. Quijote seems to come back to life...

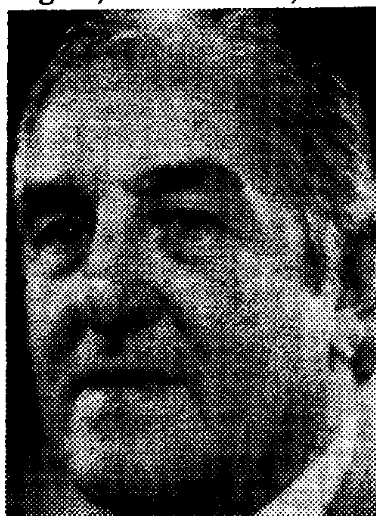
To some of the countries and nations within the Iberian Peninsula, the consept of "hispanidad" might be considered a menace to their integrity. Was it in name of "Hispanidad" that Franco forbid the use, at a certain stage, of the catalan language? Portugal and Cataluña (still under Spanish domination) are a foremost example of peripheric national forces, pulling towards the Atlantic and the Mediterranean, as opposed to the centrifugal Castillian pressures, of which "hispanidad" is a breed.

The word "Spain", of inquestionable and most illustrious political and cultural significance since 1495, by the unification of the Kingdoms of Castella and Aragon, stems from "Hispania", a pure geographic designation in its origins. "Hispania" derives from "Ispania", mentioned by Jacobo de Angiolo, of Florence, in the second half of the XVIth century, as the heading of one of the maps of "Ptolomeus' Geography".

In proto- historical times, it seems, strangely enough, that the "limits" of Lusitania were approximately those of the existant Portugal, exception made of the center of the country, in earlier times much larger than now (I).

Lusitania, the back- bone of Portugal, at the time of the Romans extended from Rio Douro, along the Atlantic Ocean, to the Algarves, with Rio Guadiana as a natural limit in the South- east. The capital was Mérida, well within the Spanish territory of our days; and from there to Salamanca a line of parabolic shape roughly marked its limits.

The Romans conquered Lusitania not without great difficulties and the "nation" was romanized to nook and corner. The limits were maintained, but to the North, Galicia began shaping up and to the east, the "Terra Tarragoneza", the craddle of Castella and Aragon; and Bética, to the south- east, as the hinterland of Carthago. (II)

The "latinization" of Lusitania took place, directly from the Romans in a staunch and irreversible manner. Nowhere in the Peninsula the "gods" of Roman mithology felt better... and lasted longer! Christianity in Lusitania had a sluggish start and took a long time to gain its firmness.

When the Roman Empire colapsed under the pressure of the "barbarians" of Northern and Central Europe, Roman power disappeared, but not the institutions and traditions implanted through the centuries, in the western side of the Peninsula. The Visigoths established their power in 456.

In 711, the Arabs overtook the Iberian Peninsula from the Visigoths, whose King Recaredo had converted to catholicism. Christianity became the leading spiritual force, based on the Kingdom of Leon or Leao (Asturias, Galicia and the Northern part of the ancient Lusitania). The fight against the Arabs lasted (IV) for centuries. In the middle of the XIIthe century, Count Henry of Bourgogne layed the foundations of Portugal. Politically and culturally, an important link was again established with latinity, through France. King D. Diniz established the University of Lisbon (1288) one of the first in Europe, under the advice of French masters. By the thirteenth century *Portugal had a "clearly developed speech of its own", stemming directly from the Latin* (and not from the Spanish), *with arabic influence and a germanic touch of the Visigoths.* (Cf. — Charles E. Nowell: "A History of Portugal").

In the year of 1924, Portugal had completed its frontiers (V); from North to South and East to West, they correspond with minor adjustements, to the actual country in Europe. The language was one. The country became united under the Crown. Into the prevailing race, of mixed blood, Arabs and Jews soon fitted in. Portugal was then ready to accept the call of the Sea and to leave behind the "small wars" of the Peninsula and the short- sighted antagonisms for power, in Europe. By then, Spain was still a conglomeration of divided Kingdoms and the Southern part of the "country" (Andalucia) was under the hands of the Arabs. In 1492, Spain became the State it is. Portugal, by that time, was already in India and entering into the "golden age".

"Hispania" was ever scarcely more than a geographic concept, void of cultural content as applied to the whole Peninsula. Spain filled in the "void espace" with its exceptional capacity and purpose and did appropriate itself of the flag of "hispanismo". "Spain = Hispain" seems to be an incontrovertible axiom.

Waldo Franck, as well as other "hispanists", refer to Luis de Camoes and quote, obviously not in good faith, a passage from his main work ("Lusiadas") mentioning that the Portuguese were a "fortissima gente de Hespanha" ("an extremely strong nation of Hispain"). The conclusion: Portugal was part of "Hispanidad", conceived as a cultural world and not a geographical frame... Indeed, there is no one blinder than those who do not want to see! Luis de Camoes, not only an outstanding poet but also a starinch defendor of the integrity of Portugal, describes with particular vivacity the battle of Aljubarrota, the end at the time of the Spanish dreams of conquering Portugal! Furthermore, Camoes says explicity that the Portuguese language "com pouca corrupçao é latina" ("with slight difference, is Latin"). Should he have said "Spanish", instead? Or "hispanic"?

Portugal began the sixty years era of Spanish Habsburg rule (1580 - 1640) enjoying the nominal status of a "junior partner".

In the course of time it sank to the stature of a conquered province. The Spaniards had the whip hand and meant to be masters". That was the reality after the promised dreams of a Hispanic head for the immense Empires of Portugal and Spain, put together, forcibly, under the Crown of Philip the II, "le démon du Midi", educated and brought up in Portugal, as the actual King of Spain, D. Juan Carlos, Count of Barcelona. ■

S. DE SAMPAYO

CARIBBEAN REEFS THREATENED

CANCUN, MEXICO — One of the problems facing Caribbean environmentalists is an attack on the region's important coral reefs and mangrove forests. A report prepared for the United Nations Environment Programma (UNEP) says uncontrolled tourism is one of the greatest threats to the reefs and the forests. The issue of how to protect both surfaced when representatives of most of the 28 countries of the Caribbean assembled here recently. The report on the reefs and forests, prepared by Nikki Meith, says: "Quite aside from aesthetic motive, there are many reasons why we should protect coral reefs. They grow in nutrient- poor waters where they trap relatively scarce materials that are carried their way by ocean currents, and then inject energy- laden organic substances into the base of the oceanic food web. On a global scale, coral reefs are like vegetable gardens of the oceans. On a local scale, they are important as food factories for fish which, in turn, furnish the families of subsistence fishermen with essential protein. They contribute both directly and indirectly to the deep- water fisheries catch".

Reefs also supply marine invertebrates and plants whose potential as a source of food and medicinal products has yet to be fully evaluated. Coral reefs likewise provide physical protection for low tropical coastines against damaging waves, tidal surges and storms. "In short, coral reefs are vital to man both economically and environmentally. The extensive reef systems of the Caribbean are a prime example of this, and here as elsewhere man is threatening their existence", the report said.

"Another, perhaps less glamorous, community — as important to the peoples of the Caribbean as the coral reef, and no less engangered — is the mangrove forest". Mangrove trees grow thickly in tidal estuaries, salt marshes and muddy coasts. Their exposed supporting roots collect nutrient- rich sediments, gradually building the coastline and protecting it against erosive forces, as well as providing attachment surfaces for marine organisms.

"Such secure and rich coastal habitats are the womb of the ocean, where the sea's larval and infant organisms are nurtured...", the report said. "One of the greatest threats to both coral reefs and mangroves is uncontrolled tourism. The construction of harbours, marinas, coastal resorts, hotels, houses and bridges quite often begins by clearing out all the mangroves in sight".

Silt from dredging and dumping of debris suffocates and chokes near- shore animals, many of which are delicate filter- feeders. In some areas the silt has begun to kill coral polyps as far as a mile offshore. Also associated with tourism is said to be the wholesale destruction of reefs by entrepreneurs, from the owners of small gift shops to large- scale exporters armed with dynamite and sledgehammers. And just as destructive as these is said to be the nature-loving but ignorant tourist and the beachcomber who picks up brightly- coloured snails and sea urchins to take home.

Also on the list are the reef diver or snorkeler who fills his or her collecting bag with pieces of coral, sponges, sea fans and pink conch shells, thinking "just these few won't make any difference" and the careless boater who finds the coral to be a convenient place to drop anchor, thereby breaking off its living leading edge. Environmentalists say that when thousands of such people visit a reef every season the accumulated damage can be substantial. And as always, they say, it will be the people who can least afford it — the local inhabitants directly dependent on marine resources associated with such ecosystems — who will pay for the damage.

Caribbean mangroves and coral reefs are also in danger, because coastal development, when it is uncontrolled, can put stress on these ecosystems in a variety of ways. For the most part, the Caribbean is a developing region where the level of industrialization and urbanization is still relatively low, environmentalists say. But a great deal of new heavy industry is under construction or on the planning boards, and will bring with it the toxic chemical wastes associated with petrochemical processing. And with industrialization comes concentrations of population and of human wastes. ■